www.i

کتابخانهٔ مجلس شورای ملی
اسم کتاب: مجموعه‌ای از اشعار و دیوان
مؤلف
موضوع تالیف
مؤسسه ۱۳۰۲
شمارهٔ دفتر ۱۳۹۲۱
۱۰۸۶

۱۲۷
کتابخانه مجلس شورای اسلامی (بهارستان)
دائره فیلموتیک تاسیس ۱۳۰۲

بازدید شد
۱۳۸۱

۱۲۷

کتابخانه مجلس شورای اسلامی (بهارستان)
دائره فیلوتیک تاسیس ۱۳۰۲

۳۷ - ۶۳

بازدید شد
۱۳۸۱

کتابخانهٔ مجلس شورای ملی
اسم کتاب مجموعه اشعار انضمام دیوان
مؤلف
موضوع تألیف
مؤسسهٔ ۱۳۰۲
شمارهٔ دفتر ۱۳۹۲۱
۱۰۸

۱۸۹۱

www.ical.ir

كتابخانه مجلس شوراى ملى

انما وليكم الله ورسوله والذين آمنوا الذين يقيمون الصلاة ويؤتون الزكاة وهم راكعون

الذين ينفقون اموالهم بالليل والنهار سرا وعلانية فلهم اجرهم عند ربهم

الذين آمنوا اذا ناجيتم الرسول فقدموا بين يدي نجواكم صدقة

يا ايها الرسول بلغ ما انزل اليك من ربك وان لم تفعل فما بلغت رسالته والله يعصمك من الناس

اليوم اكملت لكم دينكم واتممت عليكم نعمتي ورضيت لكم الاسلام دينا

اجعلتم سقاية الحاج وعمارة المسجد الحرام كمن آمن بالله واليوم الآخر وجاهد في سبيل الله لا يستوون عند الله

الذين آمنوا وهاجروا وجاهدوا في سبيل الله باموالهم وانفسهم اعظم درجة عند الله واولئك هم الفائزون يبشرهم ربهم برحمة منه ورضوان وجنات لهم فيها نعيم مقيم خالدين فيها ابدا ان الله عنده اجر عظيم

انما انت منذر ولكل قوم هاد

اني جاعلك للناس اماما قال ومن ذريتي قال لا ينال عهدي الظالمين

انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت ويطهركم تطهيرا

يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله وكونوا مع الصادقين

فمن حاجك فيه من بعد ما جاءك من العلم فقل تعالوا ندع ابناءنا وابناءكم ونساءنا ونساءكم وانفسنا وانفسكم ثم نبتهل فنجعل لعنة الله على الكاذبين

ان الله وملائكته يصلون على النبي يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما

سلام على آل ياسين

ولسوف يعطيك ربك فترضى

ان الذين آمنوا وعملوا الصالحات اولئك هم خير البرية

وانا لنحن الصافون وانا لنحن المسبحون

السابقون السابقون اولئك المقربون في جنات النعيم

ان المتقين في جنات ونهر في مقعد صدق عند مليك مقتدر

وعملوا الصالحات سيجعل لهم الرحمن ودا

ان الذين لا يؤمنون بالآخرة عن الصراط لناكبون

١٤/١٣٨٥

ان يقولوا آمنا وهم لا يفتنون

الا رحام بعضهم اولى ببعض في كتاب الله واولوا

من المؤمنين والمهاجرين — والعصر ان الانسان لفي خسر الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر

افمن كان على بينة من ربه ويتلوه شاهد منه — هل يستوي هو

وانا من ... ويؤت كل ذي فضل فضله

افمن يعلم انما انزل اليك من ربك الحق

ومما رزقناهم ينفقون — ساجدا وقائما

ومن يأمر بالعدل وهو على صراط مستقيم — بالغيب

وعوا الا ... انا ومن اتبعني — وبشر المحسنين

والسابقون الاولون

افمن ... كالذين آمنوا وعملوا الصالحات سواء محياهم ومماتهم — يؤمنون بالله

ويطعمون الطعام على حبه مسكينا ويتيما واسيرا انما نطعمكم لوجه الله لا نريد منكم

رجال صدقوا ما عاهدوا الله عليه فمنهم من قضى نحبه ومنهم من ينتظر

وما كان ... محمد رسول الله والذين معه اشداء على الكفار رحماء بينهم تراهم ركعا سجدا

يبتغون فضلا من الله ورضوانا سيماهم في وجوههم من اثر السجود ذلك مثلهم في التوراة

ومثلهم في الانجيل — مرج البحرين يلتقيان بينهما برزخ لا يبغيان فباي آلاء ربكما تكذبان يخرج

منهما اللؤلؤ والمرجان

قال النبي صلى الله عليه وسلم كنت انا وعلي نورا بين يدي الله مطيعا يسبح الله ذلك النور ويقدسه قبل

ان يخلق آدم باربعة عشر الف عام فلما خلق الله آدم ركب ذلك النور في صلبه فلم يزل

قبل ان يخلق آدم ... حتى افترقنا في صلب عبد المطلب ففي النبوة وفي علي ... وانا منه

ينقله من صلب الى صلب ... وقال ان الله خلقني وعليا قبل ان يخلق آدم ... فلما

وقسم في صلب ابي طالب ... يسبح الله تعالى ويقدسه فلم يزل ... طاهرا ...

نور واحد بين يدي العرش ... ثم نقلنا من صلب طيب وبطن طاهر ... فقسمنا في صلب

خلق آدم ... سكنا في صلبه ... قسمين قسما في عبد الله وقسما في ابي طالب ... نور رب العالمين

الى صلب عبد المطلب ... فاطمة والحسن والحسين نورا من نور رب ... لا اله الا الله

منه علي ثم اجتمع نوري ونور علي في ... قال النبي ... مكتوب على باب الجنة لا اله الا الله

محمد رسول الله علي اخو رسول الله قبل ان يخلق ...

قل لا اسئلكم عليه اجرا الا المودة في القربى — قل كفى بالله شهيدا بيني وبينكم ومن عنده علم الكتاب

والنجم اذا هوى ما ضل صاحبكم وما غوى وما ينطق عن الهوى ان هو الا وحي يوحى

فان الله هو مولاه وجبريل وصالح المؤمنين — يوم لا يخزي الله النبي والذين آمنوا

معه نورهم يسعى بين ايديهم وبايمانهم — والذي جاء بالصدق وصدق به

يوم تشقق السماء بالغمام ونزل الملائكة تنزيلا — وممن خلقنا امة يهدون

بالحق وبه يعدلون — وجنات من اعناب وزرع ونخيل صنوان

يدخل الذين آمنوا وعملوا الصالحات جنات تجري من تحتها الانهار — فالذين كفروا

قطعت لهم ثياب من نار — فاما نذهبن بك فانا منهم منتقمون — واركعوا

مع الراكعين — فاليوم الذين آمنوا من الكفار يضحكون على الارائك ينظرون

لقد رضي الله عن المؤمنين اذ يبايعونك تحت الشجرة — يا ايها النبي حسبك الله و

من اتبعك من المؤمنين — والذين آمنوا بالله ورسوله اولئك هم الصديقون والشهداء

عند ربهم لهم اجرهم ونورهم — وكفى الله المؤمنين القتال وكان الله قويا عزيزا

واجعل لي لسان صدق في الآخرين — يا ايها الذين آمنوا استجيبوا لله و

للرسول اذا دعاكم لما يحييكم — يا ايها الذين آمنوا اطيعوا الله واطيعوا الرسول

واولي الامر منكم — فلعلك تارك بعض ما يوحى اليك وضائق به صدرك ان يقولوا لولا

انزل عليه كنز او جاء معه ملك انما انت نذير والله على كل شيء وكيل — ولما ضرب ابن مريم مثلا

اذا قومك منه يصدون — ونزعنا ما في صدورهم من غل اخوانا على سرر متقابلين

طوبى لهم وحسن مآب — ونادى اصحاب الاعراف رجالا يعرفونهم بسيماهم

ثم اورثنا الكتاب الذين اصطفينا من عبادنا — ان الذين سبقت لهم منا الحسنى

اولئك عنها مبعدون — فاذن مؤذن بينهم ان لعنة الله على الكافرين الذين اتخذوا دينهم لهوا ولعبا

من جاء بالحسنة فله عشر امثالها — من جاء بالحسنة فله خير منها وهم من فزع

يومئذ آمنون ومن جاء بالسيئة فكبت وجوههم في النار — والذين يؤذون المؤمنين والمؤمنات

بغير ما اكتسبوا — وشاقوا الرسول من بعد ما تبين لهم — واذان من الله ورسوله

الى الناس يوم الحج الاكبر — ولتعرفنهم في لحن القول — احسب الناس ان يتركوا

السموات بالفين عام ٢ قال النبي ص ان عليا مني وانا من علي وهو ولي
كل مؤمن ومؤمنة بعدي لا يؤدي عني ديني الا علي ٥ قال النبي ص الصديقون
ثلاثة حبيب النجار مؤمن آل ياسين وحزقيل مؤمن آل فرعون وعلي وهو افضلهم
وفي بعض النسخ بهذه العبارة وسباق الامم لم يكفروا بالله طرفة عين علي ابن ابي طالب
وصاحب ياسين ومؤمن آل فرعون وهم الصديقون وعلي افضلهم
٦ قال النبي ص يا علي انت اول المسلمين اسلاما وانت اول المؤمنين ايمانا وانت
مني بمنزلة هارون من موسى الا انه لا نبي بعدي ٧ قال النبي ص
ما تريدون من علي ما تريدون من علي ما تريدون من علي ان عليا مني
وانا منه وهو ولي كل مؤمن بعدي ٨ قال النبي ص يا علي انت اخي في الدنيا
والآخرة ٩ قال النبي ص اول هذه الامة ورودا على الحوض اولها اسلاما
وهو علي بن ابي طالب ١٠ قال النبي ص لعلي انت مني وانا منك
١١ قال النبي ص من آذى عليا بعثه الله يوم القيمة يهوديا او
نصرانيا ١٢ قال النبي ص علي مني وانا من علي حيث يكون ١٣ قال النبي ص
انا المنذر وعلي الهادي وبك يا علي يهتدي المهتدون ١٤ قال النبي ص
اني اقول كما قال اخي موسى اجعل لي وزيرا من اهلي عليا اخي اشدد به ازري
واشركه في امري ١٥ قال النبي ص لما اسري بي الى السماء اذا على العرش مكتوب لا اله
الا الله محمد رسول الله ايدته بعلي ١٦ قال النبي ص مثل علي في الناس
كمثل قل هو الله احد في القرآن ١٧ قال النبي ص حب علي بن ابي طالب
يأكل الذنوب كما تأكل النار الحطب ١٨ قال النبي ص قسمت الحكمة على عشرة
اجزاء فاعطي علي تسعة اجزاء والناس جزء واحد ١٩ قال النبي ص انا مدينة
العلم وعلي بابها فمن اراد العلم فليأت الباب ٢٠ قال النبي ص انا
دار الحكمة وعلي بابها ٢١ قال النبي ص حق علي على هذه الامة حق الوالد
على ولده ٢٢ قال النبي اعلم امتي علي بن ابي طالب ٢٣ قال النبي صلى الله عليه وآله
وسلم انا ميزان العلم وعلي كفتاه والحسن والحسين خيوطه وفاطمة علاقته والائمة من امتي
عموده يوزن به اعمال المبغضين والمحبين لنا ٢٤ قال النبي ص علي قاضي
ديني

٢٥ قال النبي ص ... علي ... من آذى عليا
فقد آذاني ومن آذاني فقد آذى الله ...
٢٦ قال النبي ص يا علي اوتيت ثلاثا لم يؤتهن احد ولا انا اوتيت صهرا مثلي ولم اوت مثلي
واوتيت زوجة ... مثل ابنتي ولم اوت مثلها واوتيت الحسن والحسين من صلبك ولم اوت من صلبي مثلهما
ولكنكم مني وانا منكم ٢٧ قال النبي ص من اراد ان ينظر الى آدم في علمه والى نوح في فهمه والى ابراهيم في حلمه
والى يحيى في زهده والى موسى في بطشه فلينظر الى علي بن ابي طالب ...
[illegible]

من شجرة واحدة والناس من شجرة شتى ٥٠ قال النبي (ص) ان الله تعالى جعل ذرية
كل نبي في صلبه وجعل ذريتي في صلب علي بن ابي طالب ٥١ قال النبي (ص)
لولم يخلق الله عليا لما كان لفاطمة كفو ٥٢ قال النبي (ص) لما اسري بي رايت
مكتوبا على ساق العرش محمد صفوتي من خلقي ايدته بعلي ٥٣ قال النبي (ص) لكل نبي
وصي ووارث وعلي وصيي ووارثي ٥٤ قال النبي (ص) عنوان صحيفة المؤمن حب علي بن
ابي طالب ٥٥ قال النبي (ص) رحم الله عليا اللهم ادر الحق معه حيث دار
٥٦ قال النبي (ص) ان الجنة تشتاق الى ثلثة علي وعمار وسلمان ٥٧ قال
رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم يا علي ان فيك مثلا من عيسى عليه السلام ابغضه اليهود حتى بهتوا
امه واحبه النصارى حتى انزلوه بالمنزلة التي ليست فيه ثم قال علي (ع) يهلك في اثنان
محب مفرط يقرظني بما ليس في ومبغض يحمله شنآني على ان يبهتني ٥٨ قال النبي (ص)
ان الله خلق الانبياء من اشجار شتى وخلقنا انا وانت من شجرة واحدة فانا اصلها و
انت فرعها والحسن والحسين اغصانها فمن تعلق بغصن منها ادخله الله تعالى الجنة
٥٩ قال النبي (ص) من احب عليا فقد احبني ومن احبني فقد احب الله ومن ابغض عليا فقد
ابغضني ومن ابغضني فقد ابغض الله ٦٠ قال النبي (ص) يا علي انت قسيم النار والجنة
يوم القيمة ٦١ قال النبي (ص) لا يجوز احد من الصراط الا من كتب له علي الجواز
٦٢ قال النبي (ص) ان الله افترض طاعتي وطاعة اهل بيتي على الناس خاصة وعلى الخلق كافة
قيل يا رسول الله ما الناس وما الخلق قال الناس اهل مكة والخلق ما خلق الله من ذي روح
٦٣ قال النبي (ص) حب علي حسنة لا تضر معها سيئة وبغض علي سيئة لا تنفع معها
حسنة ٦٤ قال النبي (ص) ستكون من بعدي فتنة فاذا كان ذلك فالزموا علي
بن ابي طالب فانه فاروق بين الحق والباطل ٦٥ قال النبي علي باب علمي ومبين
لامتي ما ارسلت به من بعدي حبه ايمان وبغضه نفاق والنظر اليه رافة ومودة و عبادة
٦٦ قال النبي (ص) ان منكم من يقاتل على تاويل القرآن كما قاتلت على تنزيله
قيل يا رسول الله من هو فقال ذلك خاصف النعل قال ابو سعيد خدري رضي الله عنه فبشرت عليا
بما قال رسول الله فلم يلتفت به وجاركانه سمعه ٦٧ ان رسول الله (ص) صعد المنبر
وحمد الله واثنى عليه وقال بعد اين ابن ابي طالب فوثب اليه علي فقال انا يا رسول الله
فقال ادن مني فدنى منه وضمه الى صدره وقبل ما بين عينيه ورأينا دموع عيني رسول الله
تجري على صدره وقال باعلى صوته يا معشر المسلمين هذا علي بن ابي طالب هذا شيخ المهاجرين
والانصار هذا اخي وابن عمي وجسمي ولحمي وشعري هذا ابو السبطين الحسن والحسين سيدي
شباب اهل الجنة هذا مفرج الكرب عني هذا اسد الله في ارضه وسيفه على اعدائه لعنه
ولعنة اللاعنين على من تبرأ منه فمن احب ان يتبرأ من الله ومني فليتبرأ منه فليبلغ الشاهد منكم
الغائب ٦٨ قال النبي (ص) هذا علي اقدمكم سلاما واسلاما ٦٩ قال النبي (ص)

علي يعسوب المؤمنين والمال يعسوب المنافقين
٧٠ قال النبي (ص) يا فاطمة ان الله اطلع على اهل الارض فاختار [illegible]
[illegible] زوجتك [illegible]
٧١ قال [illegible] ان اخي ووزيري وخير من اترك بعدي يقضي ديني [illegible] علي بن ابي طالب
٧٢ قال النبي (ص) الا ايها الناس [illegible] تارك فيكم الثقلين اولهما كتاب الله فيه الهدى والنور فخذوا بكتاب الله واستمسكوا به [illegible] واهل بيتي اذكركم الله في اهل بيتي
٧٣ قال النبي (ص) [illegible] علي بن ابي طالب وذريته [illegible]
٧٤ قال النبي (ص) [illegible]
الثقلين اولهما كتاب الله [illegible] على الضلالة
ومن تركهما كان على الضلالة [illegible]
٧٥ قال النبي (ص) [illegible]
٧٦ قال النبي (ص) [illegible]
٧٧ قال النبي (ص) [illegible]
٧٨ قال النبي (ص) [illegible]
٧٩ قال النبي (ص) [illegible]
٨٠ قال النبي (ص) [illegible] مثل اهل بيتي فيكم مثل سفينة نوح من ركبها نجى ومن تخلف عنها هلك
٨١ قال النبي (ص) [illegible]
٨٢ قال النبي (ص) [illegible]
٨٣ قال النبي (ص) [illegible]
٨٤ قال النبي (ص) [illegible]
٨٥ قال النبي (ص) [illegible]
٨٦ قال النبي (ص) [illegible]
٨٧ قال النبي (ص) [illegible]
٨٨ قال النبي (ص) [illegible]
٨٩ قال النبي (ص) [illegible]
٩٠ قال النبي (ص) [illegible]

لو يعلم الناس متى سمي علي امير المؤمنين ما انكروا فضله سمي بذلك وآدم بين الروح
والجسد قال الله تعالى الست بربكم قالوا بلى فقال الله تعالى انا ربكم ومحمد نبيكم و
علي اميركم ٩١ عن جابر بن عبد الله الانصاري قال سمعت رسول الله ص
يوم الحديبية وهو آخذ بيد علي قال هذا امير المؤمنين وامير البررة وقاتل الكفرة
منصور من نصره مخذول من خذله يمد بها صوته ٩٢ قال النبي ص
لما اسري بي الى السماء الى سدرة المنتهى وقفت بين يدي ربي فقال يا محمد قلت لبيك وسعديك
قال لقد بلوت خلقي وامتحنتهم فايهم رأيت اطوع لك قلت ربي علي عليه السلام
يا محمد قال هلا تتخذ لنفسك خليفة يؤدي عنك احكامك ويعلم عبادي
من كتابك ما لا يعلمون قلت اختر لي فان خيرتك خيرتي قال اخترت لك عليا فاتخذه
لنفسك خليفة ووصيا وهو يعلم علمي وحلمي وهو امير المؤمنين حقا لم ينلها احد
قبله وليست لاحد بعده يا محمد علي راية الهدى وامام من اطاعني ونور اوليائي
وهو كلمة التي الزمها المتقين من احبه فقد احبني ومن ابغضه فقد ابغضني
فبشره بذلك يا محمد قلت ربي لقد بشرته ٩٣ قال النبي ص قال الله
تعالى في ليلة المعراج من تحب من الخلق يا محمد فقلت عليا فقال التفت الى
يسارك فالتفت فاذا علي بن ابي طالب قائم ٩٤ قال النبي ص ان الله
خاطبني في ليلة المعراج بلغة علي قلت يا رب انت خاطبتني ام علي قال يا محمد انا
شيء لا كالاشياء اقاس بالناس واوصف بالشبهات خلقتك من نوري و
خلقت عليا من نورك فاطلعت على سرائر قلبك فلم اجد احدا احب اليك من
علي بن ابي طالب فخاطبتك بلغته ولسانه ليطمئن قلبك ٩٥ قال النبي ص
من اراد ان يتمسك بحبل المتين فليحب عليا وذريته ٩٦ قال النبي ص
خلق الله عز وجل من نور وجه علي بن ابي طالب سبعين الف ملك يستغفرون له و
لمحبيه الى يوم القيمة ٩٧ قال النبي ص اذا كان يوم القيمة يصعد علي بن ابي طالب
على الفردوس وهو جبل عال في الجنة وفوقه عرش رب العالمين ومن صفحته يتفجر انهار
ويتفرق في الجنان وهو جالس على كرسي من نور يجري بين يديه التسنيم ولا يجوز
احد على الصراط الا معه براءة من ولايته وولاية ذريته وهو يشرف على الجنة فيدخل
محبيه الجنة ومبغضيه النار ٩٨ قال النبي ص يا علي ان الله تعالى اشرف على
الدنيا فاختارني على رجال العالمين ثم اطلع الثانية فاختارك على رجال العالمين
ثم اطلع الثالثة فاختار الائمة من ولدك على رجال العالمين ثم اطلع الرابعة فاختار
فاطمة على نساء العالمين ٩٩ قال النبي ص يا علي انت خير البشر من شك فيه فقد كفر

٩١ در … [illegible]
٩٢ در … [illegible]
٩٣ [illegible]
٩٤ [illegible]
٩٥ در … [illegible]
٩٦ [illegible]
٩٧ [illegible]
٩٨ [illegible]
٩٩ بسم … [illegible]

١٠٠ [illegible] ١٠١ [illegible] ١٠٢ [illegible] ١٠٣ [illegible] ١٠٤ [illegible]

١٠٠ قال النبي ص لا يحب عليا الا مؤمن ولا يبغضه الا منافق ١٠١ قال النبي ص ما ثم نفاق
علي كفر وبغض علي نفاق ١٠٢ قال النبي ص … آدم ونوح و …
ان الله … وصي عيسى وعلي وصيي وهو خير الاوصياء في الدنيا
موسى … انا والله … النبي ص … [illegible]
والآخرة … [illegible]
خليفتي على امتي … [illegible]
في كل سماء … [illegible]
… [illegible]
ومن عصاك فقد عصاني … [illegible]
عصاني … [illegible]
علي … [illegible]
١١٠ قال النبي ص يا علي انت تقسم الجنة … [illegible]
يا علي … [illegible]
علي … [illegible]
يعتصم بحبل الله المتين … [illegible]
واوصيائي … الشيطان
وصي … [illegible]
اربعة مواطن … [illegible]
الا … [illegible]
فلما … [illegible]
بوزيره ونصرته بوزيره … [illegible]
وانتهيت … رب العالمين … [illegible]
خلق الله … [illegible]
الا انه … ولايته … [illegible]
اعلم … ١١٦ قال النبي ص

١٠٥ [illegible]
١٠٦ [illegible]
١٠٧ [illegible]
١٠٨ [illegible]
١٠٩ [illegible]
١١٠ [illegible]
١١١ [illegible]
١١٢ [illegible]
١١٣ [illegible]
١١٤ [illegible]
١١٥ [illegible]
١١٦ [illegible]
١١٧ [illegible]

يا ابا بكر كفي وكف علي في العدل سواء ١١٨ قال النبي ص لو اجتمع الناس على حب علي بن ابي طالب
لما خلق النار ١١٩ قال النبي ص يا علي انت سيد في الدنيا والآخرة من احبك فقد احبني
وحبيبي حبيب الله وعدوك عدوي وعدوي عدو الله الويل لمن ابغضك من بعدي
١٢٠ قال النبي لن تضلوا ولن تهلكوا وانتم تحت كف علي واذا خالفتموه فقد
ظللتم طرق الجنة ووقعتم في الغي فاتقوا الله في ذمة الله علي بن ابي طالب
١٢١ قال النبي ص افضل رجال العالمين في زماني هذا علي وافضل نساء العالمين من الاولين
والآخرين فاطمة ١٢٢ قال النبي يا ابن عباس عليك عليا فان الحق على لسانه
والنفاق مجانبه وان هذا قفل الجنة ومفتاحها به يدخلون الجنة وبه يدخلون النار
١٢٣ قال النبي علي وشيعته الفائزون يوم القيمة ١٢٤ قال النبي ص يا علي [illegible]
ان الله تعالى ايدني بسيد الاولين والآخرين والوصيين على فجعله كفوي فان اردت
ان تنتفع فاتبعه ١٢٥ قال النبي رايت مكتوبا على باب الجنة لا اله الا الله محمد رسول الله
علي اخ رسول الله ١٢٦ قال النبي ص يا علي لو ان احدا عبد الله حق عبادته ثم شك فيك
واهل بيتك وهو افضل الناس كان في النار ١٢٧ قال النبي لا خير في امة ليس فيها
احد [illegible] لعلي يامر بالمعروف وينهى عن المنكر ١٢٨ قال النبي والذي بعثني بالحق
ان الملائكة يستغفرون لعلي ويشفقون عليه وشيعته اشفق من الوالدين بالولد
١٢٩ قال النبي اذا كان يوم القيمة ياتيني جبرئيل ع بحزمتين من المفاتيح حزمة من
مفاتيح النار وحزمة من مفاتيح الجنة عليها اسماء المؤمنين من شيعة آل محمد وعلى
مفاتيح النار اسماء المبغضين من اعدائهم فيقول يا احمد هذا للمبغضك وهذا للمحب
فادفعها الى علي بن ابي طالب فيحكم فيهم بما يريد فوالذي قسم الارزاق لا يدخل
مبغضه الجنة ولا محبه النار ابدا ١٣٠ قال النبي اول ثلمة في الاسلام
مخالفة علي بن ابي طالب ١٣١ قال النبي احبوا عليا فان الله يحبه واستحيوا
منه فان الله يستحيي منه ١٣٢ قال النبي ص ان الله تعالى اصطفاني على الانبياء
واصطفى علي الاوصياء وصيي وابن عمي وصهري له واشدد به عضدي كما شد عضد
موسى باخيه هارون وهو خليفتي ووزيري ولو كان بعدي نبي لكانت النبوة له
١٣٣ قال النبي حدثني جبرئيل عن الله عز وجل ان الله يحب عليا ما لا يحب الملائكة
والنبيين والمرسلين وما من تسبيح يسبح الله الا ويخلق الله منه ملكا يستغفر لمحبه وشيعته
الى يوم القيمة ١٣٤ قال النبي ص من احب عليا كان مع النبيين في درجتهم يوم القيمة
ومن مات يبغضك فلا يبالي ان مات يهوديا او نصرانيا ١٣٥ قال النبي ص خير
رجالكم علي بن ابي طالب وخير شبابكم الحسن والحسين وخير نسائكم فاطمة بنت محمد
١٣٦ قال النبي ص انت اخي ووزيري وخليفتي في اهلي وخير من اترك من بعدي تقضي موعودي

١٣٧ از عائشه ... ١٣٨ از محمد بن الحسن ع ١٣٩ از محمد حنفيه ... ١٤٠ از ابو سعيد خدري ١٤١ عبد الله ...

[illegible]

ان الله تعالى [illegible] سئل رسول الله عن علي بن ابي طالب ١٤٧ عن ابي هريرة قال قيل يا رسول الله [illegible]

[illegible] قال يا معشر الانصار الا ادلكم على ما ان تمسكتم به لن تضلوا بعده ابدا [illegible]

قال كنت مع رسول الله [illegible] فقال يا ابا بكر هذا [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

زهر سرود سخن کن سخنگرا کوتاه — سخن سرای بمدح علی ولی الله
زصفت سخن آمد مراد مدح علی — ازاین مقوله سخن باز یا سخن کوتاه
مراد مدح خیر اگر نبود هرگز — سخن بعرش فرو ماند زعرش اله
نجست راز که در گوش آدم از رب — باشتباه برودند و جانش شد آگاه
ولای شیر خدا بود و پاک اولادش — چنان علم الاسما زاین حدیث گواه
شه سریر ولایت در مدینه علم — که انبیا بجهارش گزیده اند پناه
امین بار خدا نفس پاک پیغمبر — که جز طاعت او هرچه طاعت گناه
علی عالی اعلی که ذات اقدس اوست — چو ذات یزدان پاک و مقدس از اشباه
به تنگنای عبارت اگرچه مدحت اوست — حدیث نیش رواهی لطیفه [illegible] چاه
ولی بگوش دگوش و بگو گوی دیوی — چنان سینه بهلول بسته بیماراه
کجا که طاقت حربا کی جلوه مهر — بگو که زره کتان کجا و تابش ماه
مخوان که مور سلیمان کجا و هدیه مور — مران که قطره سرطان کجا و دره کاه

حرره الحاج بعونه
اسمعیل [illegible] شوال
۱۲۶۸

زباب خاک مکن راجه ال [illegible] غرش — گدای خاک زمینش را چه باز حشمت شاه
اگر که برق سواران براق بجهانند — سری بجنبان باری ز رای ضعف گیاه
بجز ثنای علی خامه گر سخن زند — ورق خود دار همه گوهر لؤلؤ باب سیاه
شها مرا همه ذوق هوای [illegible] سر — عجب سری است مرا لا اله الا الله
اگر محبت تو زندیق بروم رغبت — دگر عدوی تو زندیق اردیم اکراه
بذوق پایه مهر تو دایه دادم شیر — بعهد عهد ولای تو پروریدم راه

دگر آمد فضای بوستان خرگاه زد بهمن
کشیده زیر وان تا بشیروان خرگاه را دامن

درفشان شد درفش برد اندر بوستان گویی
همی زد خیمه [illegible] اندر بوستان بهمن

جهان برزد دم سرما از آن کاسفند آرا آتش
دمی شد [illegible] چون رگ [illegible] های روشن

همه تالاب و برکه از نوشه سیماب روی خرمن
همه هامون و تل از توده کافور شد خرمن

گر از آن رو هوا با خاک پیکار است گاه نه
که آن بارد همه پیکان وین دارد همی جوشن

هوا از جامه کرد که در روی زمین در کرم
کشیده آب روان چون زاد گشته آهن

همی تا سایه آن شد گران شعله بار آتش
دم باد [illegible] از آن دارد دم [illegible]

زمین از [illegible] کافور کرن اندر [illegible]
هوا از خرقه سنجاب رنگ اندر خزاد گن

همی گویی زمستان ابر بارد شیر زنان
همی گویی هستان خاک ساید سیم در دامن

زاید شاخ نسترن که در معجون کافوری
را با مام بستان ز طبیعت گشت آبستن

در این موسم چه باید تا شراب و رنگ شادی را
در این سرما چه باید شان شرار و مرغ و ما سرین

بطی نه باده چنبه آتو شبه از رز آل چون قالم
بتی چو ساده چنبه قشاری از چهره خنکی آذر

چه دارد ری بگردون خرق طاق از صبحه شذر
در آتش نی مجلس های و همی از باده ارغن

الا ایجاد مجلس کانون از در قانون
را فروز آتش زر دست و لوکش بر ما من

در آی ترک بزم افروز و همچون عید نوروز
بده کاخ شبستان را ز چهر آتش افکن

اگر شد سوسن و سوری ز بستان گر شادی
رخ لعل و خط سبز آینک بود و سوسن

و گر نسترن و سنبل نروید کو مرو هرگز
بنفشه آن زلف راغ سنبل آن رخ نسترن

اگر عناب و سندق باید آن انگشت و دست
و گر بادام و فستق آن لب و چشمان شکر زن

زجاج عبهر از خط ایاغ آن نکه حمل
فروغ لاله کرخاش چراغ آتشین بادش

اگر ریحان نه اندر کف سبز زلف تو بنده
دگر نه سرو اندر بر سرو تو بالا زن

بگیر آن جام جان افزا در تقوی سوز
بیار آن آب آتش زای شوراف ای اهریمن

بده آن هوشدار کش بروش جای در شیشه
که از فرش شود افرشته گر نوشد اهریمن

نهان در فطرتش او خوی ملک در تو نی بهراغ
پدید از گوهر او آب العسل تاب اهرمن

فروغ چهره خود و نور عقل و دل
فراغ جسم و روح و روح و هوش جان و تن

دهد خورشید اگر گردد درون ذره آتش
نهد جمشید اگر هشته برون شیشه آتش

بگو هر آنکه در جان به پیکر زهره و بیضا
بزهت لاله و سوری بنکهت عنبر و لادن

زخشت خم او با رو بسقلاطون گنبد زد
زعمر دلای او پسپلو ماطلان کوزون

دماق آید به سهر چهره تا بد صد فلک بیضا
بجام شعاعش گر نهی چون شیشه بر او

ببوی رشحی آرد جام چهر دمه فراز زهره
بی دریوزه چون شهرزوره تابید جو بادن

بطبع جان کاهد ز ره که در جسم ریاعاشق
بدو غم خان تازه که نجم رجم برآهرن

بجذب عرق دل خون و بنضج خلط غم صفرا
به رفع رنج ش دارد بدفع درد چندن

چو در دی زاهدان تلخ و چو لعل شاهدان شیرین
چو طبع جهوشان شد و چو خوی شیرین تن

مرا ز آن راح روح افزا کنم صهبا جام زنوبه
تو ز آن لعل شکر زا البساغ بوش و سن

بکام بر کش ذره دل بوم و بر بکف
غمانی در ده و در خنبه ق غم سحبه بر شکن

تو کوزه کن لب از آن تو و من از دیدن ریخت
بیاد ساغر کوزه سخن از تو کنم و دیدن

الا یا مرحبا اشهر تا ستانه یبرایم
مدیح میر جم کش ثنای شاه خبر کن

انا الکامل
یا علی
انا القیوم
انا المغنی
انا البصیر
انا الحکیم
انا القاهر
انا الستار
انا الرزاق
انا الوهاب
انا الفتاح
انا العلیم
انا الباسط
انا الرافع
انا المعز
انا السمیع
انا الحکم
انا العدل
انا اللطیف
انا الخبیر
انا الحلیم
انا العظیم
انا الغفور
انا الشکور
انا العلی
انا الکبیر
انا الحفیظ
انا المقیت
انا الحسیب
انا الجلیل
انا الکریم
انا الرقیب

ظهور حق وصی مصطفی اسلام کفر او بر / ظهیر دین علی مرتضی ضرغام شیر اوژن

خداوندی که اسلام از بازوی او بر / شهنشاهی که ایمان از یمین و یمن او ایمن

رکابش جبرئیل را مرشد لبش برلحن را ترتیل / ز رخش انجیل را معنی و لبش تنجیل را معدن

اصول و مهر از او در اسلام غصون و چرخ از او شاخ / بنای دین از او ثابت اساس شرع از او متقن

هم از گرز گران معرکش قوی رخشید را گرده / هم از درع سراورش جبهه اسلام را گردن

به پا طالع کش گردیان چرخ را ماوا / وز اش خنجر شش لاهوتیان عرش را مامن

صف صف چون افواج ملک رخش او مکین / ز رسته خیل ارواح رسل را بار او مسکن

کجا دیدی نگردی گر تجلی برقی از ارتش / سمای سینه سینا شبان وادی ایمن

ز گرز و خم خامش عدو را در دل و دیده / جبل در دوزخ سوزان جهل در چشمه سوزن

در آن هنگامه کز هر آئی کوس و صیحه گردان / زمین گردد همی شیران زمان کرد همی شیون

غبار باره بگذارد ز روی آسمان ردها / فضای سینه بر دیده زخون پردلان روشن

فلک از صدمت آوز گیر ابر چشم اما / ملک از صولت آواز چاکا چاک گوش آکن

بمیدان برش مردان کار از زخم رو بنا / بجوشن در بر گردان ندم از تیر پر روزن

کمند از گره گردان کره اندر کمان آبان / بدان ایسان که پیچان اژدر البرز کوه اوتن

بهار من بلند گردان شود برارک از بزه / ز رنگ پیکر مردان خنده کهساری از ارژن

زرش خون یلان خرشید جو اردو بهم از زره / بجان پردردان مانه چو النه ارتک اردن

شه اندر قلب دشمن تا زنده از هر سو براس تیغ / بکف تکبیر گراری بکف کوپال کوه افکن

در اندیشه جوشن و در برگردان کند آورد / نشاند نیزه مژگان بار اندر دیده دشمن

انا الذی ... خلق
انا اول ما خلق الله
لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی الله
انا النور الذی ...
انا ... القول
انا الحقیق الف

۱۸ ال

هزار کش تیغ بر گرفت بازوی یداللهی / نه اورا ادرد و بحری نه اورا رنج چالاکن

امیرش پنجه شمشیش ازبیمی دگر کار رد / تجهیزش چو کلادان مرتع چرخ چابک فن

مرتب تخته و بنغل مقرر حفره و مرقد / به جامه و خلعت مهیا مقوی دیرزن

فراش خاک زخون تخته خودش کرک دبلک مقوی / نسج خار و خس جامه سعای دام و دد مدفن

تنی کافتاد بد ستور کیش پاک اوند / نه گبرش ره در مقتولان نه بند جا بجز در غن

خداوند استقامات خداوند راز در این / که والا دانشان را علم و کوته بینشان را ظن

ز مهر طلعت اعف اختر سیار یک باش / سار همت نه خرمن افلاک یک ارزن

زکعش تو هر کز نیت سابل را جواب لا / ولی در طرز سیف بود رسی ز خطاب لن

تو نه نقش نبی دین گشته چون مهر است مشتعل / تو نه شمس هدی دین را چون بدر است مستعلن

چه غم روزی دو گر تیاره دلوی شته زمنه / چو تاک اندر همی شباره وزدی ثقب ریحران

نشه بزدان خوار آورد اگر ساله ورتن / نشد جم گر ربود انگشتری اهرمن زمن

نخوانند شتهمش زال اگر گیرد بکف گرزه / نخوانندش خرد دانا نهد گر زن بسر گرزن

دغن پشه نه شهباز آنکه بادوت کاهی / تراد آمد نه شاید آنکه مرد است کاهی زن

هنر ربحوای من اگر سحبان کند تحسین / وبا زر من کعب من ده حسان همی احسن

اگر جو بردو در شه شا سار زیب مستکنز / وگر خود در شانی از سخن زاری است مستهجن

سخن در لغت اوران ماهم گرد دران مشنوا / شار زد آتش دگر ناز آن شیوا بود الکن

خداوندا مرا ازین نفس زشت بخوی هر زما / همه دولت در جامه همه انجمی به برآهن

سلم دارم از آتش شرابی دوران زد / چو خسران کش رها بادی بشیر دادی ارزحمن

انا المتکلم ...
انا صاحب اللوح ...
انا صاحب ...
انا القلم ...
انا الذی ...
انا ابراهیم الخلیل ...
انا عصا الکلیم ...
انا الله ...
انا الذی لا یتبدل القول لدی وانا لیس بظلام للعبید
انا ولی الله ...

اگر بستان ز حق تو یاران کرم نابد | بتوان طبیعت بانم اندر جاه چون بیژن

خداوند که در گیهان ندارم حاجتی زین بر | که گردم گرد آن درگاه و باشم خاک آن درزن

غبار درگهت را چون ملک گیرم برابر | لب عطارد خط را چون فلک کردم پیراهن

بش محرومم از درگاه و دل گوید که لاتمکن | به دل محرومم از حرمان و جان گوید که لاتحزن

مرا خاک در دریوزه کوی تو میباید | نه زر و زر دست قارون نه زور و شوکت قارن

زبان ره بهر چه بصدیق ولای تست در خدق | روان ره بهر چه بمکین رضای تست در آکن

الا تا هست محراب فلک را از قمر قندیل | الا تا هست قندیل قمر را از زرگان روغن

وثاق کور بختان تو با شام ابد تیره | چراغ نورجویان تو تا صبح ابد روشن

آن طره مسلسل اندر بر افکنی | تا مرد را هوای جنون در سر افکنی

از این دل شاده چه جای هر زمان | بادی ز همسی معارضه دیگر افکنی

بستانی از لب و بسیاری بدر گوهر | از آب حی برآری و در آذر افکنی

گر کم شود در چرخ نشان نجوم و ماه | از چهره و خال طرح مه و اختر افکنی

هم زندرا شور هوا در سر آوری | هم شیخ را شبیه ردا از بر افکنی

ای آذری صنم چه بلائی نداشت | کاذر همی بخرمن خشک و تر افکنی

عارض کنی چو آذر نزهه در لعلکان | بر ساز منجنیق تاب اندر افکنی

تا هیچو بور آذر سوزان دل مرا | زان منجنیق آری و در آذر افکنی

بر سازی از رخ آینه و زیدت که سنگ | بر جام آبگینه اسکندر افکنی

شاید بصد رسن که از آفتاب و ماه | صد هزار مرتبه بالاتر افکنی

از اشک چشم من حذر آری اگر گذر | بر این دو ژرف قلزم پهناور افکنی

از موج او گذاره ... ری شدن بکر | در روی [illegible] این دل خود لنگر افکنی

آن جام باده نیست که نوشی بهرم غیر | خون دل [illegible] ساغر افکنی

چشمش قبول دین نکند چشم از و بدار | هر دم [illegible] در افکنی

کافر بمذهب خود مسلم بکیش خویش | یا مسلمان [illegible] کافر افکنی

زاهد تو در [illegible] که از کرم | این [illegible] پیغمبر افکنی

از بوته نثاری هم دل بکر مرا | بر [illegible] بر افکنی

جانا چه جای دل که از آن حلقهای زلف | در حلق آفتاب فلک چنبر افکنی

ای دل ز ظلم زلفش نرهی مگر که چنگ | در ذیل حفظ داور داد آور افکنی

غیث کرم غیاث امم غوث روزگار
بازوی ذو الجلال و خداوند ذو الفقار

شاهی که عرش فرش حریم جلال او | خورشید ذره ز شعاع جمال او

این نه تل بلند که خوانندش آسمان | خاکستری ز مطبخ جود و نوال او

زین وسعت هر شبانگه خورشید آسمان | سر در زمین کشد که شود پایمال او

شرع نبی جمال [illegible] | از انسلال صارم همچون هلال او

دانی بصدق معنی معراج عرش چیست | یعنی بتخت پایه قدر و کمال او

شاها رخ تو شاهد غیب است در جهت | [illegible] قرب و [illegible] جمال او

وجه الهی نگفت نه وجه اله در بود | آفاق مست واله غنج و دلال او
آدم که در وجود چه پس انفصال او | ذات تو بوده واسطه اتصال او
روح القدس که طایر قدس تقدس است | بنوشته اند نام تو بر پر و بال او
حق را نه شبه و شبه حقی زانکه شبه تو | اندر قیاس وهم نگنجد خیال او
جولان اسپی بکالد [illegible] | تا هستی که بنشست محل مجال او
یکباره سر کشد بر باد غمان زکف | دستان فرو کشید کرد دوال او

زین نکته بگذرم که خرد را نصاب نیست
هر کار خلوت است و درا ذره عام نیست

بر بام همت تو که عرش نشیمن است | زخرمن سپهر چو کهکشان ارزن است
راجع شد آفتاب بحکم تو زین خبر | چون آفتاب بر همه آفاق روشن است
با جمله رسائی اطلس سپهر | بر قد کبریای تو کوتاه دامن است
در زیر ران رایض حکم مطاع تو | مهر و سپهر توسن و عزم تو توسن است
هر کس که دانی که راند تا جز ترا کسی | بر روی دراز کرده زبان الکن است
چون انوری که با همه فر کمال و فضل | در خورد طعن و مورد تیغ ره من است
شوی بدین شگرفی در مدحت فلان | بر رودای بسا که برادر برشا من است
آن قبه قدرت که بر برج بغداد | خورشید عنکبوت زوایای روزن است
وان قلعه جاه تست که گوی سپهر را | در منجنیق برجش سنگ فلاخن است
شهباز عصمتی و مرد دی و مرد می | نوری که در حصین مشیت مبین است

دعوی کجا رسی ار سدش با تو چون زغن | زماده بلیه که که مرد و که زن است
نعت تو و نکوهش خصم تو ابتی | شرحی مبین آمد و سفری مدون است
رمز نکت و ستر سویا که راند حق | رمزی بالغ آتش اندر نشیمن است
آری هر آنکه با تو همالی خیال بست | بادش همی بخنجر و آتش بهاون است

ذات تو ذات مفرد و لا ریب فیه
دست تو دست ایزد و بالا ریب فیه

ای طلعت تو آینه صنع کردگار | از جبهه تو فرخنده ندی آشکار
خاک در تو مسکن مالوف جبرئیل | صدر دل تو مصدر الهام کردگار
معراج قرب فرش بساط تو عرش ووش | محراب خلق خاک حریم تو کعبه وار
آیین ایزدی ز نشان تو مستوی | شرع محمدی بکمند تو استوار
دست کرم ز خرمن فضل تو خوشه چین | کام امل ز سفره جود تو ریزه خوار
در چشم مهر گرد نعال تو سرمه کش | در گوش چرخ نعل سمند تو گوشوار
مریخ در کتیبه غرب جنیبه کش | خورشید بر کتیبه رزمت کابدار
هر کو نکرد جهد رضای تو آرزو | هر کو نکرد عهد ولای تو اختیار
مردود بار رانده آفاق شش و شش | مولود عاق مانده جاوید هفت و چار
قدر ترا قیامت موعود گاه عرض | صدر ترا حشر خلایق صفوف بار
بخشی بعدل و فضل نصیب عدو و دوست | آتی چو گاه داد قسیم بهشت و نار
با جمله وحید جوق ستیز گر | با جبر و تو عشوه خصم فسوس کار

باشد بدان شابه که باشهوذرد خش | گاه مصاف غوره کنند زال خورد
کیرم که بر ستیزد و بازد بحجره شیخ | گیرم که در ستیزد و تازد بکارزار
هر باره بیشه ولدل و هر مرد علی | هر دست فی یدالله و هر سیف ذوالفقار

سرپنجه دیگرات و یدالله دیگرات
روباه دیگر و اسد الله دیگرات

ای گوهر تو در نهاد شبه عیسی | ذات تو از احاطه عقل برتری
آنجا که رفعت تو بر چرخ ده آسمان | وانجا که طلعت تو نه ماه و نه مشتری
گنجینه عرش تو با خصم او سنج | کاندر مزاج خاک کند آب آذری
شاه ازل بگاه ازل بستان بهم | با نور پاک احمد عقد برادری
تشریف هل اتی و لعمرک بهای آن | آمد ترا ولایت داور پیمبری
او کرده علم را تحقیقت سه یکی | تو خود ز آن مدینه همی کرده دری
او کرده از اشارت انگشت شق ماه | تو داده حکم رجعت خورشید خاوری
او در شکسته رشته ادیان ... | تو بشکسته رونق اصنام آزری
سهل است کار شفاعت و بیکدست حق | با اوست چون شفاعت ربانیت داوری
شاها من از کجا و ثنای جلال تو | قدر تو برتر از خطرات سخنوری
من مدح چون طرازم ... آتش شانی | انگشت خدای کرده بقرآن ثناگری
در رشته ثنای تو این رشته‌های نظم | بر رشته انکس آرد گوهری
چشم من و تمنی خاک جناب تو | خضر و هوای چشمه آب سکندری
نادیده کنه ذات تو دانش بر آن کسی | نشناخته خدا و نبی مرتز او بس

چو حکم حاکم ابداع آسمان و زمین | بممکنات صلا زد بسبع ... ین
شد آسمان و زمین از یکی اشارت کن | پدید و هر چه همی اندر آسمان و زمین
شد آسمان متحرک بهفت چرخ و دو قطب | زمین گرفت تمکن بکار ... کین
زمین نهاد و میزان ز کوهها او را | فلک گرفت لطافت ز اختران آذین
ز ازدواج شد آباء چار ام بالطبع | همی زاد سه فرزند ز نبات و جنین
پس از تکون اعیان ممکنات جهان | اراده شد متعلق بخلق آدم طین
هیولی در آدم خاکی دمید نفخه روح | چو کرد طینت پاکش ز آب لطف عجین
ودیعه ساخت الطاف اندرش حکمت خاص | بمیران این ... گان مکین
رسید امر که در تخت بارگاه جلال | زنند صف همه ذرات از یسار و یمین
بالزام ربی ... خطاب الست | رسید نعره قالوا بلی بعلیین
وجود ذات ... پس آنکه گزید از همه کون | ز انبیای عظام و ز خسروان اولیای جبین
بقبضه وجود محمد نهاد ز روز ... | زمام دولت و دنیا نظام ملت و دین
یکی محمد مرسل امین سر خدای | که در حقیقت او ره نبرد به یقین
نکس خاتم رسالت که او نبی بحق | هنوز آدم خاکی میان قالب طین
یکی محمد غازی خدیو ملک ... ی | که ملک را ز تیغ اوست فتح مبین
جمال چهر جلالت ولی امر الله | که کرد عقل مجرد بذات او تحسین

[illegible]

کرشا ازین عدالت عهد دگر | بدین دولت آن و بملک و دولت این
چو عهد بستند و دادند همگنان اقرار | بذات واجب یکتای خویش خورده یمین
که هر که سرکشد از حکم این دو والا کام | بدینش همه بخشش است و آخرت سجین
پس از نشست چون بهرداز دور حکم | زمانی از پی بعث و ظهور شد تعیین
سرود برشه مرسل که ای خلاصه کون | همی بقوت قاهر همی بحول متین
ز بعد عیسی مریم بتاز زرفرق قدر | ز تخت تخته کل تا بفوق عرش برین
شاه مرسله غازی که ای خلیفه دهر | همی بقدرت قاهر همی بحول رزین
رسید چو سال بهجه پس از هزار و دویست | ز عهد هجرت فرخنده رسول امین
لوای نصر فرازید برای دگرگون | بجنب سعد برآی و بتخت ملک نشین
بنجم خام سرا در جنبد اقبال | بضرب گرز شاه در بکوب ترک تکین
جهان بگیر سراسر ز شد تا بتقلاب | ببرز حکم درآور ز سغد تا سقین
ز رعب غلغله خواهی اگر بسیکر روم | ز سهم ولوله جوئی اگر بکشور چین
بکوهستان را دندان کند بجاش شتند | بکوکمان را آما هکنند در ادیو حصن
شهنشها ملکا خسروا توئی که ترا | غذای گرد خورای سیر و تاج و تکین
شهر ماری اقبال از دیت نصیر | بتاجداری تایید سرمدیت معین
بملک گیری و کشورکشانی اقبال | نهد جوای تو برپایه عزیمت زین
ترا دلت نصر صارم صف روان ثمار | ز ذات دولت قائم روش و دان همین
بدرب جاه تو بنده ی جرخ یک دربان | به تیپ فوج تو ترک سپهر یک تابین

بملاداد

بیک بلاده برانی هزار خیش کردن | بیک پیاله بکسری هزار خصن حصین
سپهر قدر رفیع تو در برد تعظیم | زمانه صدر بلند ترا کند تمکین
کف تو باک بجود حجت مایه نهاد | لکان و بحر دودن برروایت قبادین
جهان بحبت تو عاشق چو قیس بر لیلی | زمان بحشمت تو والد چو ویس بر رامین
ز بهر سجده درگاه بنیت که همی | بکو نشر آید ز در صاحب اجنحه حسین
بهنب تیب توام اسب مرز کالبحر | لهیب تیب تو آتش سک قسطنطین
نبارک اله از آن بسیکر دهان که همی همان | حریق قابض ارواح حش اندرون کمین
همی بغره چو شد زنجمره چون نیران | همی بکوه چو شد ان نجمه چون تنین
در ذخیره ش شش در شش جهه برای کوس | برز غیرتو شش دونه فلک طراق وطنین
جهان خدیوا دوران گار دولت تو | که باتقای ابد باد جا دراید دین
نه فتنه ماند و نه فتان نه جور کیش نه خور | نه ظلم ماند و نه ظالم نه کینه جوی و نه کین
مرال بر دمان را همی زند برودی | غزال شیر زیان را همی جهد بسرین
با ساخته استاده بره را صنیغم | بهر آبی آماده صعوه را شاهین
ز آب عدل ستم نان نکنده درا نیان | بخواب امن جهان سر نهاده بر بالین
بغیر خطه ختنق ز دست برد لوح | که پایمال ستم شد بعهد عدل حسین
نماند مالی الا که شد به نهب هبا | نماند نفس الا که شد بقتل رهین
بسیط مرز نقش مجا درانشته | بساط دشت ز خون سا فران رنگین
بغیر خون گلوی برید هیبت اکر | بحلق خشق همی شربتی شود شیرین

[illegible]

شان بخشد بچشم دیده مردم / اگر بخشد بچشم ستاره پروین
بملک خندق بگشاده دست بهبت خاکه / بال و هفت سمی مغیلان زده آمین
چه خندق چه هبا کی که بپنداری / بصدق آمده بام بلوج را کابین
بهر کاه فضلی بفرقه مظلوم / جهان بناه جسمی بزمره مسکین
همیشه تا که ز تاثیر طبع فصل بهار / ز باغ و راغ بگردید شقایق و نسرین
ز فر دولت تو ملک دین آرایش / بدان صفت که جهان از جمال فروردین

ای نفخه روح القدس ای باد معنبر / ای نفخه مشک تتر ای باد عنبر
ای راغ و دمن از روحات تو مصفا / ای باغ و چمن از نفحات تو معنبر
ای همنفس پاک دم عیسی مریم / چون دامن مریم ز تو آفاق مطهر
ای سایر جنبنده و پوینده بی پای / ای طایر فرخنده و پرنده بی پر
ای پیک عشاق ز بوی تو پدیدار / ای کامه مشتاق ز بوی تو عنبر
بر مرکز آفاق چو پرگار زنی دور / چون دایره پای همی داری و نه سر
که هدهدی از گوی سبا سوی سلیمان / که قاصدی از جانب دلداده بر
چون جسم بجنبی و چون روح بگیرد / چون هوش سبک سیری و چون روح سبکتر
نی نی که سبکتر ز تو جسمی و نه روح / نی نی که خود از هوش و از روح سبکتر
طیار بر شاه چو آنی شود اطیار / چون دکه عطار ز عطر تو معطر
اعلام رسیده ز دین نام بدان بوم / پیغام گزارنده ز دین دور بدان در

بنگر

انا القلب ... نور / انا منظور الاغبیاء / کیف شاء / انا الله ارى اعمال العباد / انا مصباح ... / انا العامل ... / انا الله ... / انا خازن ... / انا ... الزمان / انا الله اعلم ... / انا الله ... / کیف ... / انا الذی ... [illegible]

پیغمبر چو جبرئیل ستایندت ازیرا / در قول چو جبرئیل و بفعلی چو پیمبر
تر خود بهسکی لحظه جهان جمله نوردی / کز انکه بیک قرن نوردید سکندر
اندیشه روش پری بر خشکی و تری / در بحر چو الیاسی و چون خضری در بر
صحرا سپری بکسر و بایت زنندش / دریا ببری جمله و کامت نشود تر
بی روح توانایی و بی باصره بینا / بی سامعه شنوائی و بی نطق سخنور
هم عرش سلیمان بفرازی ببر دوش / هم عرض بکیمان ببرائی بر و بر
یک گوهری از مایه ابداع و لیکن / بسیار بدایع که در اطوار تو مضمر
سیاح دیاری بتک بادیه پیما / عطار بهاری بدم غالیه پرور
در گوش حریفانی چون نغمه مجلس / در مغز الیفانی چون عود مجمر
دودی نه بخاری نه بخوری نه عبیری / نه خود نه ازین جمله و زین جمله مخمر
که دخنه عود استی و که شقه عاجی / که نام صبا آیدت و گاهی صرصر
در پرسش و در گردش و در جنبش و در جوش / ز آن جای بدین جای و ازین جای بدان جا
چون بندی و ازنه چار اسبه توسن / چون آهوی مشم خورده رم کرده مضطر
با توسن جولانی آدخجه غبار / بازورق طوفانی بکنجه لنگر
که ناب گرگش می دروزی / از باختران ایل کشا سوی خاور
که کار کبوتر کنی و نامه یاران / آری بهم و بازری همچو کبوتر
کس چون تو بریدی نشنیده بآزادی / از بزد شایسته و زیبای گوهر
بی توشه و اندیشه ره جبرد مصمم / بی راحله زی مرحلها جنت دشتر

الف آمد ... / انا الذی الف الزمان / ... الزمان / انا ... / ... الاعضاء ... / انا ... / انا الله اعلم ... / انا ... / انا الله ارى اعمال ... / انا العقل ... / انا الذی ... [illegible]

بی اجرت و بی ضجرت و بی لوایه آید | بی ضنت و بی منت و اندیشه کیفر
اندر تعب طبع بیا رنج و بیاداش | نز کس طمع سیم کنی نه طلب زر
دو کار را پیشه بدو رق بدو جای | هر وقت خود اندیشه کنی پیشه دیگر
در روز زمستان برو در صحرای صباغ | پائیز کهان در بن بستان زرگر
فراش شهنشاهی کر شی که اوردی | چون خرش فرد گستری از دیبه بستر
مستوفی دیوانی بنداری آبان | گاهی که ز ابرنسم بار فروریزی دفتر
که مروحه جنبانی در عرصه بستان | که مجمره گردانی بر ساحت معبر
که الحلحه پردازی از قطره شبنم | که غالیه افشانی بر غره نستر
بی خطره زنی قطره چو مرغابی در آب | بی رعب کنی عبره بر آتش چو سمندر
نحلی که زباره تو شود شاخ گرانبار | کحلی که ز گرد تو شود چشم منور
چشم منی ز آن رو همواری در راه | گوش منی زان ره پیوسته بر در
چون حضرت اعراب منی چپ و چپ و یی | چون خرش توانائی منی سند و لکاور
با من تو در کشتی سخت مقابل | من با تو در آوارگیم بیک برابر
من رهبرم چون تو در بحر و در بوم | تو پای رفیقی چون من بر دشت و که و در
من همچو توام بایه در گشته و حیران | تو همچو منی والهٔ آشفته و مضطر
تو چون ملکی از طیران های بپای | من چون فلکم از حرکتهای مکرر
با من تو زیک اصلی و یک نوعی و یک جنس | من با تو زیک اقلیم و یک عنصر و یک گوهر
من همچو توام کم نه قرار است و نه آرام | تو همچو منی کت نه سکون است و نه لنگر

بیچاره

کرد عین و لمح البصر
انا محمد المصطفی و علی المرتضی کما قال النبی
علی ظاهر سرّی
انا الممدوح بروح القدس
انا الفتح الذی لا تفتح
انا اظهر اشیاء الوجود به
کیف انا و لی
انا عبد الله و اخ رسول
انا الصدیق الاکبر
لا یقولها غیری الا
کاذب مفتری

ان الغنی ... تقول ... [illegible]

[illegible]

باهم خلاصهٔ زمی و صفوهٔ زمان   خاقان دهر بوالحسن آن احسن جهان
یغما که یافته جهانبان چو حکیم   تا یافته زر در حکمت همی جهان
از عقل و عشق صورت و جانش نگاشته   جان آفرین صورت و صورت نگار آن
اعضا و قالب از در معنی کداشته   در هر یک از عوالم تحقیق کن عیان
سری نه بر دقیقه فکرتش همی ستیر   رازی نه بر حقیقت دانش همی نهان
ارشاد نا نمودم فرا نگاهی خلف   اندر نماز سردم پیرانه گاهی جوان
عزلت گزین که عزلت ملکت بی‌زوال   قانع نشین قناعت گنجی است شایگان
از گوشها بگنج قناعت بتاز هین   ور تو شها بگنج قناعت بتاز هان
سرای در بعد مدح او الا همی سخن   بگشای در بمدح عوالی همی زبان
گر خواهد راستان زبنت همی چه زین   ور شعله را نگوهی زبانش کجا زبان
صدق است مدح و بود چه بی صدق راستین   کذب است هجو و کذب نه آیین راستان
زبان ناستوده که آید ستود خلق   سود است چه از ستودن این ناستودگان
اوصاف محتجب چه شماری بر آسمان   القاب سلطنت چه گذاری بر آسمان
هر صعوه زبون مسا طغرل جری   هر روبه زمین شیر ضیغم زمان
انداز شرزه شیر نباید زهرزه کلب   پرواز چرخه باز نخیزد ز ماکیان
تو جهل راستایش احمد حقی خلاف   تو گرد استرایش حیدر زهی هوان
مادر کجا بطالع تشناس آن از این   رفتش از کجا با تحلی خرق آرایی از آن
رشح بسیط از چه خواهی خشک چشم   جفن محیط از چه جوید ز رادوان

از گوزه

از گوزه لئیم لغنت مجوی آب   از سفرهٔ کریم بمنت مخواه نان
کان آب می نبخشد جز تاب تشنگی   وین نان همی نیارد جز درد استخوان
ریزد ز تاب حومی صد بحرت آردی   بلی بهر رگ کاهی صد کوه آسمان
از نیم بدره زر که نهندت ورا بستن   ور یک دقیقه ره که دهندت ز راستان
کوه خریده اند منت را چند که   کوهی کشیده اند منت را ز آسمان
خود را همی نهند ولی النعم خطاب   خود را همی برند کفیل الکرم گمان
ابنای دهر را همه بی‌اختصاص تو خوی   انواع جنس را همه این سیرت است سان
فضل بری زمنت و بذل عری ز خواست   فضل خدای باشد و بذل خدایگان
سالار کاینات علی ولی که هست   ذات وی آشکار چه ای از همه جهان
شاهنشهی که جودش بر رزق خلق بست   عهد و کرف همت خود را از آن ضمان
دستش نگاه بذل یکی بحر شاخ شاخ   سیل عطا ز هر یک شاخش خجسته روان
فرزندش نبود اجرام ماه و مهر   فیض کفش مقدر ارزاق انس و جان
دولت بلند نخل و شاخ آن دوده او دست   همت جثه مرغ و بران شاخش آشیان
قهرش شکسته گردن گردون بپای لهنگ   بأسش کشیده بازوی گیتی بریسمان
در معرکی که از خشم پردلان کین   دشت وغا ز عرصه محشر دهد نشان
از صدمه سنابک ابطال معرکه   خود بستون غباری گردد همی ستان
چون بیدلان ز گرد فرزلان اجل   آتیه سر ز هول گرزد بهر کران
آلوده تیغ کرش سرهای بی‌بدن   وارسته نیزه گریش تنهای بی‌روان

برادرش جهنده امیر از میان صف
چون اژدر دمنده ز ضیغم دمان

بر کوهواره باره پلنگی بکوهسار
با سهم خواره جعبه هژبری به بیشستان

تارک سپر بلارک آهنیش در کنار
خنجرگذار خنجر زرینش بر میان

گردن فشار در بکف اژدر شکر کمند
تیغ نگار بر کتف آخته صف کمان

تازد همی نوند و فرازد همی زبند
سازد گران رکاب و آرد سبک عنان

لشکر زند بلشکر و گرد افکند بگرد
زآنچ رمح خطی و شمشیر جانستان

شنگرف بردارد ز رنگار گون پرنگ
یاقوت ریزد از سر الماس سان سنان

گردد ز او لفاره گردون ز دار شگفت
گیرد برادر ستاره انگشت بر دهان

کاو زمین درآید گاوی شیر الحذر
شیر سپهر لاید گاهی میسر الامان

آهسته تر که رمح تو آم بر درید مغز
آلوده تر که رخش تو آم سود استخوان

ای داوری که دست تو بگشته اجل
گرد آن حمل که از بهاری بوستان

از تابش ضمیر تو خورشید یک فروغ
در مطبخ نوال تو افلاک یک دخان

اخلاق ایزدی همه در فطرت سرشت
انفاق سرمدی همه از گوهرت عیان

لطفت نهاده بر سر خورشید تاج زر
مهرت کشیده بر سر افلاک سایبان

چو از خطه ری کشیدم عنان را
سوی خاوران شکرّیتم بیان را

سرودم بساری که در راه یاران
سفر یاد گیرند یک ارمغان را

پس از وصل برگو چه هدیت گذارم
جهان معالی الوالفتح خان را

در راه شد لطفی فروت خاطر
گشود از پی پاسخ آنکه زبان را

هلا گفت کاری کدام ارمغان
که زی چیدره آوری یاری جنان را

اگر سنگ گوهری کس نیارد
گهر ارمغان ماه شکر دهان را

دگر بار عنبری پیش زلفش
چه بوی دهد عنبر و مشک دهان را

نزدیک اندام چینی حریرش
چه پیشه کی دیبه دیبه پرنیان را

بر لعل دلداری خاطر فریبش
چه ارزد نبات و کواهیه دهن را

و لا بود دانایت در خورد شایان
بهر نیش سردی امانی رسم آن را

سرودش کاری بدینسان که گفتی
نه شایسته تر لعل گون زمکان را

ولیکن تهی دست و پس نه در خور — که برسم خلاف است دروزان را
همی راند گر روی یاری شناسد — بر آرای نغز آن مه مهربان را
بمفتاح رای گهرپاش بگشا — سر مخزن طبع گوهرفشان را
بیک خامه اندر بیان آورد آنکه — روان جامه آرای رای توان را
از آنرا که در پیشگاه ضمیرش — قبول اشکوفایست شعر روان را
روان برکشادم سر درج خاطر — بیک خامه در کف نهادم بنان را
سرودم بیاد رخش داستانی — که طعنت زند دفتر باستان را
برسم ره آورد آوردم اینک — برافسر از سرو صنوبر نشان را
زهی از تو رونق زمین و زمان را — خهی در تو حیرت یقین و گمان را
بذات شریف تو آورده ایزد — شرف همه عالم کن فکان را
ز فر وجود تو فرمود یزدان — مزین همه ملک کون و مکان را
ایا از معالی انجامی که کرده — ز قدر تو کم کرده نام و نشان را
بدوران وجود تو کش چاکر اختر — نشاید دگر سفله خواند آسمان را
ز تعظیم شخص تو کش دایه کیهان — نگویند خود سفله پرور جهان را
نخست از دم روح بخشای خلقت — در اجسام قدسی دمیدند جان را
ز نقش رخ جنت آرای حسنت — کشیدند طرح ریاض جنان را
بنامیزد آن جبهه فرخ که مانند — یکی خرم آراسته بوستان را
تعالی الله از بوستانی که در وی — گذاری نه باد دی و مهرگان را

دفتر بمدحت نطرازم که مدح تو — آرایش صحیفه شد

نظم ملک شاه و مآثر قیصر آورده اند — این قرار از رسم صاحب حشمها آورده اند
راد گنجور جوان گشتی بر سر هر نوع کام — کامران و کامیاب و کامکار آورده اند
[illegible] آن گر گهبدار او — زور رستم سام و نیرم را بهنجار آورده اند
[illegible] آورده اند — قطب دولت را ز شخص وی بدار آورده اند
[illegible] رای او که در دنیا — چون وجودش [illegible] آن آشکار آورده اند
جنت آرا دلگشا چرخش از فرط بها — اختر جهانی گردون را سرشار آورده اند
مرحبا رود که رود روش ازو صفا — روشنی بخشای چشم شهریار آورده اند
شهریار دادگر دوران شه آن کز تیغ او — شهر بند ملک را رویین حصار آورده اند
خسروی کاندر شمار چاکران درگهش — اصفهبدان بهمن و اسفندیار آورده اند
داوری کاندر صف کند آوران لشکرش — همچو افریدون و کیخسرو هزار آورده اند
شهریارا ای که کمتر بندگان حضرتت — بر سپهر و مهر و انجم افتخار آورده اند
پیشگاه خسروانند را دو کار اگر چون — ناظمان نظم قدرت پیشکار آورده اند
دو گزین برای دانا کز فروغ رای و درد — ملک شه را فر و زیب و اعتبار آورده اند
یک بخشش و یکی رای و یکی رزم و نیک — داستان را اوصاف وصف ایشان آورده اند
این یکی گنجور شاه و آن دگر دستور کلک — رکن ملک از رای ایشان استوار آورده اند
راد و دستور جوان روشن روان دانا وزیر — آنکه پیش قدر او افلاک خوار آورده اند

پاک گنجور جوان خزانهٔ صاحب‌اختیار — آنکه پیش روی او خورشید را آورده‌اند

چهر این چون خاطر آن نوربخش کرده‌اند — کلک آن چون طرهٔ این مشکبار آورده‌اند

کلک آن را نیفهٔ آهوی تبت گفته‌اند — جعد این را نافهٔ مشک تتار آورده‌اند

خاتم اقبال آن را در یمین انگشته‌اند — خادم اقبال این را در یسار آورده‌اند

خاتم اقبال آن را دوست پروریده‌اند — خادم اقبال این دشمن شکار آورده‌اند

[illegible] شاه [illegible] — کاخ شاه از چهر این خرم بهار آورده‌اند

خسروا ای آنکه دور روزگار [illegible] — والعجب تاریخ دور روزگار آورده‌اند

آنکه [illegible] عراق و [illegible] — [illegible] خسروان [illegible] آورده‌اند

کای شهان دادگر [illegible] — چه دین و داد در [illegible] آورده‌اند

[illegible] — گرگ را با میش در یک آبخوار آورده‌اند

اندر اسلوب سخن [illegible] — در سیاق شعر [illegible] آورده‌اند

[illegible] — زرهان خامه [illegible] آورده‌اند

[illegible] آن عهد [illegible] — ظالم و مظلوم [illegible] آورده‌اند

ای [illegible] — [illegible] آسمان [illegible] آورده‌اند

[illegible] — مردمیت [illegible] آورده‌اند

[illegible] — آدمیت [illegible] آورده‌اند

جنگ [illegible] — دو خوی و دیو روی [illegible] آورده‌اند

بی‌محابا [illegible] — [illegible] آورده‌اند

گوئیا آن چهر [illegible] — گوئیا [illegible] آورده‌اند

زشت [illegible] — برکمال قدرت پروردگار آورده‌اند

آفرینش را [illegible] — ذات او از [illegible] آورده‌اند

[illegible] — هم بجای آب و باد و خاک [illegible] آورده‌اند

می‌پندارم [illegible] — [illegible] آورده‌اند

گردش [illegible] — [illegible] آورده‌اند

شهرها را [illegible] — شهرها [illegible] آورده‌اند

[illegible] — [illegible] آورده‌اند

لیکن آن [illegible] — [illegible] آورده‌اند

[illegible] — [illegible] آورده‌اند

رحم کن شاها [illegible] — زانکه رحم [illegible] آورده‌اند

[illegible] — رستگاری [illegible] آورده‌اند

رستگاران [illegible] از ازل — رستگاران [illegible] آورده‌اند

عدل کن شاها [illegible] — دولت از عدل [illegible] آورده‌اند

تا رسوم سال و ماه [illegible] — روزهای روشن و شبهای تار آورده‌اند

شام [illegible] — تا [illegible] آورده‌اند

[illegible] عید آمد ایام بهار است — فصل گل و روز طرب و [illegible]

دزدانه بخسبم چه دریغ آری کارا | شتاب در آش کز آن عید بهارات
آمد مه شوال بفیروزی و بهر کس | با همقتی ره بسپر و باده گسارات
ماه رمضان بیش ترا تا که و تا چند | با مصحف و سجاده و تسبیح شمارات
ویران شغل مصحف و سجاده برگشت | تسبیح سر زلف خم اندر خم یارات
آهنگ گلستان کن و بگذر ز شبستان | چه وقت شبستان که گل سرخ بهارات
بشتاب که شد بهمن و دی ماه و سپندار | دریاب که فروردی و نیسان و ایارات
خاک چمن از زینت باد بهارات | یکسر همه چون نافه آهوی تتارات
از طرف هوا رعد خروشان بتکاپو | چون بختی گردنکش بگسسته مهارات
از سطح فلک ابر بهاری گهر افشان | وز طیب صبا خاک چمن غالیه بارات
پوشیده و شاخان چمن خلعت نوروز | نور و نه بلی خلعت نوروز و قرارات
با وارد پیرایه عروسان چمن را | واندکه عروسان را پیرایه بکارات
سنبل بتتاری و سوری بتغنج | لاله بقدح خواری و عبهر بخمارات
اوراق چمن جلوه که بلبل و قمری | اوراق سمن زلکه صلصل و سارات
بنگر بگل سرخ که در صحن گلستان | سنبل به نیایش و سوسن به ثنا رات
مرغان همه در غلغل و بستان همه پرگل | هر نوری مرغی را با او سر و کارات
حیف است که مرغان چمن مست و تو هشیار | تا مست شو از باده که هشیاری عارات
کمتر توان بود ز مرغی به حقیقت | گو را همه بر خرمی و عیش قرارات
امروز مسلم بود عیش که گفت | چون انجمن و ستور پر نقش و نگارات

تو کوثر لب بهشتی چهر زیبا حور عینستی | که با رخسار و بالا سدره و خلد برینستی
شنیدستم برین خدی که وردی حور عین آمد | نه بدیدم حور عینی کاندر او خلد برینستی
دو سیمین بازو کالا زیر لالا در تو یارا | یکی زان زار و خسته ده وآن دیگر حزینستی
آن سیمین سیمین بسیمین زار ایدون | مرا سیمین بر ... تا سیمین بر ... ستی
مطرا طره او گفتی داود را جوشن | مصحف حقه او هم سلیمان را نگینستی
خطا رفتم که این جوشن بود داود کر پشه | غلط گفتم که آن خاتم سلیمان آفرینستی
بباغ پور آزر باید بر صفا کن نسبت | گرش با عهد فروردان فرو رخسار ادرنیستی
کشش اندر آذری عارض هزاران زاده گذر | همی چون پور شمر ایش صد اندر استینستی
رخ او را توان گفتش مه با کاسته بکر | قد او را توان خواندن که سرو در استینستی
اگر پیرایه خجسته ماه آراسته سنبل | همی پیراهن سرو از فروردان یاسمینستی
هر آنگشش حقه لعل تو بر فرمان سلیمانش | سراسر ملکت آفاق در زیر نگینستی
چو بیک اختر شه والا ولیعهد جهان آزاد | کش اندر زیر خاتم عرصه ملک زمینستی
پناه آفرینش قهرمان آب و طین گو را | توان آفریدن و شکوه آفرینستی
شهی کاروشم خام و جام ... جسته | اگر با ... و گر برگ کمینستی
نهنده تاج بر ... خسروی طغرا | اگر شاه ارسلان را و گر طغرل تکینستی
منظم ملک و شرع و دین که رمح و گرز و تیغ او | ستون ملک و حصن شرع و پشتیبان دینستی
غو شیپور و بانگ نای رویین گاه رزم او را | نوای خرنای و چنگ را مستلینستی

بقدر اعز

در آن هنگامه کاین گردنده گردون زالطافش ابرز — دمادم از دم روشنش تن ظلمتی
تحولان جنگ آورش اطراف گرگس ترکش — روی زرلان حاجی کلاه آب تخستی
شورش خاطر کند آوران چون طره رسم — مشعش شه پیکار چون دریای خستی
لکاور رنگ زدن ها زده که از خون دیش گفته‌ای — سراسر عرصه هنگامه تل و یاره کشتی
که از خصمت زهارم چو موم اندر آذر — اگر سهند و زر البرز استخوان آهنستی
نعمه تو حیدر داشتها ملک قدرا ملک نگاها — که در کار جهانداریت را دبیر زرستی
سپهر از نه غلام تو چو دیگر چاکران از خبر — زماه و خورش داغ غلامی بر جبینستی
وگر نه مهر مکین تو چون دیگر بیار آرانش — چرا در گه جاه تو خاکستر نشستی

صبح نه است دیکک ابر الکراه — خواب گران تحبید حبنی بکگاه
دیده بر آور هله زخواب صبوحی — حی علی بر کشید مرغ سحرگاه
خیز دبری زن که زد خروس صباحی — بال فشانان خروش صبحگاه
خفته تو و آفتاب تافته از شرق — مانده تو و کاروان شتافته از راه
پیش که از بویه ها ی گرد دشنه — پیش که از چاره رست کرد ده گاه
تا اثر از کاروان بدید بدیع — پیر سد از دور بانگ دنور جلاله
گیر بابانی که داشتی ز — بوی شتابان که داشتی ازین راه
حزم گران کن که هست معبر — رخش سبک کن که رهزن است نه
غول به بیغوله در کمین و تو غافل — نعش قتیل از زد و ببرده راه

الرن

هشته بهر یوسفان رعروری بند — کنده بهر کاملت از ... چاه
کاه اصلاحی شمرده نه ره مسکین — راه الای سپرده تر رود گاه
تا بحثم اندر به بانشاطی بخود — تا بچه اندر بر نهفتی آنگاه
بس سر مردان بریده دیو دژآم خیم — بس برکردان دریده ذنب گرگ گاه
سرسی عهدی باب و دست درآد زنی — تا که بتیره اندرون نه دروده
خضر طریقی بجوی و در ره او شو — تا بنمایت گذرگهی زگذرگاه

ساقیا تن زغمم نالان درغم ده | کم کم نه دمادم نه زخم خم ده و دودم ده

می زهرم و دریا کش جام جم و ساغر جنت | بطلطه که شطشط بخشش شطشطه دمادم ده

جان زنده کن مستان بخشش ابد القاس | خود معجز عیسی از آن معجز مریم ده

از فیض کف رادم در گوشه درویشی | هم مملکت بخشش هم سلطنت جم ده

تا در لب جمشیدی با حشمت جم باهم | از آن طلعت و یاقوت آیینه و خاتم ده

از صفوه مستان جای چو خون که | از دوری آن ساغر یک جرعه به آدم ده

گوینده حال خوش در منتج بشارت | چون دوزخ گردون بسیار زده کم ده

ظرف رخ مکنون را در بالجه خوی ارزان | باغ گل سوری را پیرایه ز شبنم ده

بردار حجاب از بس بکر از نقاب از رخ | از آتش کیهان شو از آتش عالم ده

یکره بگلستان چم در فرخ دلکش | از زمزم شقایق باش تشویر سر غم ده

میگیر لب طره پس عکس طبیعت را | شهد از دم عقرب زن نوش از دم ارقم ده

کر فتنه صبح شد بر غنچه حسن کن راست | شام از شکن چون شهی آن غالیه سان خم ده

ای هندوی افسونگر آن فرع گیسو بیش | کمارف مردی زین مار به سر دم ده

هو

بعهد دولت شاه جوان بخت | که بخت از دولتش عرش جوان شد

فلک فرمان طراز شه در حرش | چو هندوی تاج پاسبان شد

شهنشاهی که گر بسته بود | سکندر حالت و دارا نشان شد

امیر اعظم خاص جهاندار | که نصرت بارکابش همعنان شد

سپهسالار در دل در خشش | بلای بحر و قهر بخشش کان شد

جهاندار امیر کامیاب قبش | سجود آور بنای که آسمان شد

محمد کز فروغ رای او ماه | بعز عدل چون نوشیروان شد

نه بر آوردن که زالا دیده | چو در مال فضا خلق ز بلا

ستاره کار کن او کارفرمای | زمانه حکم گیر او حکمران شد

الا ای تیغ او تا شه عنوان دار | مبارک ماه او حامی و امان شد

بحفظ شرع بر پرتو رهین گشت | بپاس ملک شمشیرش ضمان شد

ز نور طالع برزه تیر ترش | عقاب چرخ سیمرغ آشیان شد

بلک ابر گهادریار نوح | ز تعمیر وی آباد آن جهان شد

که مسکین آن ملک در راه مسکن | در اقطار جهان بنیاد نان شد

بهر بوم و بر از معمار فیضش | بنای خیر و خیرات خان شد

بر زر ری ماه زر شهنشاه | بر نگ و آب آزرم جان شد

بهار رونق ای گرد نسیار | که با گردون بر قیعش قلانشان شد

زهی فرخ بنا کافراز شکفی | باقلیم دل نشکوه داستان شد

فردوس سلطان قصر او را | فراز چرخ کهنه نردبان شد

کهنه کهکشان در بامش فرش | حریم آستانش ورد پیامان شد

اگر زسعی خلیل الله سلطی | اساس کعبه بانام و نشان شد

با خاک سپهسالار دری | بنا رنگ قبله دگر جهان شد

هم از بنیاد آن سرو شتر ادیم جوانه | هم از پاکان آن ورد ورد بیرون جخ

خون فرو در بحیی گرد قفص | بحجرش بانی سکو جا دو دانخ

جو زین فلان اساس [illegible]
عالم فروز [illegible]

بر تاریخ [illegible]
[illegible]

ایضا

بامداد [illegible] فلک
[illegible]
و ۱۲۲۰

ان کیهان [illegible]
[illegible]

ابوالقاسم [illegible]
که [illegible]
حال تاج [illegible]
[illegible]
که [illegible]
[illegible]

بحمد الله که از شرح عظمت است زمین — نبرد فرش حرش مهر خاور است بها
بر مغنی دیوان حکم اوست قدر — مطیع خاکدر اجرای امر اوست قضا
امیر اعظم صدر معظم سپهسالار — جهان حشمت و ملک سپهر قدر و وفا
جهانگشای امیری که کرده در لب ودش — کشیده باره رویین تن تیغ باره کش
بحفظ ملک کشد چون سپاه بر یک تن — بپاس دین چو فرازد درفش در صحرا
جهان شود همه یکسر محیط موج انگیز — زمین شود همه یکسر سپهر اوج زرا
سپهر ز عدلش بفضل دارد صله — جهان ز فیضش بجود راند صلا
زکارگاه نوالش زمانه تیره چوی — بکارگاه جلالش سپهر ناصیه سا
بیک تعرض او چون حصین ملک بدر — بیک عطیه او گنج بر دو بحر بها
بدری که ز رایش نمانده در عالم — معمری که ز عدلش نمانده در دنیا
خزانه شد کنجی اندر او مدفون — نشیمنی که گنه جعفری اندر او ماوا
چو فضل ایزد بدلش سوی ازجنه — چو حکم داور امرش برین جهان و چرا
هوای درش همه خالی ز اخلاط هوس — شمیمش همه صاف ز امتزاج هوا
اگر بکره گردون نیارد تب ز دون — دگر بتخته تختش بجز تاب مولد
اگر کرف هاها بحکم حق گذشت — دگر رها ندهد بر زبان دولت کرد
شبان تیره ز دامان گرفتم ز قرب — خروس عرش برآرد خروش حق علی
برون بارگهش چو سر برون زمین — دمی ز در دل سرخه گران از خا
بشمع خلوت بی زرده دارد گرم — صبح صادق روشن درون ولو از فرا
کسی نه دوست کاخش بخجسته سحر — تنی نه محرم بارش بجز نسیم صبا
بمرز ری که بفرط کاخ شمس — زعاد تا بزبان آفرین جدا
در حریم مدرسه چرخ پایه کردگار — نهاد صد مسند سایه عرش کرد قضا

چو کاخ ملتمس

چو کاخ ملتمس فرخ اساس زرین بخشر — چو نام مسجد جاوید ماند ثابت پا
بپرده پایه او با ستارگی کیوان — فلک ز شمشه او سایه بر سر بیضا
تبارک الله از این خانقاه کعبه حریم — که در بلندی نقعه قرین تست مسجد اقصی
برآستانه او منجیر گشته سپهر — باستوانه او مستجار برده رجا
حجاب دران اوب در سپرده مجرا او — منم مدینه آداب و شهر سند حجی
سا فران حرم را نموده مشعر او — که چند ماند اندر صفا بسوی منا
ز تهنان فیضش که آسمان علوم — بیا بکاه دلیدش که جایگاه زکا
فلک بنقطه تحت الحنک کند کلفی — چو زاهدان ز خط استوا گرفته عصا
شکسته ماه کتاب ورق گرفته بچنگ — فکنده تیر او لوح سبق نهاده فرا
نهاده خود عوض تاج زر عمامه بسر — سروده زهره کمانی بسرود در سر دعا
ز خود و خفتان خوانده بی پر اگر بهنا — حدیث او نیمه اکنون ز میر زاست درد درا
خطیب چرخ ششم مشتری نشانده بدر — مگر بمدح امیرش کند خطبه سرا
بنادهی نکرش تا بحق قبول کنند — ز حد وظیفه در مانده آورده بکا
غرض ز فیض سپهبد جوانی تار گرف — فرخ برسانید کاخ کشید سر بسما
بکالش کاکه سپهر بال هر پخش — بر سپهر رود بگاه بحر دوان کشند ثنا
زهی بنا که بپای فی این سپهر کبود — سجود کرد که سبحان ربی الله علی

١٢٧٨

دوشینه مرمرا آورده پیک یار — پروانه شرف نوقیع افتخار
صحیفی بفر وزیب آذین بوستان — نقشی برنگ و بوی آذرم نوبهار
باغی ولیادله کلهای مشکبوی — بحری ز موج او درهای شاهوار
از ذوق او بکام صد توده شکر — وز بوی او بمغز صد طبله تتار
هر بند او خوشش شیرین چو لعل دوست — هر سطر او لکتش مشکین چو زلف یار

[illegible]

از خسرو فال او قابوس شکمنش — وز بهر او ال... طاوس شرمسار

در دیده هنر کحل بصر فروز — بر گردن امان عقدی گهر نگار

کاهد گر از غبار هر چشم او فروغ — چشم مرا فروغ او دهد از این غبار

گوئی جمال ... این صفحه جلب — مشکین خطیش سبز نورسته از عذار

کلک بدیع ... اسلام در جهان — یا رب چهره بخشش از غیب مشک خوار

بود هستی بفرق این بزرگ تیغ — بود هستی بحلق این سر بریده مار

شقار ... ش شقار گر همی — شقار او در فقیر شهتر او ذوالفقار

پرواز او هستی ز جی ... — اندر از او هستی آذری بر نکبار

بعد از رسول اگر شد وحی منقطع — یا بر زمین نگرد روح الامین گذار

این قول راست دارم ... — وین راز با ستان ... استوار

ها این فرشته ... — جبریل آسمان تیز تک ...

دانی که مرد او این دولت ... — از یار بختور در صدر ...

دانای راستین مولای راستان — صد دسته ...

آن جوهر کرم وان عنصر همم — آن ... کرم وان قدوه کبار

بر حجت حسود ... قلم — چون در کف نیایش برنده ذوالفقار

[illegible]

آن دم که به راکد و ندور فرزند
هردم اندر دیده و دل نجد

[illegible]

[illegible]

نا خدای آن سفینه پاک رهبر زال
دال حق وخلیفه داد و دین را

حق جقش بنص دین فرزند علی
هم شبر امر المؤمنین حیدر

خدای ابرار اکرم ...
قره بز دلاه اسلام ...

جنداز ابو مسلم ...
جندای ابو حنیفه ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

www.icall.ir

ولادت فرزندی فاطمه خانم ملقب به ماه باشی شهر ربیع الاول سنه یکهزار و دویست و چهل و دو [illegible]
١٢٤٢

ولادت فرزندی شهربانو بیگم [illegible] دوم ربیع الاول سنه یکهزار و دویست و چهل و نه [illegible]
١٢٤٩

ولادت فرزندی شرف النسا شهر شعبان المعظم سنه یکهزار و دویست و پنجاه و دو [illegible]
١٢٥٢

ولادت فرزندی شیرین شهر ذی قعده الحرام سنه یکهزار و دویست و پنجاه و [illegible]
١٢٥٧

ولادت فرزندی میرزا [illegible] عصر روز [illegible] شهر صفر سنه یکهزار و دویست و شصت و [illegible]
١٢٦٢

ولادت فرزندی معصومه [illegible] جمادی الاولی سنه یکهزار و دویست و شصت و نه [illegible]
١٢٦٩

ولادت فرزندی میرزا [illegible] ذی قعده [illegible] سنه یکهزار و دویست و [illegible]
١٢٧٠

ولادت فرزندی میرزا محمد [illegible] ذی قعده الحرام سنه [illegible]
١٢٧٢

ولادت فرزندی میرزا ابوالحسن [illegible] معروف به میرزا آقا [illegible] جمادی الاولی سنه [illegible]
١٢٧٤

ولادت فرزندی میرزا محمد احمد [illegible] تعالی [illegible] یکشنبه [illegible] رجب [illegible] یکهزار و دویست و [illegible]
١٢٧٦

ولادت فرزندی رابعه قریب بطلوع فجر روز یکشنبه [illegible] دوم شهر رجب [illegible] سنه یکهزار و دویست و [illegible]
١٢٧٥

ولادت فرزندی میرزا علی محمد قریب بظهر روز جمعه [illegible] جمادی الاولی [illegible] سنه یکهزار و دویست [illegible]
١٢٧٧

ولادت فرزندی میرزا محمد جعفر شب پنجشنبه [illegible] مبارک [illegible] ساعت [illegible] مطابق سنه [illegible] یکهزار و دویست و [illegible]
١٢٨٢ [illegible]

[illegible]

[illegible]

فی المراثی

سلام از رحمة علیک [illegible]

چو آمد فصل فروردین و فرخ نوبهار آمد
جهان از فر فال فرخی فردوس وار آمد

ز شیخ و شاخ کلک آزر نقش صنع ایزد
بسر دو گل خروش قمری و بانگ هزار آمد

بفر سبزه اطراف چمن بنگار گون کرد
ز رنگ لاله دامان دمن [illegible] وار آمد

دل افسرده از گشت بهاران گشت خرم
مرا افسرده که هر تازه زخم بهار آمد

ز صوت مرغ جان در تنهای [illegible] آید
بطرف جوی دل در گریه‌های زار زار آمد

بگلگشت چمن هم چو گلهای بهاری
دلم از کار و کار دگر [illegible] در خار خار آمد

شود گویی [illegible] شهد خونین فرا رام
بدشت لاله زار [illegible] آمد

کنم [illegible] اشک تشنه کامان [illegible]
بهامون ژاله چون از ابر [illegible] بار آمد

دل [illegible] داغ [illegible] دل
فرو زد دیده چون بر لاله‌های داغدار آمد

بچشم آید خیال قامت [illegible]
بد آن صورت که عکس سرو [illegible] آمد

دمد از رنگ [illegible] که در
گل صحرا بیاد آید گل [illegible] آمد

هنر زین داغ اگر این تاب جان [illegible] دل
ز گلشن دود [illegible] شعله اندر شاخسار آمد

فلک با آل احمد داشت کار [illegible]
درین اندیشه [illegible] دوران بود کش [illegible]

[illegible] لب تشنه تا از جفا که [illegible]
بوی زنگاه [illegible]

عدو در کینه [illegible] فلک [illegible]
قدر در [illegible] قضا در [illegible]

زکین [illegible] آل مرجان
بجز آل [illegible] صحرا گشت [illegible]

[illegible]

هو الحی الذی لا یموت

[illegible]

[illegible] ۱۲۲۹ [illegible]

[illegible]

بسیجاد مسناسی کربلا کرد ان خطه را | بیکساعت چو اسمعیل ابراهیم داد قربانی
بجوی مژگان اگر غرقه شکر غرق توفانی | ز پیکان لعل اصغر شفته شکر لعل بیکانی
بی افسر یکی انگشت فتح دری جمشیدی | بی خاتم یکی ببر انگشت سلیمانی
ز خاک اور کمه داران خون تا شاخ [illegible] | باستحقاق بر کون [illegible] فرمان سلطانی
سر شهزادگان شهر را سامان داد [illegible] | در دارالملک کان دهر را آیین [illegible]
جهان جوشنه تشنگان [illegible] | که گشت از موج خون [illegible] فلاک [illegible]
بیان [illegible] فرزند مصطفی [illegible] | مسلمانان مسلمانان مسلمانی مسلمانی

زلگون سرشک اگر گردد زرد در این ماتم
هم از خون برافشان گر گونی کرم [illegible]

اگر سیلاب خون از چشمه گریان گردد | بجوش [illegible] آسمان گردد
سرشک دیده با کیهان در [illegible] | بلای خاک [illegible] گردد
[illegible] از زمین [illegible] | [illegible] گیتی [illegible] گردد
[illegible] خون در [illegible] | رواگر ما [illegible] گردد
کجی زسید [illegible] مسلمانان مسلمانان | [illegible] فرمان گردد
بجوی [illegible] عصمت [illegible] | سپهر [illegible] عقب [illegible] گردد
کربلای دمشقی [illegible] مصری | خداوند [illegible] گردد
روان [illegible] چشم [illegible] حرم [illegible] | بر [illegible] گردد
جهان [illegible] مردان [illegible] | فلک [illegible] گردد

چراغ ملت آمد مصطفی بگرای بر حیرت | اگر شمع فلک پروانه بزم عزا گردد
سپهر دولت آمد بر زمین [illegible] | اگر یکسر ثریا تا ثری [illegible] گردد
کشش [illegible] بر جهان [illegible] | [illegible] صوت صدا گردد

اشک چشم کم [illegible] قطره
[illegible] گوهری [illegible] بها گردد

[illegible] آتش [illegible] | که دود [illegible] آتش اندر [illegible]
[illegible] | فلک [illegible]
[illegible] خون آلوده [illegible] | که [illegible]
[illegible] خون [illegible] | بگردون [illegible] خون زد
[illegible] | [illegible] زد
[illegible] | شه [illegible] زد
[illegible] | علمدار سپاه کربلا [illegible] زد
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] زد
[illegible] | فلک [illegible] زد

[illegible] خط [illegible]
که [illegible] زینب [illegible]

[illegible] | فلک [illegible] مضطر گردد

قضا در راه بازاری چنین از فرات آهنگش / قدر بر بازوی دلداری چنین بر روی جانش

بساط نینوا بستان محمل قتل رنگه / خانگاه جهان جیب نگاه جهانش

الم برگ و غنا ساز و نوا درد و بلا سامان / سر خاک و مدر فرش و غذا خون و خضاب خوابش

نهیب نهب زار زار و رخت و پیغام آتشش / وعید قتل و بیک تیر تیز پرنده پیکانش

قضا قید و قدر قاید ستم داد و بلا دور / [illegible] دو جانش

حرم ها موی بصر زمزم قره میزاب وول جمره / [illegible] غم فربانش

ش سر دادگان ز دری محیط کشتی در با / [illegible] بلاکش

سبق انداز جان دادن اطلس بسیدن لب / [illegible] کر صبح کوکبانش

قضای دشت جرخ دار که باد و سنبه آرش / [illegible] عد برق تیغ تیر بارانش

طبیب بستر انده ضعف تیز و رنج بالینش / سر رنگ دیم شربت داغ داروی درمانش

هر دم لب تشنگان مرغی هزار آوا

سر زانوی گلشن سرو ناله دستانش

چو بی رود برادر ماند بی فرزند و بی یاور / گذشتش تا دل از رخ آب و دیده دردم

بمیدان رزم قربان کرد بالید از دل / خطاب با سپهداران لشکر کرد و لشکر

که ای قوم از دین مسقطع کرده سلسله / ترا در صفحه نص مرتضی اصل پیمبر

بپیش چشم فکندید بر خاک ره اختر / ش فرزند جسم از داغش برادر

ببر ایزد بخون من این بر خاکش دکمش ناکه / برانکیزید از زوان دوزبادانش محشر

مسلمانها مسلمان این کند یا للعجب کافر / معاذ الله اگر کافر کند در حق کافر

[illegible]

بداغ کشتگان در خون لب تشنگان ماتم / ز موج دیده دارم سوز دل دارد آتش

فرات آیینه لالب و جنبه مالامال و شعله / میان خیمه خواهر تشنه کودک تشنه مادر

یک شربت بر این لب تشنگان نغمه دل آتش / و گر باشد خود این شط عرب آب کسدر

باد تشنگان این بیابان نعمه جان داده / بباغ خلد کام کو از آب کوثر

همین کلمه کر لب کر تشنگی نیلوفر شان الله / نبی با غنچه سیراب خایدش بکرر

هر سرای زار تشنگی کر سوز آتش

بر آمد از رفتم دودی که دیوان سوخت قیرم

اگر دیدی شهکوش آن لعل ریح برورد را / بنگ که تیره افشاندی خضر آب سکندر را

لب فرزند ساقی و چاک چشم تشنه کامان تر / بقیر اندای رضوان خیمه تسنیم و کوثر را

امیر کربلا در وقعه مرد ایشان داغ / به بیرب ای صبا دم و نغمه و فرق عمر را

بکو بشتاب نینوا الله الرحمن الرحیم / برحمت نظر دان خسرو بی یار و یاور را

بساحل شط قصاص نهروان بی صف بیانی / زنجیرهای جاری نهر خون بی حرب خیبر را

بروی نیزه قرآن نغمه بی سرهای بی شریا / ببین خاک بکان سفینه بی شهای بی سر را

چو در دلهای لطفی در قضای نینوا برده / قضای نینوا برده رنوا سوخت محشر را

جهان داد و که بسیار او صاحب دلی کشته / کنی تا زنده دولت زنده بیدار و بیدار

بس ای خرنده کیهان در شکر انی که کوه ماهی / بس ای کرده کیهان در کش آن لطف و محور را

اگر این کاوش از کیهان بیش در خاک کنی / و گر دین آتش از کیهان سر بر خاک آخر را

سر رنگ دیده وا هستی من گریه کنید / کف بر دیده دیده را الله سوز غم انده

چو پا وا ماند از رفتار و دست افتاد از کارش
سپهر افکند با سر بر زمین از زین نگونسارش

فراوان آسمان بر زمین آمد که از رخش
برین گردون فرود چون آمد بر در دربارش

جبین جبهه شد خاک و خون آلوده گر خوش
بآب دیده حور آشست گرد زلف در خارش

گل آگین شد گل آذین آفتاب که در خون
که چشم مهر دید از رشک از خشنده دیدارش

در آن حضرت که خاک از فرق بر دست تا بنخ
وزان گیان که پهلو عنبر دور دل از سر افگارش

نبی مصطفی انگیز شیون کرد دستورش
علی مرتضی آورد گردون ماتم در سارش

بر آن قامت قبا از خون چو خصم ایا هین
کز تیغ سینه فرسا بود و تیرش گل بارش

سر پاکی که از آغوش احمد بود ... بش
ش رادی که در داما ن زهرا بود ز خارش

بناکی ز رخسار خونخوار که خار ای خوشش
زنیکان پاک یکباره در بهنای پیکارش

بدست فتنه نخلی گشت اندر سینه گردون
الم هیچ و ستم ناکش جفا رگ و بار دارش

همان از ... جان ده وجد آنه بوده حقیقتش
چه زرا هر مصیبان خون در لاله انارش بینش

حدیث سوزناک شنو از من صبر صبر
که فلک سرخوش جبر ایر رزار جبار زخش

تنی کز حلقش آمد تغر حلقها ی گلناری
بخونش لعلگون شد جامه زین گرد ان زنگاری

بجسمش تیر کین از شست چون حکم قدر نافذ
ز خلقش سیل خون بر خاک چون امر قضا جاری

بر اعضایش سنان خنجر پایان تا سر بر آن
در اعضایش خدنگ کینه پیکان تا بر کاری

ع آله سکی ... کش جز ... تن کی
من دانه ولی ... جز ... دل از زن

فکاری ... نشتر ... بازو نامانی
غریبی ... ی بیدرد کاری

ز زاری ناامیدی بی پناهی بی سر انجامی
روانسوزی توان گم به زبان خاص بی همکوری

بداغ گشتگان درد بیمار لشگان دلخون
ز زاری ز زاری تشنگان ان خلعت بخشم ... خلدی

کهش در خیمه از بنشنا لب تشنگان ناله
که اندر قتلگه بر نعش نغشگان زرزری

بخواری تشنه دست از جان دلی بی تاب تشنگی
بزاری خفته اندر خون و دل از بن... زاری

جگر سفتند کز پیکان بزند آمد نیکو توری
دل آزرده شان کز خنجر خدنگ آمد بدل

خوش زیاد ... دردی لیکن ... نغشگان دریغ
رها از خویشتن لیک از ... اسیران ... کاری

هر دو دفعه از اخستی از دود خامه
زفلک این تمیمی آتش افرود آب سنداری

چو کوکب منعکس زان فلک دود و دوان آمد
زمین در انقلاب شد زمان بی انتظام آمد

زمانی راه داوس ... دست آورد داد شد
جهان را محشر موعود در شب محشر عام آمد

زند سر خنجر گیتی فروز از خنجر تیغ
طلوع آفتاب خاوری زد از آن شام آمد

زمشرق هر طالع منقلب دوران فلک ...
علا ... علم گوی قیامت را قیام آمد

فروزان آفتاب مشرق زهرا ز دلدادگان
بود گنج نوالی ازغیر او طالع شام آمد

نبی انجمه سر ناشته حیدر سوی کش زهرا
ببالای ورد سنداری رای نفاق آمد

بود حیل اهل شکسته ز آن گرد ...
بخصم از ... الوفاقی ... عضو ... آمد

فلک جرب ... خبر کشند ...
بتقویم خطا نا قوم حرب اندر قدم آمد

کجا زیبد در آن حین رو ... خون ... طبع آمد
رواهنود آن سر ... خرام آمد

بر فلادگان ... رانا ... منار آمد
سر ... نبی را ... قائم مقام آمد

بهر بازار و برزن مرد و زن با بزم ماتم را — پی نظاره بر آل پیمبر ازدحام آید

قصاص خون اولاد پیمبر را سر ترتیم
بمحشر صد قیامت بگذرد و آن ناتمام آید

الا ای مصطفی از خاک سر بردار و طغیان بین — بخون آل حیدر کاوش اولاد سفیان بین
سبیل سعی مسئول خدا را با سبیت خون — ز تیغ کفر در دامان خاک آباد عریان بین
تنی کش بارش باران رحمت بی پرده ن — ز پیکان بلا بارش نشان تیرباران بین
سری کش جز حجر کوی از ... — به نیزه اش سرافراز خاک ره چون گوی غلطان بین
گلوئی کآمدی از آب بازار تشنه رنجه — رگش تیغ روان بارش بخون آغشته بریان بین
هزار و نهصد و پنجاه زخم آدم آن تنگی — ز زخم پنهان خنجر و شمشیر پیکان بین
وجودی را که خواندی ملک ... — شکسته تخته در گرداب خون از موج طوفان بین
غریبانی ... سرگردان — شهیدان را ... عطشان بین
بخون آلوده ... آتش ... — به تنهائی طپان ... جولان بین
فغان الغیاث ... — خروش الفغان ... بین
طپان بر داس مقتل ... — روان در مجمع مردم زنان ... بین

بهر جا و بهر دوران از ...
وز آن ... در حسن ...

زهی ... — فلک را ...
ز ... — سپهر ...

جهان را گفتم این رنگ شفق گلگونه گردان — بگفتا زان لجه ی لعل ملک برکرده رانها
سواری را به پیکار اندرون فرسوده ... — که در میدان آغوشش همی پرورده جولانها
وجودی کآمد از بارش ... — همی از غضای وی بر جای هر پیوند پیکانها
سرت ... — چو گوی از زخمه چوگان ...
سقایت ... — کجا ...
بر وی تشنه جان ای ... — که طفلان ...
زهی تا که ... — کند ...
بصحرای شهادت تا چکیدت ... — ز دریا ...
بتن ... — مژه با ...

...
شه ... ای ...

ایضاً

آن سر که ... — ...
شه ... — ز ...
... — گر آب ...
آن ... — ...
یکدل ... — ...
کس ... — کس ...

شد پست سرورش عرش بلند کجاه … نه چرخ شد گردی از خاک برکاش
آن پاک تن که زد آتش در قدر خونش … برخاک ره فشاندند و غافی دین ناجش
بجز تنی که بایک خون خدای ریزد … تا حیث انتقامش ناگفته داد آتش
باغی که ریدهش داغ از فاک اگر بردی … در کربلا کدر کین بشکر هلاکش
جشم و دل مسر من کز آب تابانم … از بمه گذشت و ماهی طوفان انگیخت آتش

جو درون سینه دارم دل از غطش کبابی … جو در آتش نشاندی نفقان تجلقم آبی
خود ازین مراجه بکین که فرات غدر ورش … بگلوی خشک میرم جو سلخر عذابی
جه نهادتم درین تب ز سرنگ دیده تر … که ز آب آتش دل نتشاند التهابی
لب خشک و آب خنجرش داد و تیغ ترانی … چکنم جو صید بسمل ز کمند خشم اضطرابی
ش جهادی از لباسم بجز جهر بوری … ز نشاره پاره پاره جو کتان ماهتابی
بمصاف بعد ازان سرمی کشند بر … چه شتار ما فرو شد که بر آمد آفتابی
ش خسروان ره رجوی آسمان بیخ … سر سروران کجون درجو در آسکول حبابی
کسی از نوان د خنجرش دو سر نیک کی نیم … نه ز مصطفی حیایی نه ز مرتضی حجابی
قدرم ز قید خواری نرهاند بو روده حشی … ملکم نجنب یاران بکند ز تیغ دتابی
نه ز ابت نگهبانم صدری داد حشی بای … نه ز حق نگاهبانم خطری داد حسابی
بدلم سنان بوران حسن ضد نک بر آنی … جو سکان نشانه جودر آشیان عقابی
اسر ز صبر رفانه گشد آن فواکه یادو … نه بحرمه غریبی نه بصحبت غرابی

تو غلطان تشنه لب درخون عدو در بیحیابی … دریغ از خشم و دل آز زاتشگی افغان رنهانی
بدرور کوفه ها دردر بقیع و جد به شور فر … توا فتاده در کربلا مسن در بلای ناتوانی
بیاری منم دین جان و مالم خصم بیدیدا … برای یاری مذلم ای برادر نیز بارانی
ترا در خون زبان تشنه خشک و لطمه خنجر … جگر در آتشش افزودی چنین و خاک فرسانی
بی کم آب ازین لحظه بجز خشم آه ازین حسرت … درین آتش ندارم چاره جز یاد تو مانی
تو لب تشنه مرا در قصه دل زات ماتم … تو عطشان لب مرا ره ش کام قرآن اشک تقاضای
نکشته خواهد آن خشمیع دریشان دخترانها … چه فرزندی ازین شکر چه فضر بس آواز
روی افتاده در خون تو و افزوده یمانی و دادن … شکم خصم رو دیدن دل به مر دیر بان
نه دو آب از لب تشنه نه در آب از دل بوزانی … ندیدم هیچ کس جان بدین تیغ بر و
ترا در چنگ چشم و هرار فتنگکه دیده … هرا اندیشه کشتن ترا تو پیش رو آ
اکر مجد کنم از سرد کر خنجر زدم بر دل … کمین منم وز رشته از دست پایان نگیند
بجمعیت بریشان کو کنم گیسو شب شوند … بچشم مردم از ناخن زنم زرد و بخشند
مسلمانان بجوش کرم و شرم آکین منع و تیری … بدین اسلام خون کیش نشان دین ترسانی
برادر کشته خواهر زنده با این زندگی داری … درین بیچاره کی از مرک جشم چاره فرمائی
نبادا حیث زرتکاه جاهان کمیتی را … هنوز از ذخه غارت کرد غارتهای

کلکون کفنان رسید تا لاله زدی نها … رخساره نجون شسته کها کیا ستارها
سوری نه اگر داغ خونین سلیمان دارد … دردامن خاکستر حیث این چه کبابها

من ترک گل زدی در راه او میمویم   بلبل توجه میکند در طرف گلستانها
تا تشنه لبان راندند زجنگ زخون تیغ   از دیده ترابد دریاهمه دامانها
عمان زبصر باشم [illegible] محیط او   در قتلم خون دادند تا رخش لطف بنها
دلهای تو [illegible]   شایسته نبود این شای خاک رشحانها
در دور [illegible]   افسوس که مانم دور از تو بدو دامنها
میدان [illegible]   آسایش جان سازم زخم دم پیکانها
خون [illegible]   گلگون فرا بستند سر کجی جدها
درگوشه [illegible]   ما نیز کمی باشیم از جمله قربانها
من بنده آن مردان کردی [illegible]   مردانه فرو بردند در عهد تو بجانها
چون دامن آن دولت [illegible]   خوش زمزمه سرکش لب سرای بدستانها

بدور اختر ناسازگارم فلک   سیه کردی چو روزم روزگارم فلک
ازین آتش که با ماهش شراره   بجز چشم سوختی بخت و ستاره
جگر روز غم اندوز تیره بخت سیه روز   ساماں احلام [illegible]
زینهای مرصع [illegible] صاف [illegible]   چه باغهای خزان دادی دهندم فلک
اگر زهر غمی در جام کردی   جز بر [illegible] مرادر کام کردی
[illegible] ناکام کنم [illegible]   [illegible]
هماون برده [illegible] فلک   کردی در عراق [illegible] فلک

عراق را مخالف کردی آهنگ   نهاوندی برحسینی زخمه چنگ
ازان [illegible] زهی [illegible] عجم آوازه   [illegible]
بطرف [illegible] نخوار [illegible] فلک   [illegible] فلک
ازان وادی ره [illegible] ی شام   در [illegible] مقام
چو تاتار بیا زار به [illegible] دستار   [illegible]
ازین پیکان [illegible] جا داده فلک   [illegible] فلک
هنر از ناله تیر از قد کمان کیر   [illegible] کیر
زن دست کمش [illegible] برافراز [illegible]   [illegible]

جنگ [illegible] سینه ها [illegible] کنم   تا نوا [illegible] کنم
از دو چشم قطره [illegible]   چشمی [illegible] چشم [illegible] کنم
لاله و سوری زخون [illegible]   از دل [illegible] شقایق زار [illegible] کنم
آه درد [illegible] کار کر   توکمان [illegible] ناوک زدل [illegible] کنم
[illegible] اندرون   هر نفس من [illegible] چشم صد طوفان کنم
[illegible] آب [illegible] جان   تو مخور [illegible] زخ آب [illegible] کنم
از هوای [illegible] مرد آه   باش تا [illegible] سینه و دل [illegible] کنم
[illegible]   کر فضای سینه [illegible] جولان [illegible] کنم
صد بلا [illegible] کوی [illegible]   کوی اگر [illegible] چوکان کنم

گر ز جنت گرت چه رضوان آرزو زر نعیم دورد — جنت دیگر طرازم خدمت رضوان کنم

چون نهر بچشم نه کارم حیث آن نیل آن خون تا توری کون — لا جرم لولوی تر از جزع در دامان کنم

ای لب تو کت جا و دان عرش اعلا روح الامین — همچو خاک دیگان اندوه زار اندوهگین

تارک خشاش بر تن آفتاب بر شهاب — پیکر عریانش بر خاک آسمان بر زمین

از عطش و از زخم جز آن لعل و زنبد کس — سوری از نوشش برود ارغوان از یاسمین

تفته دل سوزان جگر سرگشته در هامون بلا — تشنه لب بیدت و هر تشنه لبز خون جبین

تا فلک سایه بر زمین باکی کر اشت و خاش — در زمین و آسمان و روی جنان و اعجی جبین

کشته همچا به بیش و نوحه طفل بس — کاوش غم از ره و کوشش خصم از پس

بوبه آور بر کشا تیر از کمان تیغ در قراب — رایت آرا حمله و در رنج ثیران مرگ از کمین

یا رجوانان دیدن از هر سوی بار بر سنگ — تیرباران کشش از هر کیش و غلطیدن از زمین

بر لب تا ور و آب لطف جز بکان عفیف — بر سر تن نهاد و پای جهر خر شمشیر کین

ایدریغا سبز برگهای شاخ ظلم و کفر — ایدریغا برگ ریزیهای شاخ داد و دین

چون نمای دیده بر پا در کردم با سرسنگ — چون عنان دل در اندوه بسپارم رانمین

چرخ در سوزم اگر انگشت گمرازم بلب — خاک خون بارم اگر بر دوام از چشم آستین

لختهای دل هر در ماتمش نقشان ز چشم — چون ز خون خلق در ماتمش نیلوفری

رخصت اگر هستی دهم دیده اشکبار را — برکنم از بیخ سنگ خویش و جمع روزگار را

از دل

از دل شاه کربلا در غم نوجوان پسر — یاد کنم چو جز نکرم لاله داغدار را

حسرت زلف قاسمم تا بکجای در افکند — چون نظر افکنم همی طرف بنفشه زار را

لاله چو برکشد علم رایت خاطر آورم — پیشرو سپاه غم میر عسکری دار را

غنچه نو شکفته را چون نگرم اسیر کنم — موی بنده در آنه سر اصغر شیرخوار را

ناله زینب آیدم یاد به داغ کشتگان — چون شنوم به روی گل زمزمه هزار را

زغم او بخاکیان کرده از خاک کام — سرک کرفته تا زکن دیده اشکبار را

دشت که خون گرفته بین خاک بخون آغشته بین — سوری و لاله رسته بین دامنه کوهسار را

کشته دو نرگسش نهر جان نه هی ای بسر مان — روز جزا چه بنگنی این همه عیب و عار را

بحر و بین ز از عطش کلبرک کرد آسمانی — لجه آن کرده سراب ای قلزم نیلوفری

در قفایش کودکان را گریه ای لب زهر خند — بر کلاش دشمنان زخنه ها بدل خون گری

کریمش از از و کیها زار با لب تشنگی — تا لمش بر جنگها جعد بابل یادوری

خاتم او را در دهان از حلقه اهریمنان — جای دارد کر سلیمان بر تکیه انگشتری

در نهاد قتش چند ای آب کوار آتشی — بر ز پاتش چند ای باد خاک او صرصری

ز ان دل و چشم ای زمین ای آسمان بر گریه بار — آه حسرت بر شما ای اشک ماتم بر زری

چهر آمد ز آسمانش تیره شکفته از کمند — داده اسم آسمانی موج اسم اخضری

تیره ابم بر جهان بین روز و شب ای آنچه دوختم — تا جهان روشن همی از آفتاب و مشتری

تای او فرسوده خنجرش داد گوگ — جسم او آلوده بکلاغ این دش بروری

آه ای دریغ من ناوک کین داد که | ناله ای زجگرم جستجوی کین جوئی
پرکردن با جوانان همه فرزندی گشت | زال دهر از دختران بر دشت داری
یادم آید آن سر رخشنده زنوک سنان | چون بر آید یک نی از شرق آفتاب خاوری
در شورش بستر سر خاک وانجا کم بسر | کز خون شسم همچو آتش جامه خاکستری
که سکاک و که بخنجر که بنی کاهی بطشت | سرگذشت آن سر آری شب کاری کرری
از قیامت رستخیز دیگر آید در حساب | چون بخنجر سر گرفت و دلبای داوری
چون نثاری مهر از عقده والا گوهر آن | رشته مژگان طراز در اشکهای گوهری

اگر ای ماه جوان کشته گرامی تن خاک عالم بسر | این ترا غرقه بخون خفته ببین نظم خاک عالم بسر
کفن از شوق کشم زنرنجه درین شادی تو روز دامادی تو | بر سر نعش تو اینک بعزا نوحه کنم خاک عالم بسر
ترک گفتار زبانش اگر از جنگ لبت اگر که تر اینک ای دوست | چشم بگشای دهان باز لب تشنه ترم خاک عالم بسر
بند بردست و علم از کردی بیحس بیاری جبر ظلم بیابانی | … خاک عالم بسر
نا امیدی ره و مجلس غم … زاده … | بیکسی ها تنه کین و در بدری … خاک عالم بسر
هر دو چشم از کوی تو … دیده … | … لطف … خاک عالم بسر
ماتم قاسم و عباس اگر چند … | راست از خنجر … بالای توجم … خاک عالم بسر
بعد از آن … | خجلم … خاک عالم بسر
تا بر شط فرات … قطره … | … موج … خاک عالم بسر
ماشه … | … خاک عالم بسر

تا سپهر را بدوران سرکشی گشت و دولت سلطنت گذر | نشمارند کرسی این خاک درم خاک عالم بسر

فغان در چار ارکان است امشب | نمیدانم چه افغان است امشب
خروشی آید از گردون بگوشم | که بر گردون نواخوان است امشب
نوای ناله گوش خاکیان سفت | که اندر چرخ نالان است امشب
همی بارد بخاک از آسمان خون | خدا را این چه باران است امشب
زبیست خاک … شور عزا است | چه شورش در جهان است امشب
چه شد جن و ملک را زیر و بالا | که زار و پریشان است امشب
بکه غوغای … است که عالم | چنین شوریده سامان است امشب
بباغ خلد … را | سرشک از دل بدامان است امشب
سر زلف عروسان بهشتی | ز تاب غم پریشان است امشب
بنی زادست بر دل پیرهن چاک | محاسن در گریبان است امشب
ز چشم فاطمه نه کشتی چرخ | بخون آلوده طوفان است امشب
شراری شعله زن تر مجتبی را | ز رخسار اندر دل و جان است امشب
فلک تا خاک یکسر … والا | سیه پوشیده گریان است امشب
ملایک را بجای ذکر تهلیل | با بانگ نوحه فرمان است امشب
ندانم تا عزای کیست یارب | که ماتم دار یزدان است امشب
مگر ساغر کش بزم بلا را | شب آخر ز دوران است امشب

میان یک بیابان لشکر کین   چنین استاده حیران است امشب
درون خیمهٔ سلطان بطحا   حکایت از سر و جان است امشب
میان لشکر خونخوار شامی   حدیث از تیغ و پیکان است امشب
فروزان آه زینب از دل گرم   فروزان تا بکیوان است امشب
سر یک از خنجر تیغ کو ام کلثوم   چو مروارید غلطان است امشب
در آغوش علی اکبر سکینه   فراق از تاب هجران است امشب
درخشان آفتاب چهر آرای   برج ماه مهمان است امشب
که زینب با اسیران است فرود   شب قتل جوانان است امشب
هر انگشت از حسرت قلم کن   چه جای کلک و دیوان است امشب

خفت گلگون جامه به خون اکبرم وای دریغ از اکبرم   زد فلک در نیل ماتم معجرم وای بسوز ای خواهرم
جگر سوزی   غم اندر زمی   دریغ از اکبرم   بسوز ای خواهرم
حیف برگ خرمی ریختم وای فراق آمد ستم   سرو بالایت که از فلک سیه وای عصای دستم
ساختی داغ ز دل کاش مرا وای نصیب خستم   سر خوشی از چشم خسته هم خون درا وای ... کاشتم
گیتی اندر دو من هستی کرد خشک وای در درد آذرم   داد بر باد فنا زاین تیس کرد خشک وای فلک خاکسترم
خاکش وی کوکب جان بار و زب وای سرو غرق خون دل   خاش و نهان چهر آسش گبرت وای حضور داد دل
بر از دل دوری دیدار تو وای نشاط زندگی   بت بر هجای چهره نگار تو وای درد خنده کی
کشته بر ره چشمه نیتان فراز وای بچشمان مادرم   غرق خون هر حسب با قبه ناز وای نماید با درم

بخیر اکبر

مشعل چهرت که داغ چهره وای فرخ خلقتم   خاکش ار چو مهر چون شمع صبحگه وای چراغ ظلمتم
در بهاران صرصر ... کشت ناز تو وای خزان افسرده‌ام   ریخت با برگی ز شاخ تو وای گل پژمرده‌ام
کرفتی دامن از گرد هنر وای خاک گلشن   در بچشم رحمت اندازی نظر ز گرد دون بردم

خاکیان دود از درون بر سر زنند   قدسیان در خون دل پر سر زنند
این عزای کیست یارب کز غمش   هر دو عالم دست بر سر می‌زنند
یارب این شب را ندانم خود چه نام   تا همی نوبت نوازان پا سلطان
بر سر این گنبد وارونه بام   که نکه نوبت سبکتر می‌زنند
نوبت دیگر شبان فرخنده ساز   غمزدا عشرت فزا شادی نواز
تا چه ساز آورده بخت امشب که باز   اندوه افزا از پنج بر و در می‌زنند
پرده سازان یکسره نوای   با سرود خسروی راشش سرای
دیگر امشب با نوای وای وای   راه بر آهنگ دیگر می‌زنند
جرعه نوشان را شبهای دگر   می عقیقی گوهر اندر جام زر
امشب از یاقوتی اشک جگر تر   باده می‌گیرند و ساغر می‌زنند
چیست یارب این شب برگشته فال   کاندرش چرخ تا خاک از ملال
ذره تا خورشید از بیتاری هلال   نو بنو بر دیده خنجر می‌زنند
بلکه ها جنسیاد از این شب کنند   ناله و فریاد یارب می‌کنند
یا واز کلثوم و زینب می‌کنند   وای عباس و اکبر می‌زنند

ساقی از حلقوم و حنجر میبرند | بار از شمشیر و خنجر میبرند

حرز را از سبط پیمبر میبرند | داد از شمر ستمگر میزنند

تا چه خواهد عدل داد گر | بازیه و فرقه بیداد گر

نوجوانستی که از رنگ وفا | بر در داور ای محشر میزنند

چو بطرف عرصه مینو الصفت تخت جلاله | زنشان اختر نیزه ها رفت قاب طلاله

چو ظفر نگشت و علا بلا بره زنیت کربلا | ز دو معالی ابتلا بلغ العلی بکماله

بمصاف کین چو غنا نگر ابها تشن آن ... | بنجروش و نوحه جرس ابجنوبه و شماله

غم او ران براوران اکرش چه عایله آن | ولی از بلیت خواهران عظم الملال بباله

چو ز هول و طیش خواهران ... چو خویش جهان | چو برآمد از بر در که کشف الدجی بجماله

کفن از قصبه بگرد نش زد و دیده دجله ... | بشبابه که ز رشحنش حرق القلوب بحاله

بر آن جماعت کینه خو بسؤال کینه خواب جو | که ز شرم آن همه کفشکو نکت الوری بسؤاله

زجفان مجالس زری ورود جهان مکارم خلق خوش | همه معترف که زهی نکو حسب جمیع خصاله

بجز او که مرد حسن ... دعا زود دو لا بره بلا | که بپرده سر که فشرده با بیسوفه و نصاله

زسموم آتش تشنگی زهجوم عبره دیدگان | کشف الغمام غموم روح رماح و صباله

بنجیت شه خسروان بدرود عترت بی روان | بصلات صلوات زده قدسیان صلوا علیه واله

بنثار بزم عزا اسر چو کشد نظم روان گهر

همه از دوای جزع ترشرت عقود لاله

ابجمت

انجام

بیچاره ترم از تو من اندر همه احوال | آواره ترم از تو من اندر همه کشور

تو با همه سستی داری بر بو که آن کوی | تو در همه سستی داری بر بو که آن در

من از قدرم دست فرو بسته بزانک | من از فلکم پای فرو بسته بچنبر

الغصه لا ای سحری با دشتابان | از راه بیابان به بیابانک بگذر

بگذار فراگوش صفای سرو ادهر | بسرای که ای قوت تن جان را در

دیریست که از ترمه و کینه گردون | دیریست که از جور مه دگرد ش اخضر

خورشید تو در عقده افلاک عدم باز | جمشید تو در پنجه ضحاک ستمگر

بیژن روشت رفته غیره بکک جاه | بهمن دشتا شاد بهما ددوم آذر

کلچهر تو از رنگ قبا ساخت نشیمن | سلمای تو تسلیم روان کرد بداور

شیرین تو شد از خم خسرو دخمه خسرو | شیرویه وشش انگورتر از زهر بشکر

آن حور که ورخانه تو از همسر و همدوش | آن هور که درجامه تو از همدم و همسر

دور از در حورش لحد آورده نشیمن | دهر از بر قهرش کفن آورده بپیکر

سرو تو بکل خفته و همین است سرانجام | صبر تو زدل رفته چنین بود مقدر

او رفته و ما در تو رو ایم اسیم ازو | وان کیست که ناچار نخواهد شد از اندر

مسکین وشه و پیر و جوان بنده و آزاد | خوب و بد و دارو درود و درویش و توانگر

این سلسله چون دوله بر بسته بهم باز | این قافله چون نازله بر بسته بهم در

گیتی همه تیمار و طبانچه است شاش | کیهان همه آزار و شکنجه است سراسر

از جبر دوران نرهد هیچ روندار | از چنگل شاهین نجهد هیچ کبوتر

قال علی علیه السلام صلوات الله علیه و آله
لا مال اعود من العقل ولا وحدة
اوحش من العجب ولا عقل کالتدبیر
ولا حسب کالتقوی ولا قرین کحسن الخلق
ولا میراث کالادب ولا قائد کالتوفیق
ولا تجارة کالعمل الصالح ولا ربح
کالثواب ولا ورع کالوقوف عند
الشبهة ولا زهد کالزهد فی الحرام ولا تواضع
ولا علم کالتفکر ولا عبادة کاداء الفرائض
ولا شرف کالعلم ولا مظاهرة اوثق من
کلمات ورده فاحفظ اثنتین وما
وعی والبطن وما حوی واذکر
الموت وطول البلاء

چینی پریشی اگر از رشک طره خاکی
یا بکش ای اگر از خاک سیه سر

نسرین بدنا شد بر جبار گلندام
شمشاد نباشد به بالای صنوبر

چشمی است خمار بین و جبینی است نگارین
رخساره که آن لاله که بر روید و عبهر

خطی که از او داغ به جان بنفشه
زلفی که از او خون بدل نافه اذفر

یکشته باد چوقه مور آمده جوشان
یک حلقه بر او مار سیه بر زده چنبر

سیمای فلک پر دود از آتش نفسش
رخسار زمین پر خون از چشمه مژگانش

نالید چنان بر وی از سینه درد آلود
کز درد فلک نالید بر سینه نالانش

چون دیده دیاری و آسیب گذاری
سرگرم شهادت مشتاق فراقش

بر کند کلش زان ... [illegible]
بر خاک بسر ریزان زدجگ گریانش

[illegible]
وز دست توان بگسیخت طاقت تن و یارانش

[illegible]
کز صور فغان آمد گیتی همه حیرانش

کعبه ... [illegible]
تا هر دو همه دشواری مردن همه آسانش

ش ... [illegible]
از داغ میان زارش از درد فرو کاهش

این ... [illegible]
دین صبر بها بود بر آن زخم لطف جانش

خواهم که ... [illegible]
این لاشه نمی بخشد تا لشه قربانش

سر رکنو بهاد و نهاد تمنایه
بر رخ ... جان ... [illegible] سکله سر خیر
کز ای دل ... [illegible]
... [illegible] خود
این ... [illegible]
خواهد ... [illegible]

سوی بیرنهای صبا بوی بی بهری
قصه با نفاطمه زار سرای خون گری

کای غم دوری در مشعله سوزم جمی
کرد چو شمع وصل را باد فراق صرصری

بخت کشید رخشا تا بزمین پایه
طور ستاره جو ... دور فلک ستمگری

خاست جام صحبتی غایله زا که تا
واقعه قیامتش حی کند برابری

خون بادل ... مسیحی ماند بر زمانی
ثروت خواهران همه گشت بهای کنگری

سختی اهر بیستم سهمی برکون عمل
آه زنده برادری آه زنده برادری

باش پاره بود تو خفت جنبشی کا کرده
وقت شد که با فغان سر زند برادری

سینه چو چاک به چاک که از دم تیغ و تیر دغا
شاید که تا نخوانی سینه و جامه بر دری

پیکر تیر بعضی وی بشکری از دو جانبه
راست بیش کشنده تر از هر سر موی نشتری

چنی اگر بینی که وه آن سر دشت را همی
بس عجب از سکون دهر جنبش شهر داوری

تشنه روان کنار شط خونش روان ز بر الا
گر محیط خون چو بط کرده همی شناوری

تارک او در آسمان برده عدو ز نوک نی
بازوی او به ریسمان بسته سپهر چنبری

کرده بروی دختران چرخ سیه رنگ دهقی
کرده بفرق خواهران خاک سیاه معجری

زینهمه آتش ای عجب خاک وجود من بکاه
داد زمانه گویم چون صیقله سمندری

با شرف دلالت والی در سلطنت
در هنر غلامیت بنده دهر سروری

بس بلاها که دیدی پس مصیبتها کشیدی آه واویلا حسینم
کعبه را خاک خفتی تشنه لب در خون طپیدی آه واویلا حسینم

جسم آن در دو جا با کاخها یا آل پیمبر بسکه پیچیدی
خوش بکف خوردانه از شفقه جا خفتی آه واویلا حسینم

پاره پاره شرحه شرحه کرد کی از تیر و پیکان شمشیر دلها
حلق اصغر چو اکبر عباس دیدی آه واویلا حسینم

بر کنار دجله اصغرها گلها کرد آب
آب گشتی لعطش از جگر تا بر شنیدی آه واویلا حسینم

تشنه لب آلود شد سر بر از بیابانی در شیره تا بر
در بحرعه از اطفال خود گشتی دیدی آه واویلا حسینم

دجله کردی روان یا صدای جرعه شکستی ها سینها دل دور
خود اصغر از جان چو اکبر بیان پستی بریدی آه واویلا حسینم

جان بکف دور کرده ای سر آن جای دل داغ و درد
باور نخل و آغوش چو جان بریدی آه واویلا حسینم

شد زآب زخم باغی برز گلها شکفته در کنار خاک خفته
هر که از سر داده جان از که زین سرمستی آه واویلا حسینم

زان عجب حال ز سیب بر سر از سر شجری ریخته از دم خنجری

پیش از آن کز خون شود دشت تهی لاله گون سر دمی محمل
این سپس دیگر صبا تخته دل کمیدی آه واویلا حسینم

پر خون رنگ خویش را از او بخشیدی آه زینب خوش اشک
از خون رخش آن بود که در خون آرمیدی آه واویلا حسینم

خود بخون کرده دل تا جمع قامت از غم آه نگذار آن داغ را تا تم
زینب کرده ای سر کرده ای نهاده ای جمعی آه واویلا حسینم

کو همی بودی سر و در عرصه بلند است از در جهد و بلا
دامن صفهای دشمن چون گریبان بر دریدی آه واویلا حسینم

گفت زینب در شب قتل حسین
یارب امشب را ز پی فردا مباد

این شب آبستن بصد روز سیاه
صبح شام آغاز او پیدا مباد

رایت خورشید اگر پیدا شود
جیش غمم با مصاف آرا شود

نصرت اعدا شکست ما شود
نصرت اعدا شکست ما مباد

امشب اندر جنگ اعدای حسین
تیغ را آهنگ اعضای حسین

اندریغ از کار فردای حسین
همچو او یارب کسی تنها مباد

کوه و صحرا صف بصف با ما عدو
چرخ خضرا زود غبرا عدو

زیر و بالا پیش و پس یکجا عدو
هیچکس را یارب این اعدا مباد

زین سپهر و مهر طوفان حادثات
خشک لب عطشان لب شط فرات

تا نگردد غرق خون فلک نجات
جاودان این زورق و دریا مباد

زرد برگ آید اگر این سبز باغ
منطفی گردد گر این روشن چراغ

سینه زهرا ز فرزند بدداغ
داغ اندر سینه زهرا مباد

پیش زان کز دور این دار وحشت
لاله گون آید نخونش خاک دشت

بر تنش کرد و از غم زرد گشت   نصرت اندر کفنش خضرا مباد
آنکه زهرا دوختی پیراهنش   دشت که بر دوش و که در دامنش
پاره پاره غرق خون عریان تنش   بی کفن در دامن صحرا مباد
آنکه او را دوش احمد تکیه گاه   مهبط جبرئیل حامل وحی اله
جسم او را بی کفن بر خاک راه   پیکرش از خون بتر از خارا مباد
شاه یثرب مولد بطحا مقام   کشته اندر کربلا بی احترام
از شهیه کوفه تا لالای شام   روی ها در یثرب و بطحا مباد
در غم فرزند خیر المرسلین   دین و ملت دولت و دنیا غمین
بعد شاه ملت و سلطان دین   رونق اندر دولت و دنیا مباد

گفت چون سبط رسول الثقلین   تشنه لب کشته بشمشیر رسنین
گفت زهرا به صد شور و شین   بحسن گریه کنم یا بحسین
آن لب تشنه از ستم این جگرش   این از آن زخم به بیداد سرش
از پدر و از غم یا پسرش   بحسن گریه کنم یا بحسین
آن ز بیمارش همه جان آزاری   وین ز بی یاوری اندر زاری
وای از آن یار وز این بی یاری   بحسن گریه کنم یا بحسین

آن ز آتش مژگان غابی   وین ز تاب عطشش بیتابی
آه از آن آب وزین بی آبی   بحسن گریه کنم یا بحسین
آن بخاک آتش زهرش بجگر   این بخون کوثر خاکش در بر
پیش پدر شکوه برم یا مادر   بحسن گریه کنم یا بحسین
این فرو برده سر از زهر نقیع   آن برآورده پر از سهم سریع
روی در کوفه نهم یا که بقیع   بحسن گریه کنم یا بحسین
چرخ بنهادم از این درد و محن   زخم نو بر سر یا سوز کهن
چیست تدبیر من و چاره من   بحسن گریه کنم یا بحسین
هر دو زان برگ ستم می نازند (یاخته اند)   تیر بر حرده آن اندر زند (تیغ / انداخته اند)
آب بر کشته این می نازند (یاخته اند)   بحسن گریه کنم یا بحسین
ز آن لب و حلق که جان سوز دوش   ناله و خون بدل و دیده من
حلق و دشت آمده و دست و دهن   بحسن گریه کنم یا بحسین
چون در اندوه حسن بنشستم   دل بنهادم که حسینی هستم
هر دو رخشنده دریغ از دستم   بحسن گریه کنم یا بحسین
شکوه از ماه کنم یا که زهر   ناله از دست زنم یا ز سپهر
سینه از درد خراشم یا چهر   بحسن گریه کنم یا بحسین
آه از محنت آن افرازم   نوحه بر حسرت این پردازم
ناله در مرگ کدام آغازم   بحسن گریه کنم یا بحسین

خون دل یا که خورم لخت جگر سنگ بر سینه زنم یا که بسر
دغم اصغر برگ و پسر بحسن گریه کنم یا بحسین
داغ آنم الم غم پرورد غم این خانه صبر نورد
دل یکی قطره خون واینهمه درد بحسن گریه کنم یا بحسین
بهر آن جام بلاهل نوشم یا برای جامه نیلی پوشم
در پی سوک کدامین کوشم بحسن گریه کنم یا بحسین
جان آن چون بهلاک آمد خوش پیکر این چو بخاک اندر خفت
داغ کو ز غم [illegible] بحسن گریه کنم یا بحسین

تو چتر بر افتاده چو طاوس سکینه افسوس سکینه من جغد صفت مانده بافسوس سکینه افسوس سکینه
آزاده تو در گلشن و در جنان [illegible] من در قفس هجر تو محبوس سکینه افسوس سکینه
ترسم که مرا دور فلک با همه [illegible] آخر کند از دوری تو مایوس سکینه افسوس سکینه
بدبختی ما بین که شد از دل نفس کام [illegible] فریاد ازین طالع منحوس سکینه افسوس سکینه
جان داده بسی بود بدیدار تو [illegible] شد با غم هجران تو مانوس سکینه افسوس سکینه
خوناب بصبر بردم [illegible] بگذشت مرا کار ز ناموس سکینه افسوس سکینه
از کوی تو و دوری تو کان [illegible] مطرود ازین کوکب معکوس سکینه افسوس سکینه
شبها همه در سینه دل [illegible] سوزد همه جان شمع بفانوس سکینه افسوس سکینه
مضراب غم [illegible] در سینه خود [illegible] سکینه افسوس سکینه

چون نامه رسان دگرم نیست بین حال [illegible] از بار دل خستم تو چه مایوس سکینه افسوس سکینه
بر جیت بسی ناتوان در قبر [illegible] کردست دهر دولت [illegible] سکینه افسوس سکینه

۹

اگر ای ماه جهان آرای من طره ات دام دل شیدای من
سوی میدان شهادت میروی چون تو رفتی وای من یا وای من
سوختم ز هجران تو برادر نالم ز حرمان تو برادر دستم [illegible] تو برادر
صف بصف جانب بجانب سو بسو دشمنم [illegible] آن آرزو [illegible]
تا بکردن دیده کوس عدد تا بکی [illegible] واویلای من
بر روی هجران [illegible] بازوی [illegible] دست [illegible] تو [illegible]
غمه در هجر تو زاری کار راد خون دل [illegible] راه
یا بسی برانک دریا باراد یا بگذر بر آه آتش زای من
[illegible] از چشم و دل در آتش دایم
هم بخون آغشته پیکر یکطرف اقربا افتاده بی سر یکطرف
حسرت باب و برادر یکطرف آه آه از محنت مادر زای من
حال دلم [illegible] جانم [illegible] گذرم [illegible] ای برادر
جان محسن بحسن جهد [illegible] محسنان را شرط احسان است این
لا یضیع الله اجر المحسنین گر بزری شعر [illegible] شیوای من

شرمی بزید شرمی بزید مستی دگر چی بزید   این عزز مصطفی است آخر آزر چی بزید
این سر سر آنکه چرخ خاک در تش   بر جبس درم خریج از خدمتش
زو تیر جو ثبت چاکران در رقمش   خورشید شاده چاکری در قلمش
این روی رخی در چهره در پرده او   مه برده چهره شرم پرورده او
پیدا نهان صحیفه هشت بهشت   یک نیم رخ از روی گلش کرده او
این درج لبی در بر زبان هم حقش   گل آب زروی گلاب سازد عرقش
گلبرگ و غنچه بگیان خندان   از خار چو گل دیده در هم ورقش
ای روی تو باغ ارغوان وی چین   وی موی تو دشت ضیمران وی چین
لعلت که حیات پرور چشمه خضر   آزرده چوب خیزران وی چین
در دشت بنای که بی کفن بیکر تو   در طشت تمام این سر بلا در تو
بر سر مویم تا که بسوزم به تنش   ای جان و سرم فدای جان و سر تو
بی شرم یزید اگرچه بی چشمی درو   در چشم نگر حجاب و در رخ او
آشوب دل شکسته زین دست مخواه   آزرده سر بریده زین پیش مجو
در چشم ز اشک لولوی میشکن   لعل و گهرش بگه کر بر مشکن
از درج صدف رشته لولو مگشای   در کان عقیق عقد گوهر مشکن
مشکین سر آنچه بس همی خطر است   زان چشم برش بلقای نظر است
با بند که تو آتش قبولی دگر است   هر عیب که سلطان بپسندد هنر است
شرمی بزد شرمی بزد مستی دگری بزید   این عزز مصطفی است آخر آزر چی بزید

ای ناله تو کن نوحه درد آزما کن   در ماتم این کشته بحسرت ناله کن
ای ناله بصد فغان نوا باید کرد   بس نوحه درد آزما باید کرد
در ماتم این کشته غلطیده بخون   حسرت زده دار نا لها باید کرد
بی روت ز دل و دیده گلگون دارم   رخساره ز دیده نیز پر خون کردم
دور از دل و دیده تو از دین و دل   طوفان بزمین شعله گردانی بادم
الاله جهر زعفرانش دیدم   سنبل فر زلف ارغوانت دیدم
غارت دریا بمسوا استم دید   خاکم بر سر بر لبانت دیدم
از هستی اگر نام و نشانی دارم   در کار وجود منتخبانی دارم
در خاک تو دو زنده بین از هستی بخش   الله که چه سخت جانی دارم
رفتی و بمانمت اقامت داری   در حشر تو به چهره قامت داری
هجران توام نشانده در محشر شور   رنجی که وعده قیامت داری
مه را ز کلف برخ نقابی دگر است   خورشید را ز در حجابی دگر است
از خون رخاک چهره و طلعت تو   ماهی دگر است و آفتابی دگر است
ای یاد تو موجب فراغ دل من   رخسار تو پر تو چراغ دل من
گفتم باشی لاله باغ دل من   تبخاله جان شدی و داغ دل من
زانکه که هنر شنده این خاک در است   خاکش ز زر نکو هر ارزنده تر است
هر سنگ همی کش تو بیزری گهر است   هر عیب همی کش تو پسندی هنر است

گفت شه با شهدا و چه چنان خواهد بود / خلق میخانه و می خون روان خواهد بود
همه گفتند که کام دل و جان خواهد بود / تا ز میخانه و می نام و نشان خواهد بود
سر ما خاک در پیر مغان خواهد بود

تا ابد جان بتولای تو اندر جوش است / تا روان دل ترک یاد و ز خود خاموش است
تا ز ازل سلسله طوع تو زیور دوش است / حلقه پیر مغانم ز ازل در گوش است
بهمانیم که بودیم و همان خواهد بود

قبله دل قبله کوی و فدای تو بود / طوف جان بر طرف خاک سرای تو بود
نقش اندیشه ما محو رضای تو بود / بر زمینی که نشان کف پای تو بود
سالها سجده صاحب نظران خواهد بود

تن چو به غسل و کفن رخت کشد در لحد / جان سپارد چو بسی خون زده پیکر لحد
کند اندیشه جانبازی دیگر لحد / دیده آنم که ز شوق تو نهد سر لحد
تا دم صبح قیامت نگران خواهد بود

شاه با ناله برون رفت و روان رفت امروز / تیر طاقت همه از شست برون رفت امروز
تن چه باید که دل از دست برون رفت امروز / ترک عاشق کش من مست برون رفت امروز
تا دگر خون که ز دیده روان خواهد بود

ما گدایان خرابات خود از همت شاه / خوش بزرگانه رسیدیم بدین حشمت و جاه
ای که فیض ابدی مطلبی زین سر راه / بر سر تربت ما چون گذری همت خواه
که زیارتگه رندان جهان خواهد بود

سیر صدق ره و من ساز رسوم من و تو / حفظ سر دل و من پاس هوای من و تو
ذوق حق بینی و من خویش پسندیدن و تو / بردای زاهد خودبین که ز چشم من و تو
راز این پرده نهانست و نهان خواهد بود

در پی فیض شهادت که سعادت زاید / عزم تو دخل ز خیاره ز دل بگشاید
اگر اقبال ز سر چهر جبین آراید / بخت حافظ گر از این گونه مدد فرماید
زلف معشوق بدست دگران خواهد بود

وله

هجران گذشت از حسم چو زدی سیلداران / اشکها ز فرقت ریحان دلفکاران
زافغان و آه و داغم رخنه است و برق و باران / بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران
کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران

آسوده که در وصل خوبرو دیر باشد / با دست ساغر آشام خوش آرمیده باشد
صافی ز درد و درد هجران ندیده باشد / هر کو شراب فرقت روزی چشیده باشد
داند که تلخ باشد قطع امید واران

زین درد بیکسی که بگذشت طوفان حباب چشمم / شد سر بسر یک موج گیهان عالم خراب چشمم
دریا کم ز نم آمد از سحاب چشمم / با ساربان بگوئید احوال آب چشمم
تا بر شتر نبندد محمل بروز باران

از روح قرب یا زیم لند عقرب حسرت / در چشم اشک حیران در سینه تاب حسرت
شد گریه کار بر روز و شب حسرت / بگذشت در دیده آب حسرت

کیان جود در قیامت چشم گناه کاران

تا مهر از نشاط حمل در رقت آمد — صبح تو تیره از دود برایش فراق آمد

شام هلاک ما را صبح زفاق آمد — ای صبح شب نشینان [illegible] فراق آمد

از بکه در بهاری چون صبح شسته دلها

بگذر چشم نگفتم نامی از نوای عشقت — با اشک ناله گفتم شرح ادای عشقت

شه هوش گنبد چرخ پر از صدای عشقت — خیالکه بر شمردم از ماجرای عشقت

نه ده دل گفتم الالک از بهر زدن

چشم بهجرت از دف زمانی تا کی — بیمان صبر بربند بیند دهر نکند

جان جهان بسی سهل دل کندن [illegible] — صحرا برون گاه نی فهمی نشسته بر دل

برون بیندون کوه از دبر کار دل

جاجان هنر چون دل دب ابن نکات — هر شعله کز دل افروخت در جان گیرانت

ای خامه لب فرو بند از ذکر این روایت — تا کی فنی حکایت شرح اشعبد رکفایت

با تو میدان کوه الالک ز ران

وله

بر دل زده در هجرش یارت دیری آمد — در دیده ی گلک ز درش خارت دیه ی آمد

قومی
انجه بدینه آلرار دارت دیری آمد — ای فتنه کلبه عیفر روزیارت دیه ی آمد

کم گوه ز آه جانور تا دست دیری آمد

تا آفتاب دلی شد در عراق غرب — بر ماه چهره از چشم طالع نکو کرب

بادم

زخیر و هین منادی در شرق تا بمغرب — کو تا گشند از این خوش جهان بزد بر

از کیار و گوشه کارت دیری آمد

زین بیشتر نشاید در تاب ظلمت سوخت — افروز بر و شمع زین خانه تا نور دوخت

افشش نهان تا کی زین چشم کریه اندوخت — ماهی که از فروغش نور است دیری افروخت

دیری ز هجر ماهش یار تو دیری آمد

صبرم لبر بد جنسی آهم بکرم خیزی — جانم بنغمه تازی چشم بانگ ریزی

ام بر به جفیرم گیرد زد بسم جخیزی — با شه بخشم باز در بهر نظر عزیزی

دانه در بهر نظر خوارت دیه ی آمد

شب ابس از وصالش این تیست هم هجر — خود بر دهان دم دود در دهر گاه ان هم هجر

یک جسم و کوه از دو گیهان دعالم هجر — بو کم شب دی صبح بر بار از غم هجر

زیرا که در هجر حال زارت دیری آمد

زنیان که دور قفس از نای لب خوشه — سالار کار دانی قمر اما بیوشه

زاهنگ و صیلم از هجر در خاشی گوشه — چشم زما چهار کهان چون درس خوشه

حسرت ببر دیری افلا بارت دیری آمد

شب زهجر صبح از هجر نوای دل سوخت — بینم دهر برین بیمان صبر بکشت

اکنون که قسم ز وصل نه است طالعم — تا هم نیک ان داشت جانم بهجر بوست

کاره جوش صبر دارت دیه ی آمد

آن زلف که دلدار داشت کو ان اختر صبری — خیری زن نشانش بهجران توخیزدی

ازرنج غیبت او ماندم به بیچصوری — کو کشاکش آزایم قوت بردباری
چون دیده دل صبوری — نارت دیری آمد

دارست زخورده این خرد کم خطر را — بیهنر خویش بخش این شاخ بی ثمر را
زیرا که ننگ نبود از ریسمان گهر را — در بند بندگان خواه با عیبها هنر را
هرچند کاز آن سلک عارت دیری آمد

وله

در غمت شب همه شب آب من آذر می شد — حاشا لله که مرا تاب بتیر می شد
هر شبم سوز فزون از شب دیگر می شد — دوش بی یاری تو آتش بسرم بر می شد
آتشم از دیده بسی رفت و زمین تر می شد

گاه نالان همه از شب و آهنگ چه خیز — گاه راز سفر کوفه و آن رستاخیز
گه بیندیشه ز تصور ما به حادثه چنین — تا با فسوس بپایان نرود عمر عزیز
همه شب ذکر تو بر شب و مکرر می شد

سوی تو چشم به گوش بدر می کردم — نظر از پیش و پس کوی و گذر می کردم
با سینه ترنگه زیر و زبر می کردم — با خیال تو بهر سو که نظر می کردم
پس بچشم در و دیوار مصور می شد

گاه خاکم ز بصر گنج روان می آورد جوش — گاه چرخم ز روان شور و شغب می آموخت
گاه آتش ز جگر شعلها می آورد جوش — گاه چون عود بر آتش دل سکم بیهوش
گاه چون مجمره ام دود بسر بر می شد

بحو

بی تو در سینه دلم شب همه شب نالیدی — دیده ام کز چشم زدن بار بنار اسیدی
در تخیلم تو بگرد فره می گردیدی — چشم مجنون چو بجوئی همه لیلا دیدی
مدعی بود که گرش خواب ز بیدار کشد

جان بکف بر گذر شوق خبر بردر ترا — دیده در ره نظر خفته بیدار ترا
منظر چهره نهان بهر دیدار ترا — هر شبی می آمد دیر و نه دیدار ترا
می بهم بر نشد خیل زر بار می شد

چه شب بود این شب بگذشته خدایا که گذشت — همه در گوشه برگ خورشید سحر
سر فرا شد بعدم دهر فروشد به در — یارب آن صبح کجا رفت و شبهای دگر
نفس میزد و آفاق منور می شد

بی تو ای صفوه جان صاف تو تا شد دردم — دور از لعل تو جا می دو شب بسر بردم
در قدح غوره خون از مژه می افشردم — آن نه می بود دور از نظرت میخوردم
خون هم بود که از دیده بساغر می ریخت

هر زه آه غم از دود سیاهی انگیخت — چهر گردون همه یکرو سیاهی آمیخت
کوکب اشک رخ از سرخ مژه بر دامن ریخت — سعد با عقد ثریا گرم شب بگسیخت
دانه هر شب گرهبان افق بر می شد

وله

شکل ماه نو عیان بر چرخ کج رفتار چیست — در کف افلاک باز این خنجر خونخوار چیست
آه آه داد و صد داد ای فلک — آه آه داد و صد داد ای فلک

از شعار آسمان در پیکر خویش الله — خنجر زرین قراب و خیمه زنگار چیست
بر قتال چرخ را چون بود زال — آه آه داد و صد داد ای فلک
خیل انجم بر قفای خسرو سیارگان — این سپاه چیر چیده وین سپهبدان بار چیست
هر کران رزم آرا صف زنان — آه آه داد و صد داد ای فلک
بر کف جوشن‌وران رزم‌ساز آسمان — این کمند پیچ پیچ این تیغ آتشبار چیست
چون روان زاغ آب و رنگ کهکشان — آه آه از تو صد داد ای فلک
گر نه بهر یاری اعدا و نصرت مشرکین — چرخ را این ساز و رزم و آلت پیکار چیست
شد کمین در گشت شاه دین — آه آه از تو صد داد ای فلک
محور قطب سپهر دین و دولت سرنگون — شرم از آن آسمان این گوش و گوشوار چیست
وارگون رتبت فرخ چرخ دون — آه آه از تو صد داد ای فلک
دیبه پوش کارگاه آفرینش زرد و من — اربست اورنگ آفتاب این کوکب زربار چیست
بد کفن غلطه بر خاک محن — آه آه از تو صد داد ای فلک
کرد ماتم جاودان برق کیهان پنجتن — آسمانا خاک تو [illegible] این سیاه کار چیست
ریختی [illegible] — آه آه از تو صد داد ای فلک
بی کفن بر طرف [illegible] خسرو گلگون قبا — جامه ده تو حریر لاله و گلنار چیست
در جفا ماند بر خاک بلا — آه آه از تو صد داد ای فلک
کو هنرها خواهد زر تا رنج دور آسمان — این همه دور و دم این هرکاران [illegible] چیست
در جهان شرح سرگشتگان — آه آه از تو صد داد ای فلک

گردون

کتابخانه مجلس شورای ملی
مؤسسه ۱۳۰۲

گردون سپهر بود که محرم کشید باز — اینک طلایه ماتم رسید باز
شام سیاه بخت ماتم گشوده روی — صبح سپیده [illegible] گریبان دریده باز
اشک ستاره ریخت بروی فلک که — در چشم چرخ ناخنه شد پدید باز
خور در افق نهفت و دید از کران شفق — گیتی بطشت زر سر یحیی برید باز
جدی بروی دهر در فتنه بسته بود — پیدا شدش رخنه گردون کلید باز
بود این الله تیغ سکندر که کرد — زرد از صیقل سپهر بخون در طپید باز
خفاش چرخ بی‌همی تیغ غضنفر خون — مانا ز خنجر [illegible] کز خون چکید باز
خورشید از میانه گران خفت در حجاب — زیرا به روزگار در فتنه دید باز
ز انجم بر این بساط فلک چون شعبدان — تا از پی چه شعبده این چهره چید باز
این شام تیره چیست که عالم سیاه کرد — گویا هلال ماه محرم دمید باز
بر آل مصطفی فلک از چه آل تیره کرد — دور ستاره گشت بکام یزید باز

بیت
از حجاز قافله سالار کربلا
خیل کاروان الم بار کربلا

چون چرخ نقش حسرت [illegible] آشکار کرد — با حرم ماه حرام اختیار کرد
قربان منا که بذی حجه فرض بود — در کربلا بماه محرم قرار کرد
چون دید چرخ خون جوانش هلال شد — [illegible] حرمت حرم کعبه خوار کرد
رخش از حرم بعید که کربلا کشید — دل بست بر شهادت و رای استوار کرد

باری حرم حق چو بجوشش نزار شد   تعظیم حرم حرم کرد کار کرد
احکام آن رسیده از جان فریک کند   عهدی که از نخست پروردگار کرد
زد خیمه ز حرم چو بهامون خلیل وار   جا در کعبه کبوتر خیل شکار کرد
کی بزینت آسای دمجلس نشین چرخ   خواهر ز دنیا فه عریان سوار کرد
رایت نهاد در کف عباس نامور   خواهر سپهر قطع یمین و یسار کرد
بگرفت دست قاسم و کرد هارب   کف از خضاب در کف ز خون نگار کرد
بر سید روی اکبر و کرد از غبار   خواهر چو لاله جانی مراد اعتذار کرد

اول قدم بادیه کرکه ره رسید
از شام تا بادیه صوفی صف سینه رسید

چون خیمه بر فراشت بیابان کربلا   دریای خشنه گشت بیابان کربلا
آن کشتی که جود که فلک ابحث بود   دفتار در تلاطم طوفان کربلا
اهرمنان شام نگین حلقه بر زدند   خاتم صفت بگرد سلیمان کربلا
آید که زاده بود خدا هر فاطمه   بلند باز برج جهان کربلا
ابری بر آمد از سینه کین سیه تا جنگ   تاریک و تیره ساخت و بیابان کربلا
زان ابر تیره تا بر آن جنگ آشکار   جز برق تیغ و ناله پیکان کربلا
آه نزد هی در بستر و بالین ز خاک گهر   سلطان خار بالش ایوان کربلا
دختر که هر چه جور جفا کشان   خار بس گرد خیمه شبستان کربلا
درد که تیشه ستم بنای در شکسته   آزاده سر و نازک خیابان کربلا

الای

آن تن که در شمش فاطمه اش تکیه گاه بود   بی سر بخاک حیف در امان کربلا
از شرق سنان خوی لعل چو صبح تا فتن   یک نیزه دار مهر درخشان کربلا

تنها چو طفل تشنه در بر بیکار
تا بود تا ره برشته و که ان شاره بار

کشتی که ز بحر تاب ... نوح را ت   جودی ز بهم غرقه طوفان کربلا
بر نیزه آن رخ تو که خورشید زر تخیر   بر گرده شد ز خاک گریبان کربلا
آن تن که دست خواب که آغوش فاطمه   لب تشنه سر نهاده بدامان کربلا
از ترکتاز حادثه سر تا به تاج در   افتاد هیچ کوی بکوکان کربلا
برج زر شیب فلک با درج سهر گو   طفلان سیل خون زبانان کربلا
هر فال غم که داشت زیش گلف بشن   خاکم بسر ز فرق عزیزان کربلا
طوفان نوح و قصه یحیی و شور حشر   خود بیت از کتابه دیوان کربلا
بر سنگ سکه باید از خون نوشته چرخ   تاریخ روزنامه سلطان کربلا

[illegible]

www.ical.ir

ردوال با ... حسین

سلام علیه [illegible]

ما سینه زنان کربلای تکیه عزائیم
از تفرقه داران شه کرب و بلائیم
تنها نه [illegible] ... مصیبت
در [illegible] ... [illegible] ایم
از درد [illegible] ... تکیه و ما [illegible]
زین تکیه و علم تکیه دنا [illegible] ما نائیم
ما با سر اکر ... [illegible]
بر ما ... دکمه [illegible] سردارایم
... کشته ... [illegible]
مردان وزنان ... [illegible] واپائیم
این ... گذشته ... همه ما سینه [illegible]
این رسم عزا ... ما ... عزائیم
از تفرقه داران ... [illegible]
صد قوم ... کشته ... [illegible]
بنشیم اگر خنجر و شمشیر برای تکیه
در فکر ... [illegible]
در کرب و بلا ... [illegible]
ما سوی ... [illegible]
ما لیدم ... ماهی و مرغ ... [illegible]
... ماهی ... [illegible]
... اگر ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

سلام الله علیک

در حریم عز و حرمت آل بوسفیان ستیز | اهل بیت مصطفی در دست نامحرم اسیر
دختران زار را از خیمه و زیور خلخال و طوق | کودکان خرد را بیکسان و خون نشان پیشه پیشه
زهرکان هیچ زهرا را مجال احتفاظ | آشکارا رخ جو زن برج حمل در خیمه
موی بر موی بسته اندر ره جواری حرم | سوی در خیمه اندر جون بسا ماهی با اسیر
حقشان را دردهای بی‌نهایه درمان نهند | کشتگان را زخمهای کینه هم باید زد
در کنار خیمه و در عرصهٔ میدان فکند | نعره هل من مبارز ناله هل من نصیر
یک زن را دست رها در بند عدو از راه و ضد | یاوران را جسم و سر در خاک خون [illegible]
نفسها از تاب تعطش بارها ان جان کشید | دشتها در جوی خون جسم تشنگان اکبر
تیر از در قلب جا جون ناله در سرا آتش جگر | نیزه را زیرش کمر جون سوزن اندازد کرد
سرو قدرت نخله‌کش بر که حرمت را عزم | جسم پاک جامه کش بر خنجر تار تیر
از عطش پژمرده گل آل نبی اندر لعل گو | تا بر لب از ابر سر بر چشمهٔ حیوان تقصیر

گر ز لعلت بتابد ای ماه تابان حسین | آه و فغان | ای دریغ میر هوا از دست ما رفت ای داد حسین
گر که چهر آشکارا ز زمین تا که بر روز | آفتاب بیجنین | کوکب ای تیره کون با ره چهر اندر وا حسین واحسین داد
چون کنم یارب چه دانم تا که گویم حال و کار | مانده ام بیچاره | جز که گویم ای دریغ ای آه و ای بلا حسین وا حسینم
نیست اینسنگی بغیر ناله ما آه آه | چون کنند لرزه | ناله جانسوز بی یاری بشد از داد حسین
برود عالم جان دادن ماند تنها زن | گر کنی [illegible] | خسرو اقلیم دین شاه شهیدان حسین
هلکان را تشنه اندر خاک خون [illegible] | هم بر قد [illegible] | خصم از [illegible] به قصد جان شاه حسین
سر به نیزه کرده [illegible] | برادر تشنه [illegible] | کوفیان آب روان [illegible] جهان حسین
ای صبا پیش [illegible] ناله تا در [illegible] | با رسول [illegible] | قصه درد [illegible] حسین

ای برادر بی‌کس آشنای غمگسار | مانده تنها صد هزار | در صف خنجر تنها خصم بر داد حسین وا حسینم داد
سر برآور از خاک و در بحر خون [illegible] | تا بدین حال زارم | تا بخاک بی‌کسی تنها در خون تا حسین وا حسینم داد
از بخت نامدید ما در [illegible] | سوی ما بنگری | غرق خون بی‌سر بخاک افتاده در صحرا حسین وا حسینم

اگر جانش [illegible] خنجر زند | که آتش در خاک غلطان [illegible] زند
آن [illegible] که بر روی گل [illegible] | زخم تیغ و تیر و سنان بر روی یکدیگر زند
[illegible] | که جسم نازک خشک زخون [illegible] زند
[illegible] | که گلوی خشک را آب [illegible] خنجر زند
خبر [illegible] | گر [illegible] خسروی [illegible] زند
تا [illegible] | خنجر کینه بی‌ادبان [illegible] زند
آن [illegible] | جا و دل [illegible] زند
دختران [illegible] | زینت [illegible] زند
تا [illegible] | آتش [illegible] زند
این [illegible] | [illegible] زند
بر شاه [illegible] | [illegible] دیگر زند

اگر جان [illegible] در حرم را بینم | وانکه سر [illegible] کامم
روز میثاق [illegible] | کردم اقرار و بجان بر سر اقرار منم
روی در بادیه [illegible] | ما که [illegible] این عرصه خونخوار منم
درد و غم رنج و بلا [illegible] | بسر و جان و دل و دیده خریدار منم
همه غمهای جهان بر دل [illegible] | که به پیمان ازل [illegible] منم
[illegible] | برادر [illegible] جگر خوار منم
شام تا کوفه [illegible] | [illegible] منم
[illegible] | شهدا [illegible] منم
[illegible] | خنجر [illegible] دیده خونبار منم

[illegible]

ای نفس گل لاله کی زنجیر فدای [illegible]

[illegible] عهد و [illegible]

نسیم باری عهد و [illegible] باش

[illegible]

قدر دادار [illegible] جوهر دار

جان ارم مظفر دل ارزنا طه

[illegible]

سلام الله علیک

امروز شب قتل شاه دین گردید
کای خواهر داغ پرور من

یک نی چو علم در خیمه نشیند
بر نیزه علم شود سر من

بر کوکب مهر سیه زرد خاور
گردان بکشند وزر اکبر من

صد دره سینه بر آورد سر
از این شب تیره آه جشن من

از رقعه گیرد و در فر دار
انگشت کشد بشور و غوغا

بر شورش خنجر کردی
هر گه شه شود محشر من

فرداست روز محشر هوالی
هر یک چو سپهری زر عوالی

لب تشنه بنی کرابن حالی
غلطند بخون برادر من

هر دم ز خود آن سر باغی
در کشش مشتعل چراغی

چون شعله نهد بسر مرداغی
بر سوزش داغ دیگر من

داغ شهدای آل احمد
سوزد جگرم یکی کند ضمیمه

فریاد ز ماتم محمد
افسوس ز عون و جعفر من

بازوی مرا کند فلک خم
پشتم شکند ملال و غم

چون رحت کند لوا بام
عباس جوان برادر من

چون ذره طفل شیرخواره
آید طلبم برای چاره

زهر از دم تیر ناگواره
ریزند بکام اصغر من

جوجه آوردم بخیمه بزنم
چون آب غراب تیره عالم

بر اک عقاب چون شد ختم
بالای نیزه اکبر من

رهبری ده فلک ... دارد
بهر ... کام دارد

خیله ده جهان ... دارد
ریزد همه زاب ... من

[illegible]

هم علم ارکون هم علم افتاده بخاک | خیز تا از دل چاک | بر علم نوحه و بر شه علمدار کنیم | نوحه زار کنیم
رایت آه فرازیم بسیدان نبرد | تا زین طرق دلرا | اسمر فخرم از نیزه نگونسار کنیم | نوحه زار کنیم
آب اوی تشنگی که اوج فلک را | قطره زن دیده آب | لنگر آتبه دگر از دیده خونبار کنیم | نوحه زار کنیم
کشته انصار و عدد چیره وشه بیکس و یار | خیز تا ازچه کار | ساز ترتیب سلیح از دل افکار کنیم | نوحه زار کنیم
خنجر از گردن کج تیر ز ناله آه | خیز غم موج | طبل از سینه و سنج از دل افکار کنیم | نوحه زار کنیم
ز دل و سینه بیاریم همی گل خیاح | بس بس زره سلاح | بر صف لشکر کین حمله بیکبار کنیم | نوحه زار کنیم
چون نیز قسمت ما وقعه میدان طفوف | نیزه باران صفوف | یاری کشته مردان وفادار کنیم | نوحه زار کنیم
تربت شهیدان را که شد از خنجر و ماه | خوابگه خاک سیاه | آستانی همه زیارت ستیار کنیم | نوحه زار کنیم
کشته شه موبه کنان بر شتر آل اسیر | جرس انداز ناله و نفیر | همره قافله بیسر و سالار کنیم | نوحه زار کنیم
چون بشه جهد غزا ما و شه جهد غزا | همه تا جهد جزا | اگر آن کار نکردیم خود این کار کنیم | نوحه زار کنیم

ای شهید زمره کاذکه دین را ز خون | باش تنها میان همه هزاران خصم خونی
دا بهتر او برشته گرفتار | داغ غرباد برشته نظر شداد
از درکمال ملت شارح اسرار دینی | از بلا اتمام حجت را ز شرح اسرار دینی
تشنه کامی لذت خنجر کردن ماتم | سوده صحرای دمشق خونفشان دریای خونی
باحدیث کربلا و از حدوث ابتلایی | ابتلای انبیا اف نه خود یا ضیغمی
موزش ناخلیل از داغ دود شعله | قصه ذبح و ذبح از رز قلت آزرنی
تا جراحات درو چند و چون پاره سفته | از هزار و نهصد و پنجاه ریک زخم بدنی
اشکها جاده از داغ تو جاری آری آری | بهر آتش همی سیماب بستند و سکونی
بر سر زین کاسه کین بر رخ مهر زستیغی | بزمین آرصد از زین بر خاک عرش اگونی
آه او آن عشق که می گفتی ز سر شنه کامی | سبقتی دیها شدتم ما و عذب خادکرد لی

حاش لله چون خموش از نذر ما هم نا بمیرم | آن معصوم نغرب او شهید خاند بولی
حسرت این الم ای جان ز حسرت تا تمام تشنه | لبستگم نی یم عالم نور چهار جمع نظر دلی
بسته ای در دهای حسرت کف تا دریای حسرت | کیف اسقی لطفلی خاب اولان بر جوبلی

از دل و جسم هرگه تیم لکک لغر بیره
موج ژن بر آستانه دیدم ازجوان آستکونی

ظلم که نه درگفر و نه آمدم روا شده تا دهر شده | زاد و دولت دودش بسله هر زکت و هنانه داده گیشه
آن داغ که دودش زسک تا آسمان ازآن زیانه | حرزت پیغمبر و شاه شهید انه دورکرده و بلانه
بر دوش دل جامی دین بخت سبک بار گران بسیار | باری که زحمتش کمر کرده دو تا نه داده گیشه
پیمان ولا که در مجلس بلا است درعهده ریسته | آن شرط تحتم آمد و آن عهده وفا نه داده گیشه
در حجره حرم کرکنگ عمره و ام نا دیده بام | ختم عمل او جمله درد دست بلانه داده گیشه
بیزار تیغ حمره جگر مره له جولد و آن هم ره ا | صحرای منا قتلگه کربلا دلید داده گیشه
ز رباره جوانان جلیل نسب پاک ترسه ازل | انجاکه دو قربانی مقبول او نه داده گیشه
سرباری و جان بخشی وفتن خود و تحویل و فرزند | نه از سر آکراه که ز حص رضا نه داده گیشه
بیجو عمر ز اول حرم را کرد خیاط کنانه آن را | آن آب که ز لبش ببرد در دام دوا نه داده گیشه
از سکر عباس و حکمش دلدار در پای آن در | بر شاطی نظر اسم نکوم حسرت جدا نه داده گیشه
اگر خلعت نامور تا جوان از حسن نظر از دو | در خاک خون بر سر دریان و دو خوانه داده گیشه
بر نام تو غیرت حسرت کشن و ما دغم بیدر ماتار | از لعف کفر عیش محن بر د هوا نه داده گیشه
بر خسته تیمار کش خاک بیاده بر خاک خاکه | خونابه غذا و زیر زمین و درد و دوا نه داده گیشه
از تیر جگر یکی ازچه ضرب شمشیرانی درازوی آ | از دست اعادی هرنفس تیر جفا نه داده گیشه
چون درد و سر از هر کوه خشم بود ز کی آه جبر او | صد شکر که از کردنم این دین ادانه داده گیشه

بیگانه ز آشنا جنینم تا گشته جفا سوی جانان عهد تو نزد کس پایان گمگین بوفا شد گرایان بیگانه شده ز آشنایان

جفته بمی نفاق جنینم بر سینه کرده کینه آتش از خوردن خون آن سنگین دل ببند مگر ز چرک گناه افسوس که آن حرب ...

نا مرد نخستین جنینم بابت ... دفع کینه جویان آسیمه سر اضطراب دوانی گریان بر سینه زنانی و درد ... ز آدم ز بقیع سویان

نالد همه زین نوا جنینم کرد نغز سرود ... بازیر ... و زین ... در معرض ... تا ... دلای

بگرد همه اقربا جنینم برجسته ... طفلش نسخ ... گرفتی ... این کودک تازه ...

[illegible]

[illegible]

ارزمره اشقیا جنینم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

خداوندی که بود از نقش
کلید قلعه کیهان گشتش

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۲۸۴

[illegible]

۱۲۸۴

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

www.ical.ir

www.ical.ir

www.ical.ir

www.ical.ir

www.ical.ir

www.ical.ir

www.ical.ir

www.ical.ir

www.ical.ir

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تا فلک زدوده دارد آسیا بر دوار
دور از دل دود کینه دوار

[illegible]

طریق ختم دوازده امام خواجه نصیر علیه الرحمه از روز یکشنبه شروع نموده هر روز سه مرتبه بخواند و بعد از تمام شدن هر مرتبه لعن یاد نماید که مذکور شود چهار مرتبه بخواند
و پس از اتمام سه مرتبه لعن [illegible] ده مرتبه بخواند و در روز آخر که روز ختم است بعد از اتمام سه مرتبه لعن بیت را هزار مرتبه بخواند و هر مرتبه در کلمه حاجات [illegible] الدنیا
و الآخرة حاجات دنیا و آخرت خود را بخواهد ان شاء الله برآورده شود و این طریق کرّر بتجربه رسیده است لعن مزبور این است اللهم العن ابابکر و عمر و عثمان و
معاویة و یزید و حفصة و هند و ام الحکم
شب [illegible] گذشته [illegible] الهی
قد انقطع رجائی عن الخالق وانت رجائی [illegible] شروع [illegible] یازده مرتبه [illegible] قضای حاجت [illegible] ایضا [illegible]
[illegible] روز [illegible] یا مسبب یا مقدر یا مسهل [illegible] صلوات [illegible]
جهت قضای حاجات که بارها مجرب است از روز جمعه شروع کند تا چهارده روز بعد نماز ظهر و عصر مکان و وقت معین در خلوت [illegible]
بچهاردهم روز [illegible] مطلب [illegible] بعد اسم خود بخواند الهی قد انقطع رجائی عن الخلق وانت رجائی پس بعد اسم محمد که [illegible]
اللهم صل علی محمد و آل محمد پس [illegible] یا سیدی یا مولای یا علی بن موسی [illegible] بحقک و بحق جدک
و آبائک الطیبین الطاهرین قضای حاجات [illegible] حضرت [illegible] سلام الله علیها [illegible] اللهم
انی اسئلک باسمائک التی اذا دعیت بها علی ابواب السماء للفتح انفتحت واذا دعیت بها علی مضائق الارضین للفرج
انفرجت واسئلک باسمائک التی اذا دعیت بها علی ابواب العسر للیسر تیسرت واسئلک باسمائک التی اذا دعیت
بها علی القبور للنشور انتشرت صل علی محمد و آله اقبلنی بقضاء حاجتی [illegible]
[illegible] صلاح [illegible] قال رسول الله صلی الله علیه و آله [illegible]
[illegible] سبحان من لا یعتدی علی اهل مملکته سبحان من لا یؤاخذ اهل الارض بالوان العذاب
سبحان الرؤف الرحیم اللهم اجعل فی قلبی نورا و بصرا و فهما و علما انک علی کل شیء قدیر

قاصد کوی دلستان برزین ای کتاب را | وز بر یار مهربان باز ستان جواب را
کوی که ای قریب جان تا تو شدی غریب تن | کرده وداع جان و تن هیچو توان و تاب را
صبر دل و سکون تن جمع و دل محال شد | تا تو بهم کماشتی سینه و اضطراب را
در غم هجر با دلم چند معاتبت کنی | مستحق عنایتم اهل نیم عتاب را
بی لب شهد پرورت جام بجام اگر زنم | هجر تو در مذاق من تلخ کند شراب را
کشت ز موج دیده ام ضعف خیال تو کی خود | نکند ار همی نهم پای بسر حباب را
تا سحرم شبان غم چشم نمی‌رسد بهم | برد خیال تا زسرم ذوق حضور خواب را
با دل هجر پرورم وعده وصل میکنی | چون ندهی تشنگان از چه نمائی آب را

مژده حضور را نیت رغبت الهی
پرس ز حسرت نبرغایله غیاب را

حوصله کو که بشنوم قصه اضطراب را | تا بکجا که بشنوی درد دل خراب را
سخت دلت بحال من سوزد و رحمت آوری | گر بحضور سر کنم واقعه غیاب را
دور شدی و شد چشم از رفتنت جگر | پیش آگه بشنوی بوی دل کباب را
پیش خرام تو سست گرد وداع یاربی | صبر سبکعنان من هجر گران رکاب را
شحنه درد دوریت کشت بجایم | وصل کجاست تا از او باز کند حساب را
منتظران راه غم مضطرب اند و ملتهب | حال کوی ای صبا منعکفان باب را
با دل هجر ساخته وعده وصل اگر کنی | مژده رحمت آوری رشته عذاب را
با دشمنان هجر را شوق و ملال می‌کشد | آتش و خاک فرق نی ماهی دور از آب را

بعد طریق اگر هنر گشت حجاب قرب را
دست وصال عاشقت بر در این حجاب را

ایکه سواره میروی تند مران شتاب را / تا بوداع موکبت بوسه زنم رکاب را
نیست ز تاب دوریت گریه شود دل عجب / بر سر آتش اشک خون رسم بود کباب را
هادی صبر بر دلم طرح نهاده وشه / باج معاف میکند مملکت خراب را
خون دلم ز دیدگان باز مشو تا نشین / گر گرمی کنی جنبد از سر چشمه آب را
آن همه قطره قطره آب این همه دجله جیحون / چشم بال ذوق بین اشک من و سحاب را
چند مسوز گویم از آتش دوری ای عجب / هست بهم ملازمت آذر و التهاب را
رنج فراق میبرم تا بوصال یا اجل / عاقبتی عیان شود عقبه این عقاب را
صید اسیر خسته را طوع ضرورت است و بس / گر بکشی همی رود یا بکشی طناب را

دود دل فراهم عیب رود ار گرگند
ایکه نیاز موده این آتش سینه تاب را

دست تیغ اگر بری محتشم عقاب را / پای ببند اگر نهی فخرم رکاب را
کشته فتاده در میان بر تو گمان محتسب / ببر ز کف تو رنگ بشو خضاب را
شد کمرت بدلبری هیچ ممد طرز کمان / آری موی از میان هست مدد طناب را
در بر ماه عارضت مهر دهد فروغ اگر / شمع کند برابری شعله آفتاب را
خیره خطت همی بپیچ دست دراز میکند / بر سر آشیان گل های شکن غراب را
بوی اگر ز زلف تو باد برد بملک چین / باز ز رشک خون کند نافه مشک ناب را

هیچ اگر ز زلف و لبش زنی زحمتم و درد / صبح خمار کام هم هست شب شراب را
زاب شنیده بسی در سر و سوز من نگر / زاتش اگر ندیده گردش آسیاب را
گر نه بعشق و معرفت فهم و تمیز میکنی / پس بچه فرق میتهی آدمی و دواب را
ترک تو ریخت ز ابروان خون دلم و ... دلم / شرم ز قتل بکند شیخ فراسیاب را

آتش سینه هر کرد سراب حجر
طرفه ز آنکه اشک او بحر کند سراب را

از شرف دود جهان روی شود گلگونم / کو مجالی که بسر کوی تو ریزد خونم
ناله ها کردم و رام نشد آن افعی زلف / اندرین ناز رسید که در گرفت افسونم
تا که آن ترک طرازی ره تبریز گرفت / میرود شط عرب تا ارس از جیحونم
زین نوا پرده نگرداند که مطرب عشق / هم آن است که از پرده برد بیرونم
مه هم وست ز گل بخط اندر چه شوی / ... تو چه کم ای دولت روز افزونم
با چنین قامت موزون سوی بستان بخرام / تا صنوبر بکند اقرار که ناموزونم
رفت تا از نظر آن سنبل زلف و گل رو / خار در دیده زند سوسن و آذریونم
ای خضر بگذر ازین سیح که یک شیشه جام / گر بصد چشمه حیوان دهمت مغبونم
از پس رنج هلاکم چه دهی مژده وصل / بیشتر ز آنکه کشد زهر فرستاد افیونم
از لعبتی نشانم اگر در چشم جمی / زاهدم گر نه بحکمت بر ارسطو فلاطونم
خردم طلب جنون میزند از سینه بنگ / بنماید ره بادیه مجنونم
وای آن خرقه و سجاده و تسبیح چه شد / در خرابات بمی گشت همه مرهونم

گر ستانند بیک نیم نم از جرعهٔ جام
بفروشیم بمغان طاعت صد ساله صیام

اثری نیست گر از چشمهٔ حیوان و خضر … آب ساغر بمقا و دولت ساقی بدوام
چشم شیخ و در رضوان غم شاب در حوض … سر ما و سر ساقی لب ما و لب جام
ای صبا گر ز حرم بر گذری جانب دیر … بر از ما بمغیمان خرابات سلام
ساحتی امن تر از گوشهٔ میخانه نبود … گرچه صد بار بگشتیم ز مشعر بمقام
چار تکبیر فنا شرط نماز طلب است … چه نمودی بقعود و چه قوامی ز قیام
نام خورشید اگر برفتد از روی سپهر … عاشقان دست بگیرند در آن ساعت بام
بند مکر است و فسون سبحهٔ صد دانهٔ شیخ … ای بسا مرغ که افتاده ازین دانه بدام

شو خریدار اسیر با همه علت و عیب
خواجگان گرچه بعیبی نخرند غلام

دل داد و وفا داد و ولا از جفا دید … آنکه درین پرده جفا بود و جفا دید
چشمی که گشودم ز بصر آب روان یافت … آهی که کشیدم ز جگر باد هوا دید
جانم بخطر است چو چشم نظر زد … خونم بهدر داد چو صبرم بهبا دید
هر چند که در پاس صفا خاست نخواست … هر جرم که در کار و فا رفت زما دید
نقضی که نه در عهد روا بود روا داشت … جوری که نه در مهر سزا بود سزا دید
هر داغ که بودم بجبین نقش و نگار خوانم … هر جبهه که سودم ز زمین روی و ریا دید
لوح دل ما آینه چهره نما بود … نقش خود ازین آینه چهره نما دید

الخ

هر چند ادب لازم عشق است ولیکن … با آنکه خطا جست و خطا رفت و خطا دید

عذرش نه و عیبش نگر باد هنر کور
آن دیده که از دوست همی جز هنر ادید

ناله زارم بذوق آن لب و آن رو … ناله آدم بیاد کوثر و مینو
آن لب و رخ گر بملک و مال فروشند … سیم بریزم بکیل و زر بترازو
گوشمت از پی ولی بدست نفشید … وه سن دولت بسعی قوت بازو
غمزه و چشمت ببین که گر بچه ماند … مرتع سنبل که اندرو چرد آهو
عقد درت از لعل گشت پدیدار … جرعه یمانم گشت رشته لولو
زلف تو از خط نگشت و بس عجب آید … اژدر موسی شکار رشته جادو
سرکشی از طرهٔ تو باز بدن … هست ترا دن سیاهی از رخ هندو
گرچه نمایان هلال روزه فروکش … جام هلالی بطاق آن خم ابرو
هست بر آن طرکان بعشق جانم … همچو بر آن چهر کان علاقه گیسو
سوری اگر نکرد بوس آن خط … سر بنهد چون بنفشه بر سر زانو

غایت جهد آنچه بود در هنر را
کار کوشش نمود و بخت نبرد

گر تو شرح آری عبارت زان لبان نوشخند … داروی دل حکمت کل بر آید سری نقد
دیده در پای هوس افتاد باری دستگیر … آنچنان کین دل ز دست دین آید پای شد
هیچ اندر زم نفرسودی چو بودم رستگار … چون فتادم حالیا پندم نماند سود شد

[illegible marginal notes]

کشتگان عشق را حالت بهم می‌رسد که چون / خستگان شوق را حسرت چه بی‌تابی که چند

گر تو برگردیده‌ای از من بدین بندان ز کام / بر نیکردم من از حسرت تکیه تا بسند

سینه و پهلوی بیداران شبهای فراق / خاره از خارا اندازند بازو خارا از برند

پای کوته کردن از بستان ام اندیشه همی / دست چون مذهب جان بالای آن سرو بلند

گر بغبار اکم نمی‌آوری اندک پای در ره / تا ببوسم خاک جولانگاه آن سم سمند

هر که چندان چین و خال حیران است / تا چنان ساکن نشیند بر سر آتش سپند

سوی جولانگاه عشق آی ای پسر تا بنگری / نی سواری می‌کشد شهسواری در کمند

عقل را با عشق بس زور آزمائی نزد جهل / بازوان ناتوان سرپنجگان زورمند

منتظر جانشینم اگر رحمت فرستی یا عذاب / معتقد تسلیم اگر راحت رسانی یا گزند

بس سحرها راهمی دیدار خوبان عراق
یاد حافظ از خوش آن ترکان خوارزم و خجند

با ساعد سیمین کنی از رای بیرون بردم / گر روی بگرداند تا زینغ نه مردم

زان پیش که بازو بکشائی به نبردم / در بیت که جان رخش شمشیر تو کردم

زانروی چو سندان ببرم تیغ ملامت / کو کرم بکوبند که من آهن سردم

پیمان وفا عهد صفا صدق ارادت / این جمله گناهیست که در عشق تو کردم

احوال دل خونشده زان طره مشکین / من با تو چه گویم که بگو در رخ زردم

بعد از تو محال است خیال دگری باشد / تا جفت غم عشق توام از همه فردم

این سیل جگرگون که برخ میرود از چشم / خونیست که از حسرت دیدار تو خوردم

در دلم

در دلم آوخ چه فزائی بلا ای محنت / گر یار منی چاره اندیش بدردم

گیرم که کنی نهی من از راه محبت
از خوی خداداد هنر باز نگردم

در خط مباش زلف اگر بر عذار مشت / خط آمد بهر عذار که زلفی بکار نیست

جهر ستان خبان تو اگر زار اسباب دلبری / کورا ز زلف کبریوی افتقار نیست

فرمان کامکاری گردنکشان حسن / الا بحکم محکم زلف استوار نیست

هر جا یکی نگار برآ طره سرشار / غیر از نگار من که از و سر شمار نیست

گردن بزیر منت زلفت هر کرا / شکر خدا که گردن او زیر بار نیست

زلفا از رای بیش و لها سر اقرار مست / در سبح حلقه حلقه تمیکین قرار نیست

دست هزار سلسله دل می‌کند ز لطف / بتی چنان که تاب در ستمکار نیست

بی کلفت کمند بدین پای در بیست / این کار بکار بر ستم و اعتبار نیست

گفتم مگر که صبح بهشت است روی تو / کین صبح روشن از عقب شام تار نیست

گفتا نه بلکه باغ بهشت است چهر من / باغ بهشت منزل شیطان نابکار نیست

رخشنده باد چهر حسن تو به سیل چشم / کز در میانه زلف سیه روزگار نیست

خرم طره دو سحر که نگذارند بهر دو حظ
کس میشناسد آن لب و رخ کامگار نیست

ای برده دل از پور جوان و پدر پیر / وز تیر کمان پیر و جوان رفته بتشویر

شیند بغرا پیر چو خبر بی با پور / خیزد بفغان پور چو ببینی با پیر

شنگرف رخ آن تا زخط آمیخته نگار — دیوانه دل این تا به آویخته زنجیر

شیدا دل و شنگرف رخ ار می طلبندی — آن خط زده گرچه و این جعد گره گیر

با طلعت پیروز تو آن سرو خرامان — در حسرت جان سوز تو این پیر جهان گیر

ما چون تو ندیدیم بصنعت دگر استاد — کز تیر کمان سازی و آری ز کمان تیر

رستم نبودش ار چه کش انداز تو — پهلوی هژبر و چه که ضیغم ز نخجیر

شیر ژیه صعب گر دیدم دست تو شم — خون بدر آگونه که ز رهام هستی شیر

عشق است و بر افتاب بتر و همه پرو — رنگ است و ز ار حام بتر و همه تاثیر

خیزار برای پسر که گزینه جوان را — کز تیر به پیر دراز آن به که بود پیر

پیر است که یارند از آن غمزه و ابرو — بر روی تبسم این پیر و جوان دشنه و شمشیر

خصمانه توشم بهم پیر و جوان بر
ما که بود یار هنر طالع تقدیر

دارم از دست سر زلف تو فریاد بسی — آه اگر دست دهد این فریادرسی

دل روشن شب لب ادمی بگشیده نفسی — الغمنی چه خوشش افتاده لگام بکسی

تمنای توام جان بدهان آمد و رفت — ای لب یار بر از آن چه که عیسی نفسی

خار غم بین جفا کاوش دل کاهش جان — آنچه من دیدم از آن غمزه بیداد کسی

هیچ دیگر نه بسودای تهان دره عشق — غایت آن که ما بیم و دل بلهوسی

طره زلف دلاویز تو بر طرف عذار — از بر کسنی انچه که گره هفتی

دوش دیدم بهنر از عارض او در خم زلف — دوش باده دیده انچه نکلیم از قبسی

می آید و در چین خم ابرو بجالت
شمشیر بنوبهان زده جیب خجالت

رسم است هلال ابکه دمد از پی خورشید — تو بر رخ خورشید دمیداست هلالت

صیاد دهند دام نهان از نهبه بد بلا — وین نکته خلاف آمده در طره و خالت

بر گرد بنا آن خال سیه دیدم و مردم — خون دل خونین شده بر گردن خالت

با طره دراز بجفا دل در ستم — از زه بر و صحبت ارباب ضلالت

گویند بفردوس درین بار به صحبت — آنها رسیده برخ فردوس شمالت

خط سیه دل ابستان از دوش کام — شب بر سر دست آمده و سنگ است محالت

زاهد نخوری خون است کین نخوری می — چون باده حرام آمده خون است حلالت

بر گرد عذارش فزن ای طائر خط پر — کین آتش سوزنده بسوزد پر و بالت

در زاویه هنجر هنر سوزد و سازد
با هم فراق تو باشد وصالت

ای یهودی بچه سوگند بتورات و کلیم — کردم اسلام بکف سر زلف تسلیم

شیخ دستار فرسوده شدآن کهنه بحش — عهد ما و تو مجدد که آثار قدیم

آمد از کفر مرا ملت ایمان بقوام — من و کیش تو که این است شرع قدیم

ساحری گر بزمان تو پدیدار شدی — سحر از جادوی چشم تو گرفتی تعلیم

مژه و چشم صف قبطی و ره نظاره سحر — چهره و زلف کف موسی و ثعبان عظیم

نار نمرودی رخسار برادر برد سلام — زلف تو گوئی دارد نسب از ابراهیم

[illegible]

با چنین چهره بهشتی اگرت دوزخ جای / اهل فردوس گر آیند به نگاه جحیم

شیخ فرمود که کافر نبرد بوی بهشت / اگر این است خدا داند و فردوس نعیم

شب وصل است و مرا دیده بروی تو سپید / جای آن است که در خواب شود چشم ندیم

کفر بندای ز طلعت به زنام قباد

طبل تو شده از خنده زنی زیر گلیم

گرچه خاطر خزینه راز است / لیک لولوی اشک غماز است

هر شب از طره تو بستر من / پر ز چرازهای اهو دراز است

پیش لعل لبت مسیح بعجز / معترف شد که این چه اعجاز است

زیر مشکین طناب طره تو / خال یا هندوی رسن باز است

دل مسکین در آن سلاسل زلف / صعوه در چنگل باز است

هر که چشمش بر آن لب دلجو / بشنو ناصح که گوشش آواز است

خوشی ای غم اگر بدین دل جا / خیر مقدم بیا که در باز است

گر نشش با چه سود در طلبت / بحث داری و چرخ ناساز است

بحقیقت رسی دلا ز مجاز / که بانجام ره ز آغاز است

خاکساران کوی رندی را / فقر دولت مذلت اعزاز است

ای دل از دام ش بیام سپهر / بال بگشا که گاه پرواز است

تارک با در رگ فقر بنه

شه بدیهیم اگر سرافراز است

مجوز ستر و دانش بفکرت آگاهی / کزین دقیقه خرد می کشد بگمراهی

بکف خود خبری ده که در وجود و دهان / شنیده ایم سخنها ولیک افواهی

بغمزه تو که بر نگذرم از آن زنخ و چاه / اگر سپاه بجنبد ز ماه تا ماهی

بطره تو هنوزم تعلقی است دراز / اگرچه داد بتطاول دل کرد کوتاهی

من و سلوک طریق صواب عشق بعید / بکیش شیخ اگر مخطیم اگر ساهی

ردای ازرق زرقم نه بدوش کرمن / بهیچ رنگ نگردم ز صبغة اللهی

اگر نیم بمکانت کمین خلوت خاص / بس این مقام که باشم مقیم درگاهی

بگردش ار ز ضعفم اشرام رکاب / بموکبت دل و جان میکنند همراهی

بمن ره از همه سو بسته شد گران دل تنگ / اگر بکوه گریزم تو کوه می کاهی

ترا ز جوشن ده تو خدنگ برگذرد / دل رقیق بهر جامه ایست یکتاهی

همی بملک نگاهت بغمزه میتازد / که دور میشکرد موکب شهنشاهی

بفوج شه کشم آن چشم مست را بنظام / که این دو ترک بتیرم زنند گاهی

بهر مجد محمد شه آنکه درشکند

اساس چرخ بگرده اگه بیدخواهی

بر بدوشش آن زلفکان اژدهاسانی / خصم خویشتی که مار اندر گریبان پروری

گوهر آید از صدف مرجان برانگیزد ز بحر / تو جهت بیجاده لب گوهر مرجان پروری

ابر نیسان در بهاران است از آتشی که تو / گاه خط در دیده من ابر نیسان پروری

ای بیا سر کوی گرد دای بسی قد صولجان / تا تو آن زلف در زنخ بر کوی دهگان پروری

سرو اگر پرورد در بستان عجب نبود عجب　　گر رخ و بالا همی با سرو بستان بربری

سیم و سندان پرورد در سنگ خارا دل نخفت　　تو بدین سان سیم دارد سیم و سندان بربری

تیره خط بزدای یزدان را از آن خورشید چهر　　ظلم کاهریمن در انگشت سلیمان بربری

زلف بر لب شهری انگشت تحیر در دهان　　تا جهان تنگ شکر در کام ثعبان بربری

آنچنان را بیاری در دل نگاه و تو　　ز آن لب اندر روشنایی آب حیوان بربری

اشک خونین راز دلها مردمان زاندت همی
ناخلف طفلی است کش در جیب دامان بربری

دل مپسند از خود این عقده غم پروردم　　بلکه در سینه به یاد تو گره شد دردم

خرم آن روز که بودم تو به پیوسته چو شاخ　　تا بریدند مرا برگ صفت پژمردم

ور شب هجر قدم نه به سرم تا بینی　　که از این دست به آن دست جان می کردم

دوش مشکین همه آفاق از آن بو که من　　گله زلف تو با باد صبا میکردم

تنم از دوستی دل به چه پهلو که نخفت　　این نه دل دشمن جان بود که می پروردم

هیچگه دل بجگر گوشه مردم ندهی　　گر بدانی که من از دل چه جگرها خوردم

بر رضای تو گذشتم ز هوای دل خویش　　بجز دم زدن گر نه ای دوست که از خود مردم

مرمرا جان و سری هست نثار ره تو　　ظاهر و باطنم این هدیه که بود آوردم

ز آن وجودم برخ و غمزه خوش افتاده نظر　　تا از این باغ همی خار ز دیده وردم

خلق را سوختن از آتش دل نیست عجب　　عجب است اینکه من از آتش دل افسردم

بایدم مرد زنی ورنه ز هستی نیل و فرات　　کو بجوش چو من تشنه روان بسپردم

خوش آن ساعت که اندازی ز تیر غمزه بر خاکم
وز آن خوشتر دمی دیگر که بربندی به فتراکم

هزارم حسرت اندر دل هلاکم تیغ خونریزت　　بزخمی دستگیری کن از آن بازوی چالاکم

چو از کوی خودم راندی چه حاصل خواندن عقرم　　چه زهر قاتلم دادی چه سود اکنون ز تریاکم

به آب ساغر ایا ساقی بشوی اوراق زهدم　　ز تاب عارض ای شاهد بسوزان رخت ادراکم

نشان شادی دوران مجوی از جان غمگینم　　حدیث تشنه طوفان مپرس از چشم نمناکم

مرا جان دادن آید و ترا خونریختن عادت　　درنگ چیست شتاب ای دلا در رگ جانم

بهر غیر گیتی است کیرم این جفاکاری　　بمن تا کین چرخ از چیست سرگردان افلاکم

ز شیرین لعل شورانگیز دیجان طره هردم
بیاد آید همی افسانه جمشید و ضحاکم

بتان قدح بیا ولب ما پاره　　خیز ای پسر چه فالی و چه استخاره

در کار باده کوش که غم را بغیر می　　کارآگهان دور ندیدند چاره

بشکن اساس توبه که برق سحاب جام　　سوزد هزار خرمن زهد از شراره

خالت بچهره گاه نهان و گه آشکار　　چون صبحگه طلوع و غروب ستاره

خونم بریزد و باز رهان خلق از انتظار　　کاستاده هر کسی بحیال نظاره

صد ره بکوشش آمدم دیگر هم نگفت　　جوئی که چه ز کجایی چه کاره

ز اعتکاف کعبه و نی ایتلاف دیر　　ای دل ندامت ز کدامین شماره

تا من ز شوق جان دهم و دیده ز رشک تنگ　　خون دو ناشکیب بریزد از اشاره

زاهد از هجر کار دل از کار رفت و داد — بارش نوید وصل تو عمر دوباره
سودم دلش همی بل از روی یار کجی — جام خود آزمودم بر سنگ خاره
من غرقه محیطم و یاران که بر کنار — خندان بر اضطراب من از هر کناره

حال هنر مپرس که دیدم بکوی دوست
در خاک و خون کشیده تن پاره پاره

آن دو نرگسان سیه مست که پنهان‌اند — فتنه شیفتگان آفت هشیاران‌اند
انجمان کاکل و زلفین تو بخنده بهم — که تو گویی بسلسل قافلها ماران‌اند
بردم از غمزه شهلا طلم برخش لب بگزید — یعنی آهسته سخن گوی که بیماران‌اند
رخصت خط ده و داعی ز تو انکار طراز — طره را راه نه از انکه گرفتاران‌اند
زاد نه تنها ز زبان رشته دل‌ها که چو ما — با سر زلف تو سودازده بسیاران‌اند
رهزن شغل خط و زلف بر نخجراری — بسته همت هر سلسله طراران‌اند
خویشتن بر گذر نرگس ای جنس نیاز — کاندر آن رسته ز هر سوت خریداران‌اند
تا چه راه است بیابان محبت که دراو — غالبا گمشده کان قافله سالاران‌اند
تو خود ای دیده جانان نظر عشاق — خرش همی خشک که درخیل تو بیداران‌اند

وحشت از زبان نه سببی ایشان هنر
ما دلازرده و این قوم دلازاران‌اند

خط بر آن رخ سبب گریه یاران باشد — ماه چون هاله زند آیت باران باشد
مرترا تا روش حق یمانه بنگفت — گر نبیت دیده من ابر بهاران باشد

چاره غم ز در صومعه کردن مطلب — کین کرامت همه با میکده دوران باشد
زاهد آن چشمه کوثر که نماید بخلد — جنبع آن قدح باده گساران باشد
بکر دوجعد تو مرغول بتان دین غنج — تا رمیده که شکار زنده ماران باشد
ایمنم ز آفت مژگان تو از بسی روی — سجت با چه غم از خصم هزاران باشد
دل بر آن کز هوس خال تو در معبد زلف — چندی از حلقه تسبیح شماران باشد
غیتی که خط و سیمای بتان صبحت جانان — سبزی این چمن از لاله عذاران باشد
دامن زلف همی گیر که جوینده حضن — طالب سایه خورشید سواران باشد

شوان گفت هنر را که بر آن رخ منگرای
گل بهار آمد و غوغای هزاران باشد

شب بودی سواد حلقه گیسوی تو — موپیا کردیم ما و دل بهم بر روی تو
دوش ما و بلبل اندر گلستان گشتیم و گشت — او بذوق گل نوا کرد من به یاد روی تو
باشد روان در خیابان نوحه سرکردیم و گرد — ناله او بر سرو و من بر قامت دلجوی تو
بست بر مقصود میراندیم عمری در طلب — چون بدیدیم بود کام ما همه کوی تو
بر سر شمشیر کج کردت کوی غنچه — خال مشکینی که بر دنباله ابروی تو
نی مجال مرحبا شد نی امان زینهار — آفرین بر زور دست و قوت بازوی تو

از هنر پاسخ بگفت است فرهنگ این غزل
گرچه دانم بر نشاید بگفت من با خوی تو

یکجهان خون ریخت با خط از دو ابروی تو — تا چه خواهد کرد با خط روی چابروی تو

بس که قامتها و رخ صولجان آورده ای … تا مکین صولجان افتاده سیمین گوی تو
ز آبشار ساغر آن لب شرم کوثر کن که گشت … صفحهٔ مینا بساط روضهٔ مینوی تو
رو چشم ز آن قتال آهوی هند و مرده سوز زندگی بخش … زنده زنده سوخت در آتش مر هندوی تو
با دل آن چشم مرا لطف است بی‌کار لیک … کودکی از پستان ضیغم خورده شیر آهوی تو
طره ات چشم و لب اندر سحر و معجز سر فراخت … دست موسی بست و چشم سامری جادوی تو
من که و دل کوه خارا هست پهلو تنگ … پهلوانیهای سنگ خاره با پهلوی تو
بر سر پا سروی اندر باغ ساق آخر دوش … کار زوی ساقدوشی داشت با زانوی تو

دجلهٔ اشک مرا در پیش چشمت جه آب
کار روی معتدی یا آب اندر جوی تو

انچه آن سبب رخ حجاب است شراب است … وانکه شراب است مر اوش حجاب است
ما زنده به یکجام شرابیم ز صحبت … رسم است که هر چیز همی زنده به آب است
ز آب بنای جی و ز آن است هر کش … زاد به بیشتر آباد همی بیش خراب است
نوشی می و سوزی دل ما بر سر آتش … رسم است که آنجا که شراب است کباب است
دل خسته و غم شسته و خواب از مژه رسته … زین هر سه مرا چشم و دل و بخت به خواب است
جانا بده آن جوهر نفاع که گویند … در روی دل و دفع غم و قوت خواب است
ساقی بکش آن نوش گلگون ز رکابی … در تاز غبار بزه غم بار کتاب است
دانم که می صرف گناه است ولیکن … چون هست بباید کرم عین ثواب است
بنگر اثر از باده دوشم غم تیره … زیرا که غم اهرمن و می تیر شهاب است

هیچ دانی که ز مژگان چو شدی خون کنم … دشت قبچاق ز چشم ارس و جیحون کنم
داد ام ار گریه به سیلاب سیه کشور تور … بسکه از دیده روان اشک جگرگون کنم
از دو مژگان محیط انگیز عمان موج … قلزم ناخیره را قلزمی افزون کنم
غم هجران به دل انگیخت شبیخون و ز اشک … سهم از دل به سپه دیده شبیخون کنم
همچو مژگان بهوای تو شدم زلب رود … و آب مژگان همه با روی ز گلگون کنم
دست اندیشه کشیدم بچمن دامن دل … جیب بستان چو دل غنچه پر از خون کنم
سر نهادم به سر سروی و بر ساز مدرود … ناله بر حسرت آن قامت موزون کنم
رخ چو آیینه ندیدم که بتنگی ما وسعت شهر … لاجرم از پی دل روی به هامون کنم
دیده بتخانه اشکم چو زد از داغ جگر … یاد از آبلهای دل مجنون کنم
بی طبرزد نمکین پسته جان پرور تو … دامن از دیده و دل باغ طبرخون کنم

عیب خونریزی مژگان هنر انگیز مکن
کانچه خون باد تو از دل همه بیرون کنم

تا تو در شهر بدین جلوه گذر خواهی کرد … بس که صید دل ارباب نظر خواهی کرد
منتظر بر طمع زخم دگر کشته عشق … کرامتی در حق او لطف دگر خواهی کرد
هیچ باکیست گر آن غمزه و زلفی که تراست … دل بود از رگ جان شیفته تر خواهی کرد
گهی از غمزه زنم زخم ز صف دلها چنگان … بر من آید وقت که البته ظفر خواهی کرد
تن بتب دل بطپش جان بلب رو زی کاک … گر چنان هست ای باد خبر خواهی کرد
هم شبهای فراقش بکن ای دل که مرا … نیست امید که این شام سحر خواهی کرد

در ره سروی اگر خاک کنی چهره روی | در صف حشر سر از خاک بدر خواهی کرد
ماه را سنبله بر جست و نور آتش و گل | تا یکی سنبله را رخ قمر خواهی کرد
تو از آن سوخته ام که بر ساخته ای دل و دین | خانه صبر مرا زیر و زبر خواهی کرد
پی آن زلف که بشکسته از دوش به ساق | سیلم از اشک روان تا کمر خواهی کرد
روز اول که لب از شیر بشستی گفتم | بس که زان لعل مرا خون جگر خواهی کرد

رشته چینی بدل لاله و گل حسرت و داغ
گر گذاری بسر خاک هنر خواهی کرد

نظر ما همه بر آن رخ و بالا و برست | گرچه آوازه بلند است که کوته نظر است
در خط ایمنی از فتنه دور قمر است | هر که از سایه آن طره و طلعت به بر است
نسب ما بری چهره بحسن است و جمال | شرر آن کعبه که این ما در و آتش پدر است
سبزه خط ترا میل بطرف لب نوشش | غالب آید که بهین طعمه طوطی شکر است
آن خط تازه که امروز بلب شست و دهان | با میانت بکشد دیر که دست دگر است
زلف بر دوش به پیشی که بهر حال پرش | سنگ در دست بدانی که جر جهت سر است
عشق را خود اثری هست که فتانه دل | تا کسی رنجه نه دیدیم و بکیستی سمر است
دین عاقل دگر و مذهب عاشق دگر است

گرچه در عشق مرا دیده پاکست هنر
دامن دوست هم از دیده ما پاکتر است

از وجودی به طرف دار عدم آگهی تر است | چه عدم یا چه وجود این چه دهان دگر است

دود از

دود از مسجد و میخانه همی خواهد خاست | آتش مهر تو را گونه که در خشک و تر است
این یکی دل بکشد و آن دگری جان ایثار | هان بگو کاکل و زلف است که مار دو سر است
من بگیرم ناصعت چه دهان تو کنم | نی شکر ریزم و نه خامه من نی شکر است
تا بخلش سرزده خون از مژه بارم آری | ابر گرید همه تا ناله محیط قمر است
هم مژگان ترا چهره تو ز حلقه زلف | درع پوشیده و لی تیر تو جوشن بدر است
پس از این مهر بلندم بکسی جز با آنک | بحر جود و فلک حکمت و چون جهان خطر است
شاه مردان که در اوصافش از این نجوم عاجز | که در آن خاکش از مدح ثنای دگر است

هنر و فر قبول تو که استاد سخن
کعب هر عجب که سلطان سپنه و انور است

بعالم هر کجا چشم سیه مستی است از نیشش | بلائی کرده بر جان دلفگاران نگارندش
شهید عشق را تا بوست در خاک بیارایند | مگر گاه رند و در کوی پری رویی سپارندش
گر قسم آستین بر دیده سیل مژگان را | در او دریا برانگیزد اگر در چشم زیر آرندش
گر از لب رانده و شامی ترش نشین میشود از لب | که شیرینی اگر تلخی کند معذور دارندش
مرا بی طلعت دلدار زیستی چه آسایش | نشاط و ذوق آن با شده با عذر اگر آرندش
تو بی زیور نگاری نی و اندام نگارین را | بزیبائی چه حاجت تا بزیور بر نگارندش
بآب دیده پروردم نهالی و ندانستم | که حسرت بر دهد نخلی که از آب دیده بکارندش
نگار نوشش لب گر جام زهر ناب برگیرد | حریفانش زکف گیرند و چون شکر گوارندش
هنر از طره و ز ابروی مژگان بگسلد گر خود | بیا زنجیر بندندش بسر شمشیر بارندش

لعل در جنب لبش و خلد برین است
عشق بر آتش و عقل نه زرین است

عیش غنیمت شمر که آن دهن و لب   باده صافی و پسته نمکین است
در دل از شکر غم تو جنت اقامت   غیر تو آید که او خرابه نشین است
نوش دهان تو و لبان عقیقی   چیست یکی حلقه خاتم و دو نگین است
از کمر اندر گذر که بسته بمویی   دست در آن طره زن که حبل متین است
سیر نگردد بنظاره ز تو چشمم   روشنی آن دیده را که چشم دو بین است
لعل بدخشان نهاده که لبت این   مهر درخشان نموده که جبین است
خیل خط از دور رخ نمود سیاهی   آه که گاه هزیمت دل و دین است
هیچ نیازم به آفتاب فلک نیست   روی تو خواهم که آفتاب زمین است

عیب هنر کرده بهر گویان
عیب نشد آری هنر چو هنر کمین است

لب چو خضر شود تا ابد آب حیاتم   خط او چو سکندر فتاده در ظلماتم
رسم خوی تو بار ای بوسه ام نه بر آن لب   زهی شگفت که لب تشنه در کنار فراتم
نصاب حسن بحد کمال و حق نیاز کن   اگر دهی من آدل که مستحق زکاتم
کجاست خط که نیاز کرش و خال و طره کاکل   ز چار سوی فتنه بسته اند راه نجاتم
بیا که کار کند از آن خط سیاره دل   ز صد هزار خس لعل تو داده اند براتم
بخاک من همه رقص آورید و باده گساری   پس از وفات حریفان بوجه صوم و صلاتم

از آن دو تنگ شکر تا نبات می بدمد   حدیث از او بحلاوت چو شکرست بکامم
بیاد طوف حریم عذار و کوی لعلت   عنان گسسته تمنا بزمزم و عرفاتم

هنر زبخت شدم لب را بروی تو آخر
بس اجابت علاجه شده در حیاتم

ز بهار پیش دل بهر آن وفا نکرده را   ای همنفس دامن مزن این آتش افسرده را
دانی چه باشد عشق هر روز دیده های من   تا با دگر دیگر زند این سینه و دل خورده را
بر صدق دعوای ندم رود قیامت محشری   از لوح چهارم شوی ای اشک خونین پرده را
احوال چشم ماند و طوفان اشک دم بدم   گردیده تنگ و دکه دریای طغیان کرده را
از کوهی بن انگشم رحم آمدت بجاده ب   دانستم اکنون خاصیت این لعل جان پرورده را
آمد بر سیم امن بر ستر بن شاه من   که رایگان از کف دهم این گنج باد آورده را

بیداری از مرگ هنر آگه شدان بر هم دل
کاهر در میانه هستی معشوق عاشق مرده را

فتنه زغمزه آن دلبر سیمان شکن است   چه ناکرد که دل خصم من دخویش است
آنچه از لیلی و مجنون تحقیق گشته   شمه از حسن تو و عشق من است
کشته تیغ ترا روز جزا از پی تحفه   خلعتی بهتر از این نیست که خونین کفن است
همه ام العطش جانبری آنکه ترا   غبغب و زلف و زنخدان چه دو لو و رسن است
گردش چرخ نگهی شده وارون که مرا   ساغر بزم تو به تن تربت سبو شکن است
با صبا اوردش را که پرسی   روزگاری است که دل و جان ... است

این را دیدهٔ بیدار تو آن دیده بخواب | خفته با چشم تو فتنه به یک پیرهن است
جوهر فرد چه و نقطهٔ موهوم کدام | از وجودش که بدانم که عدم یا دهن است

فتنه‌ها زاید از آن غمزهٔ جادو که مپرس
گوید آن چشم سیه فتنه کجا بی‌دهن است

بر سر آید یار وقت جان سپاری‌های من | بار غم ای وای فزود دستیاری‌های من
بر سر کوی تو از حد رفت خونباری‌های من | خواری بیحد بود پاداش یاری‌های من
دلبر اندر خواب راحت با رقیبان تا بروز | ای دریغ از محنت شب زنده‌داری‌های من
احتمال صبر کردم در غمت چندانکه غم | شرمسار آمد ز روی بردباری‌های من
شادم از بی‌اعتباری بر سر کویت که شد | اعتبار دیگران از بی‌اعتباری‌های من
حسن بدخو عشق بسیار آرزو تا چون شود | با تغافلهای او امیدواری‌های من
ای عجب زان لعل میگون از کام دل گردد روا | آن مناعتهای او وین شرمساری‌های من
گلستان خندان شود از گریهٔ ابر بهار | نی عجب خندی اگر بر اشکباری‌های من

مجلس عجز است و استغنا بیا بگزین هنر
سرگرانیهای جانان بیقراری‌های من

ساده روئی را بدام افتاده‌ام | گو بدانندم که مرد ساده‌ام
بر یکی جام سیم افتاده کار | ساقیا لطفی که کار افتاده‌ام
بنده‌ای سر در بالای او | راست گوئی کو سر آزاده‌ام
بر سر کوی تو نقد جان بکف | هر چه فرمائی بجان آماده‌ام

لکھنوی

گر بجواری می‌کشی سر در کمند | در بزاری می‌کشی استاده‌ام
ساغر می برکف و بر دوش خم | شرم بادا از مصحف و سجاده‌ام

من نه مرد زهدم و تقوی هنر
من حریف عشق و جام باده‌ام

داد آنکه شکن طرهٔ جانانه ما را | زنجیر جنون زد دل دیوانه ما را
ای دل که بدامان نگهم سیل ره اشک | گو پر کند این سیل بن خانه ما را
تا طوف غمم مدد ز توای تو ام ای چند | تعمیر دگر کن گوشهٔ ویرانه ما را
آنیم که بر شمع کشد ... ره ما | ببند چو بال و پر پروانه ما را
پیوسته شکسته است دل کوکبی بدریست | عهدی است به پیمان تو پیمانه ما را
بر تابد و خون گرید دار هم بگناه | بر گوید و بس اگر فسانه ما را
هم محرم ز ما دم و هم همدم زندان | راه است بهم مسجد و میخانه ما را
پندم دهد از عشق بتان اهل دلی گو | تا چند دهد ناصح فرزانه ما را
تا کیست خرابات بتان ناید دیر | از غیر سراغ ره کاشانه ما را

دیدی بچه بازید هنر آن بت نگارین
بر تافت سر پنجهٔ مردانه ما را

شب نباید که از آن زلف سیه دم نزنیم | ننشینیم و بهم حلقهٔ ماتم نزنیم
ما که هستیم بهشت از پی آن گندم خال | مصلحت آنکه دگر طعنه بر آدم نزنیم
بکمانخانهٔ آن ابروی پیوسته که تیر | اگر از شست تو آید مژه بر هم نزنیم

گر بدست افتد مان گوشهٔ از عالم عشق   عاشقیم و ز پس پای سر عالم نزنیم
حاصل صومعه جز خون جگر نیست چرا   در خرابات مغان جام دمادم نزنیم
دست در حلقهٔ آن زلف برادر خم نبریم   نظم جمعیت این سلسله از هم نزنیم
پیش سرو تو صف سدره و طوبی شکنیم   بر لعلت مثل کوثر و زمزم نزنیم
نالهٔ مرغ دل آمد سبب سختی قید   خوشتر آن است که هر دم تو ما دم نزنیم
این گوچانه سنا در گریز است خبر   جز به درد فترا ارواح مکرم نزنیم

ز بیداد تو هر روز داد تا آسوده بنشینیم
دمی بنشین بوقت جان سپاری بر بالینم

زمین و آسمان خصمند ای ابر چشم آه از دل   نه یاری میکند آن و نه زاری میکند اینم
ز من پرسی شب هجرم چسان در خواب میبینی   بگویم که سر چون عشق تو می آید ببالینم
مدار یاران دلداده چشم مصلحت بینی   که چشم جادوی برد از چشم مصلحت بینم
هر شام که بجان از تیغ او در خشم بیاید   و گرنه رفت کار از کار از در خشم تخشینم
بپایت دوش بسپردم روان و میکشد آنگه   غم هستی امروز و فردا هستی دورینم
کمر تا عقده زین خاطر دل بسته بگشاید   بیا و در ای صبا بوئی از آن زلف کژ چینم
بآذر عبرد جانم شرار آتشین آهم   بطوفان میدهد انجام اشک چشم خونینم

هزار چشم و خال و چهره زلفش دل بناید
نه از ترک و نه از هند و نه از روم و نه از چینم

اگرچه حاصل عشق تو غیر ملامت   سر ملامت عشق تو به ز زهد و سلامت

دا که روز وداع و شب فراق توام   چه وحشت از شب گور و چه هول روز قیامت
حدیث سینه چگونه از سیم که اینک   قیامت است قیامت قیام آن قد و قامت
سراغ راه محبت ز من مپرس که بیجا   بهر دو گام شهیدی نهاده اند علامت
بشرع عشق تو نازم که در قواعد حکمش   رود در چشم جنایت بدل نهند غرامت
بپای خواستم از زمین تیغ ابروی جانان   کنون نشسته و پایم بدست دست ندامت

شکست خاطر مسکین هنر بکار نه دشمن
بجان دوست که شرط کرم نبود در کرامت

همای خط و طلعت ماه عجبی   افتاده‌ام شب و روز سیاه عجبی
از گلشن سنبل تر سرزده ماندم بشگفت   که زباغ عجبی است گیاه عجبی
دانی احوال دل از غمزه در آن حلقه الف   گذری کرده شب تاری بسپاه عجبی
دل کوه عشق کنه قاضی خط فتوی قتل   بگناه عجبی داد گواه عجبی
آه از زلف و زنخ کین دل سرگشته کول   در پی آن رسن افتاد بچاه عجبی
بار قبان بکرت نکهت دگر ارزیست که باز   دل فغان عجبی دارد و آه عجبی
جبیت تا در نظر چشم سیاه تو که باز   بصف لشکر کان کرد نگاه عجبی
دل دیوانه منزل آورد بجان   ده که ملک عجبی داد بشاه عجبی

خان آخر که مرا در قدم زلف درینش
هست شرم جم دکی تخت و کلاه عجبی

زان غمزه اگر بر دل اگر بر جگر آید   تیری که زنی بر سر تیر دگر آید

از چشم تو این بوالعجبی خاست که نه / آهو نشنیدیم که مردم شکر آید
تنگ است مرا حوصله فکرت و آن نه / کز تنگ دهان تو سخن مختصر آید
در حسرت رخسار تو شهری بتقال / تا آیت اقبال بنام که بر آید
خون از بن هر مو زندم جوش که بی تو / برش سر هر موی مرا نشتر آید
سیمین تن و سنگین دل و تا که بدیدم / قولی عجیب بود که سیم از حجر آید
از دهر دمی در برم آ تا که نگویند / هرگز نشنیدیم که سروی ببر آید
حیف است از آن قد بلندی که تو داری / کاندر نظر مردم کوته نظر آید

قرب تو سزا است که اندر خور جاه
آن بنده گرامی است که خاک در حشمت آید

آنکه از طلعت از شکوه نقاب آورده / تیره روز ما ز رخشان آفتاب آورده
دریا فی جزع و سوزان سینه من را ز اشک داد آه / آذر آیین از شرر بحر از حباب آورده
عقد لولو پرورد بر سینه جزع من بسی / تا شبه پیرایه لعل خوشاب آورده
آب و آذر مختلف لیک از لب و رخسار تو / آب از آذر کرده آذر ز آب آورده
تا پدید آورده بر شکر لب زنگار خط / سیم خالص مر مرا چون زر ناب آورده
سنبل پیچان تتاب افکنده و اندر دلم / تاب پیچ دیگر از هر پیچ و تاب آورده

سحر خوان الکیمی از مردم چشم تر
گر گلاب از گل تو خود گل از گلاب آورده

بعد ازین طعنه مزن بر من و رسوایی من / داد فرمان سر زلف تو شیدایی من

در سواد غم ای عشق همان به که کنی / رقم مغلطه بر دفتر دانایی من
آنچنان در تب و تابم که کسی که همه شب / نشنیده برو روز شب تنهایی من
دل من شاد جهان است بعهد غم عشق / که شب مرگ بود روز شکیبایی من
بمصاف مژه اش فوج غم انگیخته دل / بتماشا زدی از بهر صف آرایی من
هر زمان در شکن کاکل زلفی تاب / دوستان آه ز دست دل هر جایی من
روی زیبا قمر از غمزه بند حکیم / تا چه آید بمن از شوخی خود رایی من
کششت زلف بقد سرو روان را تا پای / کفش هرگز نبود سر در رعنایی من

قیمت گوهر آن لعل ز من پرس که نیست
نیست کس در همه گیتی شناسایی من

[illegible]

گر بنده قامت بت سنگین دل ما بود / دانیم من و همین که دل قابل ما بود
در محکمه پیر خرد آنچه نشد حل / از عشق همان مسئله مشکل ما بود
ماییم بویران حرم ای شیخ همان زر / کآبادی هر بتکده ز آب و گل ما بود
محرومیم آمد سبب قهقهه غیر / این خنده شمر گریه بی حاصل ما بود
آن طایر خونین که بپرید بیک خنجر / از زخم تیغ تو همان بسمل ما بود
کشتی همه از بحر گران رفت در این بحر / ماییم که غرقاب عدم ساحل ما بود
تا جان نسپردیم ندیدیم رخ دوست / دل غافل ازین نکته و حق حایل ما بود

در صومعه بردیم بسر بخرابات
الحمد که فیض ازلی شامل ما بود

آن خط نیم دمیده بر گرد آن دهن است
یا جای پای موران بر برگ یاسمین است

بر صفحهٔ عذارش خط سیاه سر زده
غوغای حق و باطل آشوب کفر و دین است

مهر تو در سر من چون می در آبگینه
مهر تو در دل من چون نقش بر نگین است

آن یار دوست دشمن بی شرط کین دهی
با غیر بر سر مهر با ما سر به کین است

در مزرع محبت تخم وفا نریزد
این دانه سوز وادی یا رب چه سرزمین است

آن زلف عنبر آمود یا شام تیره روزان
و آن کام شکر اندود یا جام انگبین است

ابروی و چشم دلدار شکر هزره گوی
ترکی کمان کشیده بنشسته در کمین است

در تابم از آن طره پرچین که تو داری
بیمارم از آن چشم خمارین که تو داری

انگاه مساعد شودم بخت که غلطم
در خاک از آن ساعد سیمین که تو داری

آن عارض و زلف است و بناگوش و چه بینم
یا باغ گل و لاله و نسرین که تو داری

بر باد دهد خرمن دین و دل یاران
بر خرمن مه خوشهٔ پروین که تو داری

زاهد زمی انکار کنی [illegible]
کفر است بسی بهتر از این دین که تو داری

بر خون دل ما نکنی هیچ حیا
فریاد از این طلعت و آیین که تو داری

شبها همه بر خون جگر تکیه کند دل
در حسرت آن بستر و بالین که تو داری

جز غم همه دم حقهٔ لعلت دگر آید
ز آن حقهٔ لعل گهر آگین که تو داری

فریاد اگر خسرو دوران نستاند
داد دل ما ز آن لب شیرین که تو داری

شاهانه هنر جان ببر تیغ تو در پاش
بسیار از این کشتهٔ خونین که تو داری

بلی

بکش شمشیر و بگشا دست و تهک خدایی کن
ز تیغ ای دل بر آن شمشیر را زود مرحبایی کن

کمندش سخت پیچان است ای شاه عجز پیچ
سمندش گرم جولان است ای سردار پایی کن

نشیمن گر ای دل فضل فرماید ثنایی گو
به شمشیر گر ای جان کام بگشاید دعایی کن

چو خستی ای دل از درد و غم هجران او باری
زهر سم خانهٔ وصلش تمنای دوایی کن

طریق عشق پر آسیب و گر مرد رهی ای دل
نه خوف از رهزن اندیش و نه بیم از بلایی کن

خلاف دوستان گهی مراد دشمنان وادی
به رغم دشمنان باری و با یاران صفایی کن

هنر شاید اگر مالی مدین بازوی شکسته
که گفت پنجه اندر پنجهٔ زور آزمایی کن

ما را به دور لعل تو ذوق شراب نیست
آنجا که تشنه آمده حاجت که آب نیست

زنشگه رنجه کردی و در ناله جهر آن
بر در که از تسبیح و دعا مستجاب نیست

ای دل کرشمه نغمه عتاب صبور باش
ما عاشقیم و در خور ما جز عتاب نیست

با اشک چشم از مثل دم زند سحاب
عذرش فرا نهید که در چشمش آب نیست

ما خوانده ایم دفتر شرع پری رخان
جز حرف مهر مسئله‌ای بی جواب نیست

تا با تطاول شب هجرت فتاده کار
دل را غم از درازی روز حساب نیست

راهم ببسته زلف به بند زنخ هنر
زین چه به رستم از این طناب مشت

بند و چه نعمت به ز آن زلف و زنخ ام که
بسته در حلقهٔ زنخ و در بند انم که

گاه خط کامروا شد دل از آن جام لعل — عاقبت حلقه این دیو سلیمانم کرد

قابل گنج غمت نیست مگر ملک خراب — خانه عشق تو آباد که ویرانم کرد

پای بستی نفسی جمع نشستم که نسیم — بوی از زلف تو آورد و پریشانم کرد

کردم از هر گنهی توبه ولی رحمت دوست — مژده‌ها داد که از کرده پشیمانم کرد

بلبل صبح برآید که ذوق نفسش — فارغ از زمزمه مرغ سحرخوانم کرد

می‌بردم ره آن کوی و بهر گام هنر — سر هر خار بهی دست بدامانم کرد

آخر از حسن وفا سابقه لطف ازل — بنده لاحقه مهر حسن خانم کرد

آن سکندر خطرا دکه خط و لب او
بی‌نیاز از خضر و چشمه حیوانم کرد

تو که با واسطه زلف و دش راه زنی — از چه هر شب به دل سوختگان جاه زنی

سینه‌ها مون کنم و دجله کش یم کنار — تا به صحرای دلم خیمه و خرگاه زنی

نقش آن جلوه که خورشید به صد سال زند — تو از آن طلعت رخشنده به یکماه زنی

اهرمن بر دل عاقل زند اهرمن زلف — تا چه دیوی تو که خود بر دل آگاه زنی

ره دل آن طره بری بر سر دلهای پریش — گر قدم بر اثر باد سحرگاه زنی

هیچگاهت نکشد در غم بر رخ دل — گر در باده فروشان که و بیگاه زنی

گشت دل لب تو آن به که ز مژگان دراز — ترک زیانه بر این قلعه کوتاه زنی

تو نگاهی شه من من کیمیت رخنه دل — من بر آن کوه زنم گر تو بر این کاه زنی

خرم آن شب که بگیری سر آن طره هنر — پس بر آن لعل و دش بوسه دگر خواه زنی

[illegible]

ساقی بگیر بسازی عیش بهار باش
بر عهده عمر که نباشد بکار باش

بر شاخ گل چو شاه به دولت سوار شد — بر ساز بان رکابی و برجی سوار باش

ابنا ز مرغ بر کند و مرغ عنبر رزی — دمساز لاله بر طرف جویبار باش

شد گلشن از شکن رخی گوش دل بوی — در انتظار رحمت پروردگار باش

دل بد مکن که پاک بخشد خدا گناه — چون سرو دل قوی کن و امیدوار باش

چون غم اسیر کرده دمی شادی آورد — غمخوار بودن از چه سبب باده خوار باش

در چشم دشمنه برو داو من دمی جو — ایمن ز فتنه بر وری روزگار باش

چون نیست به هر چه عمر عقبت بار شب — بیزار از این سرا چه با اعتبار باش

باز آمدان زرق فن زهد باز چند — با شاهدان سیمتن گلعذار باش

قمری ز شاخ سرو نوا میکند بلند — دور گل است لاله صفت میگسار باش

کارات کار عشرت و بار است بار عیش — بگذر ز هر خیال و درین کار و بار باش

زهد و صلاح دیده بخشد صفا هنر
بیچاره در قلندر و قلاش دار باش

برخیز تا بخاک خرابات رو نهیم — دلق ریا به آب صفا شست و شو کنیم

دلقی که شد بصومعه آلوده ریا — رندانه آتش بکده در خم درد کنیم

گیرم ز زلف ساقی و بوسیم لعل او — گاهی نظر بر آن لب و گاهی بروی کنیم

بر کف نهیم ساغر و خم خم سبو سبو — نوشیم و عشق شاد با لطافت کنیم

جیب ریا بدست ملامت زنیم چاک | تا چند چاک جامهٔ تقوی رفو کنیم
چون چرخ خواهد از گل ما کاسه کوزه ساخت | ساقی بیا که باده ز خم در سبو کنیم
در قبلهٔ رخ تو که داریم فرض عشق | از خون دل طهارت و از می وضو کنیم
در دوزخ فراق بسوزیم جاودان | گر با نعیم وصل تو خلد آرزو کنیم
بلبل بیا که یک نفس از درد عاشقی | پای گلی نشسته بهم گفتگو کنیم
یابیم تا برنگ جمالش گلی بباغ | برخیز تا بهر طرفی جستجو کنیم

رفیقی هنر بذوق محبت ازین جهان
خاک ترا چو خضر نشینیم و بو کنیم

در حلقه که چشم به اهل یقین کنند | شاید که نظره بر بت ماه جبین کنند
ترکان اگر بغمزه و ابرو کمین کنند | یکباره غارت دل و یغمای دین کنند
بفرست نسخهٔ رخ زیبا بملک چین | با چینیان بگوی که صورت چنین کنند
جای لعل و چهره که یاران عذار گوی | کمتر حدیث کوثر و خلد برین کنند
جز بر گل عذار تو خط بنفشه گون | سوسن ندیده‌ام که از یاسمین کنند
شوخی نگر که شهد لبانت خط از تای | با تیغ تیغ سر چکان ز کین کنند
حسن تو مخزنی است که بر گنج گوهرش | جبریل خاینات که او را امین کنند
ستر ریا به پیش زمانکان دقیقه ایست | کش مسلک زاهد خرقه گزین کنند
واندر خوش عارضه باید بداوری | حکمی بحق میانهٔ زلف و جبین کنند
جانا بدوستی که بیزند بهر دو کون | گر خود بدشمنی ولی اند و کین کنند

بی تو دل زار را صبر چه آرام چه | خاطر افگار را رامش چه کام چه
سنگدلان بر اشک چشم روضه ز نرگس اش | طایر پر بسته را گلشن چه دام چه
با غم زلف و رخش کم شده روز و شب | پرسیم از شام و صبح صبح چه شام چه
کس نتواند گذارد عنبر دکان ریام | از من بیدل بدو پیک چه پیغام چه
ساقی مجلس بزن باده و بشکن ترنج | بی لب میگون یار باده چه جام چه
خیز و بگو قفس و بشو نام و ننگ | با غم عشق بتان ننگ چه و نام چه
ساغر عشرت بکار بکن زینهار | هست برابر ایام عمر عمر چه ایام چه
تا در دیر و حرم رفتیم و باز آمدم | راهب و زاهد کدام کفر چه اسلام چه

غیر سر کوی دوست کعبهٔ مقصود نیست
سنگدلی را بسر طوف چه احرام چه

دست باد که خوشبو کنم مشام امید است | فدست بوی از آن زلف مشکفام امید است
حلال باد بش اگر خون بنده ریخت فقیه | که بوده است مرا زندگی حرام امید است
ز دور چرخ چه رامش مرا تو کرد بکام | بهل که چرخ نگردد مرا بکام امید است
هلال چرخ خبر میدهد ز عید صیام | نمای گوشهٔ ابرو برآ ببام امید است
ز سوز سینهٔ صاحبدلان سوخته پرس | حدیث عشق نه از زاهدان خام امید است
بقامت تو صنوبر فروخت جلوهٔ ناز | فراز قامت سر زدن گمی خرام امید است

رقیب غایب و مجلس تهی ز مشتاق
بیار بوسه ببر دل که بر جام امید است

همانا دیده کوته نظر آن زلف مشکین را — که خون شد در دل جادو ز نافهٔ چین را
طلوع ماه و پروین فلک دیدی بیا بنگر — در اشک چشم من از رخ طلوع ماه و پروین را
اگر طومار شور ما و استغنای او بینی — قلم بر سر زنی افسانهٔ فرهاد و شیرین را
سرت گردم بده ساقی که اندر عالم هستی — چو فرق از ساتگین زر برد جام سفالین را
بجز اندام و چهر و زلف او دیگر ندیدستم — به بستان سوری و سنبل ز شاخه با نسرین را
اگر کام دل ما بدگمان ندهی روا باشد — چه یارد یک زانکه حاجت صد شهر مسکین را

بر آن رخ خال مشکین دلارام از نکوئی
نهانش در سپند افکند و دفع چشم بدبین را

طفل مکتبخانهٔ عشقیم و عشق استاد ماست — وانکه خوانندش خرد شاگرد کودک زاد ماست
مرحبی پروردهٔ شیرین آن لبان نوخند — سینهٔ ما بیستون و دل فرهاد ماست
راح رنگین آهنگ خوش کنج مخمور بزم عیش — قامت ما چنگ ما و آه آهنگ ما فریاد ماست
آنچه از خاطر نخواهد رفت هرگز یاد تست — آنچه در عالم نخواهی داد هرگز داد ماست
طالع میمون ما بنگر که از بام عشق — قید ما بال و پر ما صید ما صیاد ماست
عاشقان دوست آزادند از شمشاد و گل — عارض و بالای او باغ گل و شمشاد ماست

آن پسر گر خورد و چون ارث پدر خوردیم نیز
جرم او نبود گناه از بخت مادرزاد ماست

تو که پیش دانهٔ خال ز طره دام داری — چکنی بدام چون خاطر خلق رام داری
تو که چه ندانم که بدیده و دل و جان — چو لطف نگه بکارم همه جا مقام داری

بسخن در آی اگر چه نمک جراحت ما — ز ملاحت است جانا که تو در کلام داری
همه روز روشن ما چو شب سیاه کردی — خود از آن صباح تابان که به تیره شام داری
بحجاب عنبرین زلف نهفته خال و خطت — به ستاره ماند که به پس غمام داری
چکنی تباخت منعم که ز آن تابش ابرو — تو غبار شیده تر زده که بکف کلام داری

ز تو ای صبا هزار دل و جان بر آتش آید
مگر از دیار جانان بر او پیام داری

بزیر خنجر او هر نفس ذوقی دگر دارم — که صیادی چنین بر جسم در خشمی دگر دارم
بچشم زن بجنون افکن بشر اکم یار آر — میگویم که بگشا دست و بند از پای بر دارم
میفشان طره کز اشکهای بر رخ لطفش — دلی آشفته حالی ز دل آشفته تر دارم
بتاراج گلش چون دست یارم در گلشن را — همان خوشتر که از غیرت سر اندر زیر پر دارم
تو چون ز رستی شدم از رشک وصل غیر تو خود — چه منتها که از هجر تو ای بیدادگر دارم
جز یادت که در بزم حریفان تا سحرگاهان — از آن ساغر که نهای نهانی خبر دارم
هم پروازی زاغان گشودی بال از رخش — بدام اندر قفسی عندلیبی بسته پر دارم
خیال آن میانم از گرانی کرد قامت خم — چه موی است این که از دوری کوهی بکمر دارم

هنرها زهد و تقوی دو دستار می ندارد
اگر خود پای تا سر عیبم اما این هنر دارم

ز دشمنی دوستی کشتنم اسیر است — هر که را هر گناه است دو تقصیر است
گر کسی از قبل چشم تو در پیش دل — گاه گاهی ز ترحمی نگه نماید تیر است

گفته بودی کنم آبادت ویران کردی تا کدام است خرابی دگر این تعمیر است
ای زاهد چه از آن چنبره تحت حنک لایق گردن دیوانه اور زنجیر است
بی نظاره هستی زخم دماندم وادی میکده را خاک چه دامنگیر است
علم عشق از طلبی از در میخانه طلب غالبا مدرسه را اهل جنون تاثیر است
بسته حلقه در اسرار آزادی مشی چنبر زلف بتان سلسله تقدیر است
روی بر کاسه جسم ما که در کینه او هست داروی کش خاصیت اکسیر است
لعل پر خنده اش نگه کن که هنر پنداری
بیکی جوی روان نهر عسل با شیر است

بلای هجر سزای دل فگار من است اگر ز کوی تو دوری باختیار من است
شب فراق بچشمت که چشم اختر نیز ستاره بار بچشم ستاره بار من است
بزلف و کاکل و خال و خطش بسر شد عمر چرا که بس شب تیره به روزگار من است
بروز ناوک مژگان همی زنم نگاه دار که این تیره روزگار من است
من از خیال رخ او که ماه منظر گشت نشسته بخود و غافل که در کنار من است
دلا اگر چو پروانه گرد آتش هجر که سوز و ساختن کار شمع و کار من است
میار ما بنظر اندر آن که این بلای عظیم ز دوری رخ وصله صبر بردبار من است
دهند رخصت گلگشت چو سبزه رست ز گل خزان خرمی گلرخان بهار من است
هنر بخاک شهیدان عشق چون بری
زخاکی از شنوی بوی خون هزار من است

ندانم چه کردی با دل ای بیدادگر امشب که از کوی تو می آید باحوال دگر امشب
نه هر روز دگر امروز و شبهای دگر امشب ز اشکم اختر از امروز و از آهم قدر امشب
شب هجرانست و رنجوری تو ای شمع سحر فردا گواهی ده که جز مرگم کسی نامد بسر امشب
بعمر خویش خوابی که از تحت جگر خوردم بدامن در فشاندم پاره ام ز راه بصر امشب
بآهم دادی و بگذاشتی در آتش هجرانم چه منتها که دارم ز تو ای کافر من امشب
بروز هم فسرده بودی شب محبت را شمار امروز را اثر امشب
شب مرگست و بر من چون عمر جاودان کسی کو سازد از مرگ من او را خبر امشب
بپای دوست جان دادم نکو کردم که کردم کار بر خود مختصر امشب
بوکت غیر
هنر در حسرت خود باش بر خود چه گرا امشب

تو در اندیشه قتل من و من مایل تو وای بر حسرت من آه ز سنگین دل تو
حال دل در غم او پیش حکیمی گفتم گفت لا لاحل آسان نگذرد مشکل تو
ناقه چون باد سبکسار اشکم و چشم تر ز پی محمل تو
ذره ز آتش من سخت دلت نرم نشد روی در سنگ است مگر که هر آب و گل تو

خوش آن زمان که مرا ز دوست یاری بود　　تقربی و قبولی و اعتباری بود
بروزگار عزیزان که عهد صحبت دوست　　خجسته عهدی و فرخنده روزگاری بود
جنون و طعن و ملامت نتیجهٔ غم عشق　　همین نه رشکی و هجری و انتظاری بود
خدای جور تو دانستمی که جانب رقیب　　ز رنجش یکدمه از بزم گرفتاری بود
کنون چه سود چو ناصح حدیث توبه ز عشق　　نگفت تا که بدست دل اختیاری بود
شدم بعرصهٔ جولانگه سمند تو خاک　　شدی چو باد بکفشی که خاکساری بود
کشیدی از دل و دردا که این خجسته خدنگ　　مرا نشست و نشان تو یادگاری بود
بطایران چمن خوش نه مرغ دام اگر　　گلی شکفت و خزانی شد و بهاری بود

گذشت بزم نهان از حضور رعنایان
بآن دو لعل اسیر را نهفته کاری بود

هر سر که درو ز عشق اثر نیست　　باری است گران بدوش بر نیست
زلف تو شکسته است اما　　از حالت من شکسته تر نیست
با لطف لبت بروح بخشی　　فیض دم عیسی اینقدر نیست
دل گم شده و ز لب شکر دار　　چشمان تو نیز بی خبر نیست
بر شهپر جبرئیل بندم　　گر سوی تو مرغ نامه بر نیست
با دجلهٔ بحر زای چشمم　　قلزم بشمار یک شمر نیست
آخر حذری که اینقدر هم　　این آتش آه بی اثر نیست
بگشای هش که هست محکم　　پرواز من که بال و پر نیست

از کلک

از کلک اسیر تبارک الله
کس نی ز نی این چنین شکر نیست

سودای لبش بقدر جان نیست　　این گنج عزیز رایگان نیست
گفتی بدهد ستاره سعد　　این بخت مرا ز آسمان نیست
بگشای جرس که نالهٔ ما　　کمتر ز درای کاروان نیست
ما را که دهد بصدر راه بار　　چون راه همی ز آستان نیست
سوز دل خستگان چه داند　　آن کش تب غم در استخوان نیست
با سینهٔ شرحه شرحه دردم　　محتاج بشرح ترجمان نیست
ای شیخ بکوی عشق بگذر　　کز هیچ طرف ره امان نیست
در قلزم آتشین اندوه　　جز کشتی باده بادبان نیست
گر با تو برآوردم زمانی　　حظم ز بقا جز آن زمان نیست
جز روی تو در حجاب گیسو　　خورشید بزیر سایبان نیست

گردیم اسیر در آن کمر دست
دیدیم که هیچ در میان نیست

در عشق توام دلی بجان نیست　　سودای غمم ترا زیان نیست
از خشم زمانه دل نلرزد　　جز خشم توام بلای جان نیست
بر چهره من از چه روی خندی　　گر خنده خواص زعفران نیست
یکدم نزده که در هوایت　　خون بصرم جنا و دان نیست

چون چهره خطت بدشت بستان / رنگ گل و بوی ضیمران بیش
سنجیدم اگر میان بود بیت / یکموی خلاف در میان بیش
از چشم تو امشکاه مردم / خونشنه آخر از زمان بیش
صفرا شکن فراج عشاق / جز آن لب همچو ناودان بیش
گر بخشی وگر بکشی که ما را / جز روی بخاک آستان بیش
خضرا بره تو جان سپارد / حیفش بحیات جاودان بیش

آید لب او هنر بکام
نی بیش بچشم انگان بیش

عنبرین طره چو برکان شکن می بندند / بار بر قافله مشک ختن می بندند
باغبانان بی تقلید رخ و طره تو / در چمن دسته سوری و سمن می بندند
محبس زلف تو جاییست که در حلقه او / گردن باد صبا را برسن می بندند
پیش بالای تو این سرکشی آزادی / افترایی است که بر سرو چمن می بندند
عاشقان خاک رهت از پی هدیه چو بر / گاه بدرود بدامان کفن می بندند
تارهای تفته جان گرفتاران / بخط ابنک سر آن چاه ذقن می بندند

صوفیان خود همه در جامه ازرق هستند
زین میان تهمت طامات بمن می بندند

دلی کافتاد بیژن وار در چاه زنخدانش / برآورد نتواند چه صد گو در دو دستانش
تهمتن چون برآوردی ز زندان تو بیژن را / گر افکندی شه ترکان در آن چاه زنخدانش

بدل

برون تازد اگر گرم بقصد گوی با چوگان / بدین بالای چوگانی گرایم گوی سینه آتش
چو تازد رخش و بازو گر برافرازم بمیدان در / که چندار دو گر گوئی در باید بچوگانش
من از پی همچنان اما اگر آن ترک سا خود / بر سینه جام و در سینه نه تیغ تیز رد سنانش
مجعد طره کان حلقه حلقه کرده آن طلعت / تو پنداری هنری هر حلقه چشمی بس حیرانش
زانخ بزنستانی و مشکین خال آتشش / مرا دل در زرف و زنخ و خونین اشک مرجانش

شبی که رگ تا ازمی بسر گرانی رفت / میان آن لب و دل رازها نهانی رفت
سراغ لعل تو در خط بدست ما ما خضر / که در ظلام پی آب زندگانی رفت
بمنزل سر زلف تو راه یافت کسی / که چون نسیم درین ره بناتوانی رفت

خصم از تیری پهلوی آن رو چاه و درک نشست — ای کمان ابرو ناز ابرو نازنین مرد شکست

عاقبت بیت آمدی در راه آن پرده بالا — چون شد ای دل گر درفش کاویانی شکست

از چه آرد سجده هر دم پیش آن رخسار اگر خود — کیش زرتشتی ندارد ضد دی آتش پرست

بنده زلف دراز لعبتان شهر قرارم — هین مغره گرچه ای ابجا چه بر چه آمد رد نشست

تا چه گاهی ابروی آن لعبتان گره پای همت — قیصر از آسمان ز چشم از دیوار نشست

در هر شکن زلف تو صد حلقه دمیده است — و اندر خم هر حلقه اسیری بکمند است

خالی که برابر روی تو گرفته نظران را — بر روی رسید دست که بر طاق بلند است

سا [illegible] دیرینی و رنجیده ای از لعبت — هشیار رود ای دل که لبی پست و بلند است

زان لعل و وحش بگذر ز سینه صورت — تا بنگرم که فتنه در شکسته چند است

جان می کشش آورد دم دمی تکبر آن رخسته — بگرید از آن لعل شکر باره بخندیده است

پی چشم را کش سخن از عشق تو بر لب — ناصح بگمانه که مرا گوش بپند است

رسم است گرند از نظر به همگان را — ما را چه بلا گر نظر خوب کرند است

در بحر عنبر فشان خوی گرم خواهی آب — مستی افزون کل کنند چون نرگسی کرد و شراب

جان گزاید مرمر آن زلفکان جاجه جگر — سم از قمم کار کرد و آنکه بتاب آفتاب

جز بر آن رخسار آذر گون خط سبز دری — هر کجا دیدم نیلوفر سیمی بر دید در آب

تا ندیدم آن خط مشکین و چهره دلبند — باور نمانده که از خون بر برآورد مشک ناب

خوی بچهر از سیمی چو از دیده لالم بشکفت — و زین شگفتی نه که از باران بر انگیزد حباب

گوهر و دندان لعل لب ثریا در سینه‌ها — لعل لب زر طلعت رخشان سهار ز شاب

گشت شیرین خنده آن لعل جان پرور مرا — بسته تنگ شود تو بر تو بد با شکر مرا

افسرد از آب اگر بنوزند آتش از چه زردی — انگبین چهر تو افسرد در دکان آذر مرا

گفتم از خط بردی افزاید مرا چون کاست حسن — خوش شد از آتش فزون این گرم خاکستر مرا

گردن طاعت اگر بخاکم از دم آن خط — نرم بالین می نهد آن زلف ریز سر مرا

مرد قدم [illegible] ز نیه های این ره رخی — باغ [illegible] آن قد و لب طوبی و کوثر مرا

خوش هوس دارم تو صل دو چشم بر رهزن آید — تا دهر رنگ جوانی تویی آن دختر مرا

جان بجم بزم می نشینم با خیال [illegible] — از چه دختر رشته آورد تا ده ساغر مرا

چون [illegible] — جرعه از حور شده [illegible] آورد می در ساغر مرا

بر گل از بنفشه زره خرده در کنی / تا آن بنفشه بگل طره در چنبر کنی
آری از آن رخ و خط کردن خورشید طلوع / بر مه ز غالیه چون هاله پدیدار کنی
خیز تا انجمن از چهره و عارض چشم / قلع و کلاشمر دبت زنار کنی
جام پرور که بزم زراز طلعت دمی / غیرت نسترن و روضه گلزار کنی
خوی چو زری رخ در آتش می سازی ز حسن بزم / آسمان همه پر ز اختر سیاره کنی
دوری ای دل خطر جان ز نگاه مست بنگر آنکه / ز رخ لعلش طلب جام ز نهار کنی

مهرش بس از حمایت خط سیاه است / زنهار که خط سینه مهر گیاه است
است دلم از صحبت آن ماه / تا بار کی منتظری چشم براه است
خال دهنش کنده چه اندر ره و در بند / هم در روی دخود جا بکن اندر چاه است
داغ خط مشکین تر بر لوح حسن زد / آن نقش کلف نیست که بر چهره ماه است
خرمن سنبل لعلش که بش سلها کاست / گندمی که یک خوشه و صد خرمن کاه است

زان لعل

زان لعل برآیم ز چشم همی اشک / زان زلف سیاهم اثر دل همه آه است
این دو که سر شد از سینه نشانست / این رود که بر سینه مدار ز دین گواه است

خال سیه بر روی چو مه بر نهاده / از مشک نقطه به گل تر نهاده
بر طرف ماه رشته عنبر فکنده / در کان لعل رشته گوهر نهاده
آن طره را که طیره گر مشک و عنبر است / هر لحظه بر بهانه دیگر نهاده
که در شکسته کرده و در پیچ افکنده / که حلقه حلقه کرده و بر سر نهاده
زان حلقه حلقه زلف که بنهاده بر چهر / قفل دل فسرده و در آذر نهاده
بر ماه لاله داری و در لاله ای شگفت / بس تنگ تنگ مصری شکر نهاده
زان تنگ تنگ شکر مصری مرا همی / گویی بکام صبر سقوطر نهاده
خون هزار کشته فرو دشمن کرده است / نوشین لبی که بر لب ساغر نهاده
زان تا بناک چهره و دلاویز زلف کافران / اسلام و کفر را چه برابر نهاده
این حکم از زنخ است که در روز کار حسن / صلحی میان مسلم و کافر نهاده
خون هنر تو ریختی از آن حسن و خال
تهمت بماه و جرم به اختر نهاده

اسیر چهر دلاویز و زلف شبرنگم / از آن برابر بنفشه در شب سیاه کنم

سرم چو چرخ ز گردش شد چو کوه سری — بهم شکسته بیا کوئی آسیا سنگم
مرا خدنگ گمان شد بباد آن زه زلف — ولی چه سود که تاری نشد بچنگم
ز اصفهان ز کمین آهنگها ورا د حجاز — که من ز یار جدا الغرض آفاق آهنگم
اساس سلطنتم داد دفتر دیوان عشق — ز داغ و خاک بر آراسته تاج و اورنگم
ز دیو طره تابت اندرم سالک یار — اگر نعال قمر بر زنی بهوش آهنگم

بعهد طره شیرین لبان آشفته جعید
جنون عشق همی بر فنون فرهنگم

دوش عکسی زدر کوی مغان افتاده بود — پرتو خورشید رب با فروغ باده بود
زیکه گردون و صهبا آفتاب و ماه جام — با چنان خورشید مه ساغر بچرخ افتاده بود
عکس رخسار نگاری بود در مرآت جام — با جمال روی ساقی رنگ پرون داده بود
بودمی کو هر می اندر ساغر سیمای یک — در نسیم باده کوئی بوده بیجاده بود
چون شادی روم از ظلمات غم رانده ترکی — وره برد دل شد اندوه روشن جاده بود
غیر خط تیره گر زشته رخسارش را او — هیچ نشنیدم که اهرمن سلیمان زاده بود
چون باغ اندر شبی و پرسش شمشاد ترد — اعتراف نه که سرو اگر آزاده بود
با مراد چشم او آهوی چشم جادوان — دیدم اندر بیشه شیر از غزال ماده بود

نعمت وصل را نازم که بر خوان سخاش
چوب و شیرین آنچه مطلوب است آماده بود

ترک من تا همین ز آن زلف چین بر هم نهاد — چشم بد از آنکه اندر برابر دو جای نهاد

غیر

غیر خط او که در صورت انجمن سلسله — غیر زلف او که سر بر عارض سیمین نهاد
هیچ هندو ندیده ام گرفته بر تخت مانش — هیچ جادو ندانم گر نمونش پا لبش نهاد
غیر دندان و لب و رخسار و زلف او کسی — کاسی شگفتی کار کرد این لعب آتش نهاد
کس شنیدی پرده از بیجاده بر در لیکن شبه — یا شنیدی نیشتر جراره از نسرین نهاد
گر نه با چشم تو زلفش جنگجویی ساز کرد — ور نه با زلف تو چشمت داوری آئین نهاد
از چه چین پر جا شو بیان این دو گشته — ور نه چون جنگ از میان آن یکف زهی نهاد

چشم خونریز را انگیز پا بر عشق
آنگار را گر دو بخت بر دل مسکین نهاد

روز رستم غمزه تو در گذر توبه راه من — گر می خورم بگردان حشمت گناه من
من خشک لب ز ساغر رحمت بیارمان — بگو شیخه ای مستی ساب کی بر گناه من
جائی که شیخ قبله ثبت بشکند بدل — شنعت مران که بتکده شد خانقاه من
فت خدا را که عطا رخشم مدعی — بر هر چه رفته ثبت کرمش عذر خواه من
بیمار در دل ثمر و ما زنگ خون — یاری اگر بچشم تو افتد نگاه من
گفتم کی گرزم ارا از دست کوفه — در سایه حمایت زلف سیاه من
زینسان که شعله برکشد از سینه ام سپهر — آتش زند بخرمن مهر و ماه من
زین ماه شهر گند افتد اگر — محراب ابروی تو شود قبله گاه من
ساقی قدح بیار رها کن که در رخ آن — با آفتاب چرخ قسم در ماه من
زاهد نبه غرور که در باد رستخیز — ترسم که خرمن تو کم آید ز کاه من

بر خاک پای آتشش اگر زنم سر
با تاج آفتاب رند پر کلاه من

چنین که آتش دل دود میرود ز سرم
چراغ چون نمیسوزد از تف جگرم

عجب که سوز دلم کم نمی شود با آنکه
بموج دیده چو دریا نشسته تا کمرم

جهان بسوزد گرم چون شمع زبانه کشد ز آتش دل
که گر سرم برود از خود نمی شود خبرم

مرا که شام فراق از صبح گرد سیاه
چه روشنی ز فروغ ستاره سحرم

جهان پرست دل و دیده ام ز طلعت دوست
که غیر دوست نبینم بهر چه درنگرم

اگرچه صید ضعیفم طعمه ام در چنگ
غنایتی کن و گاهی ببوی بر زدم

برون شد که بجوشید چشمهای بکنج
که می بجوید کنار ز چشمهای ترم

بیک پیاله فدا شوم ز پا شدم از دست
بیار ساقی از آن خم پیاله دگرم

بخاک کعبه پاک از کرم ببخش خطای
ببخشش که کمتر ز خاک رهگذرم

بیاد جنت و صحبت برآرم از دل کرم
جهان نغیر که در رخ برود از نظرم

کجاست طلعت جانان که صبح وار ز مهر
برآورم دم و خندان بقصد جان کرم

ایقدر دانم که از عشق تو دل در جا نکرد
دوست و دشمن تا چه عشق تست آگاهی ندارد

دادم دل و دین داده در سر جان
گر حریف عشقی ای دل عشق را این است بازی

تا کدایان ما کلاه فقر بر سر ندارد
بهر ما یاران رهست از کلیل دوست درازی

هر که غسل نداد نسک و گداز جگر ندارد طهارت
در صلاح عشق و عصمت تست دامان نمازی

چون خلیل از کعبه دل نقش غیر دوست بزدا
آزر اسا تا کی این بتکاری و بتخانه سازی

خاک بنگاه قناعت جو که این اکسیر اعظم
کیمیای عز و اقبال است و گنج بی نیازی

گر شکستم توبه بد کردم ولی معذور بودم
بود ساقی خلخی می جنت ربی بلب طرازی

کوته او ولی قصه آن زلف و رخ کمتر ماجرا
چون شبان هجر باید روز وصلی در درازی

ما و زاهد از زبان آشنایی نایم
او ممیز عراقی من ممیز حجازی

چون بخندم دل از روش که ترک می پرستش
گه دل ترحم هنر جان بغارت ترکتازی

دیده جان اندکی گر روشنایی داشتی
با غبار راه جانان آشنایی داشتی

گرنه این فیض از فروغ روی ساقی بودی
جام جم کی گوهر گیتی نمایی داشتی

آینه در پیش از دیدار خود حیران صنع
جلوه حق بینی اندر خودنمایی داشتی

هیچ دل در خورد تو بت زلف و خط نبود
با چنین شوکت سر کشورگشایی داشتی

دل بکشتی پیش چشم و در خط شیرین
هم لب نوشین هم دوا همتایی داشتی

بند بگشادی زنگ سیم سارا نام خط
گنج پنهان بهر رو بینوایی داشتی

سود بر سرمایه می افزودم از سودای گنج
جان اگر در رشته لعل روایی داشتی

سایه خط همچو ظل زلف بودی بکمال
گر همی بر زاغ فر همایی داشتی

دست شیرین خطش از پیش بگر کاش
در ارض خاصیت مردم گیایی داشتی

گر در آن همین عنب دیدی سکندر آب خضر
چون رقیب بر دوش کشکول گدایی داشتی

جامه برهنه ز رنگ ازرق کفر آمدی سبز
کاش نام فقیر و کام رسایی داشتی

ز برج چشم هلال جام طالع گشت یاران ‏ ‏ مبارک باد یارب این مه نو بر قدح خواران

بطرف ساتگین باده طالع گوشه ساغر [ز طره] ‏ ‏ چو بر طلعت هلال ابروی خورشید مداران

چرا افسرده ای زاتا بم اگر برق انگیزد آتش ‏ ‏ چرا خندیدی از آن سم اگر باد آورد باران

تو شیرین در شکر خواب صبوحی غنچه در حسرت ‏ ‏ بگردون رسته شور ناله شبهای بیداران

الا ای زلف در فردوسی از آن طلعت رویش ‏ ‏ چرا تاریک روی همچو سیمای گنه کاران

بخط بستی سر چاه ذقن رستیم آزاده ‏ ‏ که این چاه سیه حبس ابد شد بر گرفتاران

مرا از آن زلف زهر افعی اندر کام دودم یادم ‏ ‏ ترا از آن لعل نوشین خنده بر زهرم بشکر باران

مرا با لعلش ای ساقی حدیثی هست بهانی ‏ ‏ مده نم نم بده چشم خم که مستند هشیاران

هزدانی دلها کیست بیدلان غمزه

غزالی است پی در دیده کار شکاران

ز شام زلف تو آنان که در شب هند ‏ ‏ ز طلعت تو موی سپید صبح جهند

ز طلعت است و یا روی که گردش هلال ‏ ‏ خمیده از پی تعظیم ماه چارده هند

سرو دوش که خطا یکی رقاب خط ‏ ‏ بخنده کشت شهان در حمایت سپهند

بعیش خفیه مقیمان صدر مسکدها ‏ ‏ مرید طاعت رندان کنج خانقهند

یکی بدیده رحمت ببین که اهل نظر ‏ ‏ ز چشم شوخ تو در انتظار یک نگهند

بر آستان تو مهر آسمان چرخ سریر ‏ ‏ اگر بتربه خاک نهند تاج جهند

بماه و مهر مسنج آن دو رخ که طره ‏ ‏ ترا زدنی است که چون عکس آفتاب جهند

ز بحر باده کسانی که جسته اند کنار ‏ ‏ اگر محیط ثواب اند غرقه گنهند

کل

گلاه رند شکن عقده از قبا بگشای ‏ ‏ که سر و ماه نه در خورد جامه و کلهند

ز طرف چهر بر آمد طلیعه شه خط ‏ ‏ نگاه در زلف قتل از دو ساقه بنهند

زنند پیر و بابان قدم با فقر کی

بگو بهنر که گدایان عشق پادشهند

چشم دو لی که با او معادی سر ندارد ‏ ‏ ذوق روان ندارد خط نظر ندارد

از رشک آن که جان داد از روی گوی ‏ ‏ کس کشته عشق را از خاک بر ندارد

جز آن بیان که گردت با سیر تحمل ‏ ‏ کوه این کمر ندارد

مغرم ز وعظ نشود ناصح مگو جز این راز ‏ ‏ حرف دگر نداند کار دگر ندارد

با هجر او زیران هیچ مکن که دوزخ ‏ ‏ از آتش جدایی سوزنده تر ندارد

واعظ ز قهر یزدان راند حدیث بالله ‏ ‏ ز آن لطف بی نهایت مسکین خبر ندارد

بده در ساغر می جست خون جگر خوردن ‏ ‏ که از چشمه حیوان بتشنگی مردن

بقوت می رنج ش کن معجون ‏ ‏ مقرر است مداوای ضعف دل کردن

بیا ز رحمت او الحذر هم عذاب ‏ ‏ بدولت کرم او است ظن بد بردن

ز ناله توبه کن شو ز نیر رحمت بر کس ‏ ‏ که جرم بلکه [توبه] فردن یا گناه می خوردن

توبه خواست دل ز راه عذر و بهانه / کنون بیا که بسی عذر توبه آورد دل
چو دست داد به هر سوی جام و ساغر / ز غیر می جانان نشان نه آورد دل
ببین طلوع می از جام ما شمسی گرفته / خلاف شرع بیا آفتاب پرورد دل

بیا ببین توبه هر خواست تا که می گردد
بنگر که صراحی بحر این کون

ای خم زلف ترا باز ها تار ها / تار ها تا بسته اندر جگر چون مار ها
گر بسی این بر و بالا بر تو بستان همی / سرو ها سر ها برآرند از سر دیوار ها
بنده آن لعل و آن طره و خال تو / کعبه ها میخانه ها تسبیح ها زنار ها
پیش شرح قصه از آن طره رخش و دهن / دارم از افسانه بیمار و طومار ها
رشته سر است خط و حلقه بازار زلف / با زبان ای دل نه خوب باری گفتم بار ها
حلقه گیسو گران و لعل قند بود داده / جلوه بالا کرد این سر ها گشته زار ها
ایمن از تاراج گلچین باد تا باغ گلشن / خوش نهادی گرد بر گرد دوی از خار ها
آتش لیلی است گر به جهد از طرف دشت / اشک مجنون سیلی است از جوی بنیاد ها
بهر روی آن لب لعلش خم داده ام
بسته از هر گوشه بر هر خوشه خروار ها

دستان محتاج در مانده دلشاق زرد / با هر دلش ز روح گلگون و زاری زرد
بسته را بنگاه بنگر دل که بر غوغای دل / سر بصحرا نوشته این دیوانه ویرانه کرد

بیاب خون مژگان گلگون اشک من در ها گذار / دسته آتش دل خلیع عشق داغ آتش نورد
ز آن لب ورخ نجم تر گوی بسی سرنگ لعل / چند ای عشق ناز تو کم آمد او سرد
چند چند از الف مصحف بستان حرم گی / خلوتی کو تا نشینم ساقی عشق آتش خرد
گی زان راحت که بین با چشم گم / باش تا وقتی سوار در بر دل آورد
ساعه معبود ساقی ساقی نسیم فدام یار / بس که ادا که این دریا ان بر بود
باشد بجز تو باشد درد با غم درد داغ / با گل آری نوردی درد و داغ غم
میرم از دیده شمع روی او یا دمع / اه اندر شعله عاشق شد اداو یا یار برد

در جهان نفس عشق خوشتر عاشق
میبینی با هر با آفتاب دارد

خواهم به چشم اشک لب گردد / تا چشم دلم از درد دل آگاه گردد
کو وصل در این سرکشی طول ز بحر / خرد در قدم زلف تو کوتاه گردد
گنج اندر خشش باشد امید در غارتیم / گر زانکه به پیچ امر این جاه گردد
در کار دل ما گره نیشکر زنده قت / همراه امام تو یکباره گردد
مرده درد از غم بر سینه خورده است / یارب که کسی را نه درگاه گردد
در کوی طلب راه بسجده شوق / تا بدرقه لطف تو همراه گردد
انگشام و دامش گرد بر هم زن ای چشم / تا هوس از نافه جنس آگاه گردد
در حلقه می زهره زهی چرخ تا نگردد / زانکه به بود دور فلک باه گردد
بر خاک درش تا که بگذاری سر جان / که در از عشق تو دل نخواه گردد

فتمم گفته

خلوت جان را فروغ از قرشا دیگر است — روزن ما روشن از خورشید ما دیگر است

گر ز هر سوی جهت بستند ره دل را چه باک — فارغ از سوی جهت از روی راه دیگر است

واعظ هست این هوش ار در لب [illegible] — عقل ما در هر قدم زنجیر چاه دیگر است

دعوی عشق ترا دم میزنند در دل گواه — بر در تسلیم جان ما [illegible] گواه دیگر است

گفتم از مستی بهوش آیم بتقدیم عذر — گفت مستی جرم و هشیاری گناه دیگر است

هر سر موی ترا خونی است بر گردن ولی — خون ما در گردن زلف سیاه دیگر است

زآه و اشک که در چشم [illegible] — تشنهٔ اشک دگر سرگرم آه دیگر است

می بهشتی [illegible] ده ز چشمان یار — هوش ما [illegible] ز رقص کلاه دیگر است

در حقیقت [illegible] نوعی اشتباه — عارفان را هر نفس نوعی اشتباه دیگر است

که ز هر [illegible] باز — انکه [illegible] دادخواه دیگر است

با [illegible] بنظم [illegible] کار — داوری [illegible] دیگر است

—

روز وصل ای دل ندادی جان و هجر [illegible] — هر که آری جان من [illegible]

تا بپرسم دفع صفرای غم و سودای عشق — دخمهٔ بقراط کو [illegible] افلاطون کجاست

کاهم از زلفی [illegible] — دست حسرت [illegible] کردم [illegible]

بر در یارم [illegible] بیچاره [illegible] — در [illegible] که [illegible]

ناله [illegible] آمد [illegible] — ایقدر دانم [illegible] صد [illegible]

بر [illegible] خط [illegible] — تا [illegible] چشم [illegible]

زان دهان و لب [illegible] — جاودان آب بقا [illegible] خاک [illegible]

زیر پای زلف خط [illegible] — بر کمر یار [illegible] سنگ [illegible]

گوشه ایمان از ابروی شوخ یار [illegible] — آفت ایمان صد محراب [illegible]

شعله [illegible] در خاطر [illegible] — آتش افتاده در خرمن [illegible]

صحرا [illegible] در لب [illegible]

[illegible] در نظر [illegible]

خام زلف یار اگر [illegible] خواهد گرفت — دام [illegible] خواهد گرفت

بر [illegible] — تکیه این [illegible] خواهد گرفت

گر خم آن طره [illegible] — زاهد [illegible] خواهد گرفت

[illegible] چشم [illegible] — دیده [illegible] خواب [illegible] خواهد گرفت

کز [illegible] حسن [illegible] خط — ترک چشم [illegible] خواهد گرفت

گر دل [illegible] — [illegible] خواهد گرفت

[illegible] لطف [illegible] — با [illegible] خواهد گرفت

در [illegible] چشم [illegible] یار — خرده [illegible] خواهد گرفت

[illegible] — در [illegible] خواهد گرفت

شعله دل [illegible] — دود [illegible] آتش [illegible] خواهد گرفت

—

جز [illegible] ابروی [illegible] — کعبه [illegible] قبله [illegible]

عشق [illegible] تا خود [illegible] — شمع را [illegible] تا خود [illegible]

کعبه [illegible] سوزی [illegible] — گرد [illegible]

عمر خضر [illegible] حیوان [illegible] — خاک [illegible] چشمه [illegible]

ما [illegible] — کی [illegible]

هر که [illegible] چشم [illegible] — بسته [illegible]

خبر شکان کر بعو ... جان در خواب [illegible]
بکنیم امروز عشرت حست ... [illegible]
این ... رقص ... [illegible]

جا ... آری ... [illegible]
عیش ... از شاه ... [illegible]
با چشم ... [illegible]

کمزور ... خشم ... آن چشم ... [illegible]
کوه ... [illegible]

زانکه خون آلوده سازم ... آنانکه
از کمند ... تا کجا خواهد رسید
صد ره ... زلیخا ... [illegible]
رود خواهر ... مریم ... عیسی ...
... دریا خواه ... [illegible]
زان ... [illegible]
کشته شمشیر ... [illegible]
از لب و چشم دل ... [illegible]

این ... دیده ... تا چشم ...
جا ... اگر ...
مرغ ... [illegible]
خاتمش اگر ... زلیخا ... یوسف ...
نطفه ... خشم ... [illegible]
من ... دل ... [illegible]
در ... [illegible]
غرقه ... باران ... [illegible]
انکه خواهی ... خواهی ... [illegible]

باده ... [illegible]
... [illegible]

... تو دیده دل ... [illegible]
هر ... امید ... [illegible]
اگر ... [illegible]
عاشق ... [illegible]
زهیج ... [illegible]
دلم ... [illegible]

... [illegible]
بی ... بی ... [illegible]
بجز تو ... [illegible]
رهین ... [illegible]
نه ... غبار ... [illegible]
نمی ... [illegible]

... اگر ...
اگر هزار روان ... [illegible]

گر ز چشمه ... [illegible]
... [illegible]
... طلعت ... مسعود آید
نعش ... عالم ... [illegible]
... [illegible]
نبود ... [illegible]
نصح ... [illegible]
در ... عقد ... [illegible]
بر ... چهره ... [illegible]

مشک ... چهره ... [illegible]
خنده عشق ... [illegible]
سعد ... زحل و زهره ... [illegible]
کمر از زلف ... [illegible]
از ... چهر تو ... [illegible]
... دل سنگین ... [illegible]
دفع علت ... [illegible]
چون ... [illegible]
آستان ... [illegible]

در بیت که ... [illegible]
مردم ... [illegible]
با غیر ... [illegible]
خوش ... [illegible]
از خاک ... [illegible]
در ره ... [illegible]
با ... [illegible]
صد ... [illegible]
ای ... [illegible]
ای خواجه ... [illegible]

بر منظر ... [illegible]
با حسرت ... دل ... [illegible]
... خیال ... [illegible]
یک چشم ... حسرت ... [illegible]
... [illegible]
آنگاه ... [illegible]
... [illegible]
ای دل ... خیال ... [illegible]
با ... [illegible]
گر بنده ز درگاه ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نماز اول ماه

از حضرت امام محمد تقی علیه السلام منقولست که هر گاه ماه تازه در آید در روز اول ماه دو رکعت نماز بکن در رکعت اول بعد از حمد سی مرتبه قل هو الله احد بخوان
و در رکعت دوم بعد از حمد سوره انا انزلناه بخوان و بعد از نماز تصدق بکن چون چنین کنی سلامتی آن ماه را خریده از حق تعالی و در روایت
دیگر است مستحب است بعد از این دو رکعت این دعا بخواند بسم الله الرحمن الرحیم و ما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها و یعلم مستقرها و مستودعها
کل فی کتاب مبین بسم الله الرحمن الرحیم و ان یمسسک الله بضر فلا کاشف له الا هو و ان یردک بخیر فلا راد لفضله
یصیب به من یشاء من عباده و هو الغفور الرحیم بسم الله الرحمن الرحیم سیجعل الله بعد عسر یسرا ما شاء الله لا قوة الا بالله
حسبنا الله و نعم الوکیل و افوض امری الی الله ان الله بصیر بالعباد لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین رب انی
لما انزلت الی من خیر فقیر رب لا تذرنی فردا و انت خیر الوارثین نماز آیات چون تیره کند خدا آفتاب یا
ماه را گرفتن یا آیات دیگر از جمله آنکه واجب است برای رضای خدا واجب قربة الی الله پس تکبیر الاحرام بگوید و حمد و سوره بخواند
پس رکوع کند پس سر بلند و منتصب در سر برداشتن الله اکبر گوید پس باز حمد و سوره بخواند پس رکوع کند تا پنج رکوع و بعد از
از رکوع پنجم در سر برداشتن سمع الله لمن حمده بگوید پس سجده کند دو سجده بجا آورد پس برخیزد و یک رکعت دیگر بجا آورد بدستور رکعت اول
و در سر برداشتن از رکوع دهم بجای تکبیر سمع الله لمن حمده بگوید اگر در رکوع اول بعد از حمد سوره را تمام بخواند در رکوع دوم بعد از
با سوره را بخواند اعاده حمد بکند و اگر سوره را پنج حصه کند تفریق کند بر رکوعها یک حصه در رکوع اول خواند اکتفا بقبول کند
و همچنین در رکعت دوم بیک حمد و سوره چنین تفریق کند اکتفا میتوان کرد و بهتر آنست بطریق اول کند و بعد حمد و سوره

www.ical.ir

[illegible]

الم تر الی الذین خرجوا من دیارهم وهم الوف حذر الموت [illegible]

[illegible]

اعوذ بکلمات الله التامات [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در عرض تو هم از خلق کبری توبه ربا — [illegible]

ناموس تو ... [illegible]

[illegible]

هر کدام بهرباحی صد نامه ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

در خطهٔ حی‌ان پس در تبر او در مدر / آمیخته جعفران گشته لئیمند

هنگام گلگشت دلاله با دعوت دلاله / رقص گلستانها با مرد کشتند

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

حرز دل نوقش ... آغاز
محو درس ... حکایت پایان

دل الوده شم نه بالاعالم
گزشت ... خیال

تا که ... دعاکر
جاروب ... جبرئیل

[illegible]

برای سرمه که جهت قوت چشم خیلی مجرب است — فلفل سیاه یک دانه، فلفل سفید یک دانه، سنبل الطیب [illegible] یک دانه، [illegible] یک مثقال، زهره گاو [illegible]

نبات و فلفل و زهره گاو را در الکو [illegible] و سنبل الطیب را با [illegible] آن اجزای کوبیده را با روغن [illegible] خمیر کنند بعد از آن تمام این اجزا را مخلوط شده سرمه [illegible] همه را در [illegible] باز تازه نموده در چشم کشند آب تخم [illegible] را گرفته [illegible] زاج سفید [illegible] نیز به هم زنند مرکبی شود [illegible] رنگ و بسیار خوب

[illegible]

[illegible]

للجزء العاشر

هوى ناقتي خلفي وقدامي الهوى / واني واياها لمختلفان
داء القلم ودرعنبر مستقطع
سلام كروح الملك فض ختامه
نجوم سماء كلما غاب كوكب
كتاب لوان الليل يرمى بمثله
فيا دهر ساعد على بغيتي
سلما وحربا نفعا وضرا
وكم اعد النفس المنى ثم كلما
لامكنت اقدر دنيا فاقتصها
اياك ان تعجز في مطلب
لنا الترس حبل والجياد
وصبرا على ضر الجاد وشره
وان استطع في الحرب اثبت زايرا
قوم اذا اخذ والاقلام من غضب
وذي ورعي من باسه وانتقامه
امور يضحك السفهاء منها
فقد نشر الصباح رداء نور
اما غاظ في المكرمات اكابر
ويحطك بتر العين من كلمه
وبعد عادة الدنيا وشيمتها
كان شقيق الارقين كواعب
وصيد حيل الضمران كانها
تخال ازاهير الرياض خلالها
من الحوان ثغر متبسم
اليه اكبر من نفس غلت شططا
لا يرتجي احد من الانام اذن
اهتز عند تمنى وصلها طربا
فلم لتة حصى ان اكون عصيا
ستعلم ان وردت دحى الحب
وكيف يفتح باب الامر وقد
يا دامنا الليل مسرورا باوله

جور الزمان على اهل المروات
سلام كفيض المزن فاض سحابه
بدا كوكبا ودعا اليه كواكبه
لعلك بدا من حجر تبيد ذكا
ويا عمركن بعض اسبابها
جزاكم وقت احلولو حترا
ان يوعد بالخلف جيد مقصد
ليت تعي عند ذمي لبيب
فاكثر الطالب ان يظفرا
لنا السيف شيف والحجبة
بما ملئت بالا للكوس وحيا
وهيهات يوم الفتى لنشال
ثم استند وابها المتناهي
بطي رقاع خوضها الظهر
ويبكي من عواقبها الاديب
وهب بالفتى الناس ربع
واخرها في الماء ثابت واول
ولفظك يحيى السمع من عليم
فلا تترج فما الانت تكفيها
عليهن من صبغ الحياء غلائل
تراديب فوق الهام منها اكاليل
مصابيح لكل انا الحق قائل
وورد على اكنافه الطل جائل
نهب بلا سبب قبل بلا عمل
برد وجنته او دوح جنته
وربا منية لطي من الظفر
وقد كشف اخطان كوكب البحق
يراع بنان ام اقبال احوال
شدت عليها فرالاعمال افعال
ان الحوادث قد يطرقن اسحارا

هواه وديم والمسير خلافها
واني اري احتكم بكل دمر
سلام كروض الحزن رق نسيمه
اضاءت لهم احسابهم ووجوههم
تهادى بابكار الملائك وعونها
فحسبك قول الناس فيما ملكته
زمانه ما انا فيه كل العجائب
اذا قلت انت في غد ما يسرني
دنيا ثابت على الاجواد قاطبة
وقال اشتهي من الشوق بالرأس
انا الشوان من خمر الاماني
نمائك يا سليمي كل نقص
ولم يرزق الوصل الله فاد فرقة
ناولها من اعاديهم وان بعدوا
كما يجمع لورقاء وهي حمامة
كان صغيره وكبيره من فوقها
ومان ركوع برتق كاس
فتضعضل المحزون غير لطافه
وما انا الا قطرة من سحابه
كان عيون النرجس الغض بينها
وقد جمعت سؤالها خدودها
ونور صبا ان الخلاف فابرزت
وقد شربت ماء الغمامة فا
لو بيع من نفسي بساعة دلة
ان كان حكم الدهر ملكك في
غني النفس ما يكفيك عن سد حاجة
ستعلم ليلى اي دين تداينت
فضلك كالبان ان دنوت لعلة
وكنا في التجاع كالثريا
الفطر انا رغلا شقة صنعت
الليل داج والكباش تنطح

فوجهي الى بلخ وقلبي الى كرخ
شمت بها الاذن كالعين عاشق
سلام كعقد الدر راق نظامه
دجى الليل حتى نظم الجزع ثاقبه
واعيان لفظ ما لهن كفاء
لقد كان هذا من الفلاة
وصحبت الاذناب فوق الذنائب
وجاء غد قلت ابتدع وانتظر غدا
فطاوعت كل صعقان وضراط
فهات ما شئت من اوداق قرطاس
ونشوان الاماني غير صاح
سواء ان تغضب وترضى
ولم نعهد العرس الا حطاه تما
ما لا ينال عجا المشرفيات
وليس لها امر يطاع ولا امر
حصنا وددت على ارض من الذهب
ونادى الديك حي على الصبوح
نطاق من خيشان تمايل زاهر
ولو اني صنفت الف كتاب
تنادى كرى اعناقهن موائل
رواضع مرّ احتين حوامل
اصابع لم يخلوا لهن انامل
كما بقيت الشارب الثمائل
ابدعت عمريات الالاء
يوم الجزاء قضاء في رتبته
فان زاد شيئا عاد ذاك النقص
واي غرم في التقاضي غريمها
ولو قلت لم يبق للصلح موضعا
صيرنا الزمان نيات نغص
فرعت عدوه نارا لوفت بلا
ومن يجني براسه فقلنح

قطعات

1 از حسرت آن دو زلف مشکین / خونین جگرم چو نافهٔ چین
در تیره شب غمت بچشم / شد بست ره خواب بالین
بی ماه رخت هزار خورشید / روشن نکند مرا جهان بین
بنشان بشب سیاه منکر / ای روی تو آفتاب مشکین
شب تا سحر از غروب ماهت / از دیده کند طلوع پروین
زلف تو و دشتهای سنبل / روی تو و باغهای نسرین
با قصهٔ عشق ما و حسنت / حرفیست حدیث ویس و رامین
مام و پدر زمانه جاوید / از چون تو صنم عقیم عنین
تا زلف تو کرد نوبت کفر / مژگان تو کرد غارت دین
نقاش ازل نقش رویت / بر صنعت خود گرفت تحسین
جز آن لب و آن کلام نشنید / از چشمهٔ نور آب شیرین
در بحر تنم مگاه چندان / از شوق دلم سرود چندین
بیچاره دل اسیر در آن لب / چون صعوه اسیر چنگ شاهین
در عشق تو ای نگار شیرین / از شتی الفات جشمه
باکی نبود هیچ ردیم / کر با منشان جهانیان کین
عقد تو ببند تیغ در دل / بر سنبل دخون دهم کابین
سیفا نه زراه که گواهش / تعظیم برد بوقت تمکین

التشبیه التلبیس

[illegible]

آن شاه که در رکاب اوست
کمتر ز پیاده‌اش قیصر چین

صیت هنرش بهند و فغفور
هم سطوتش بغزه سقسین

طغرای کش ز بفر طغرل
صد بار کشیده خط ترقین

با قدرت او عنصر و اناز
چون همسری جنا ز رو تقطین

از حلقه نعل ادهمش چرخ
در حلق فکنده طوق سیمین

ای ترک که کرده چشم مستت
دل را بنگاه ناوک آجین

دور از نظرت نجاک
از چشم فتاده آب رنگین

آتشکده دل کبابم
بر باد دهد از آذر آئین

بی ذوق لب تو در غذایت
عذب عسلم عذاب غسلین

بر بستر من حریر سوهان
در دیده من نگاه زوبین

شب بی تو درین خراب مسکن
چون دل بدرت غریب مسکین

در دیده جدا ز خاک کویت
صحن ارم است سجن سجین

خلقی بحضورم ارچه شادان
من از غم غیبت تو غمگین

گفتی که شتاب کن بر حجبت
وا قاده هستی در نگ خندین

پیمان شکنم مخوان بهرت
هر چند شکست عهد دیرین

زیرا که ز چشم بخود
جز خدمت شهریار تمکین

اخلاص شه آشکار و پنهان
دین من و در نگردم از دین

گوئی که خلوص حضرت شاه
با فطرتم او گرفته التضمین

[illegible]

[illegible]

راندم چو بامر شه در این مرز
آن برق خرام چرخ چرخین

دیدم ز فسادهای دستور
آن فتنه ملک و دشمن دین

آشفته ولایتی پریشان
چون طره آن کمند پرچین

بر چرخ اساق خان خان
تخمین نهاده بر بالا کین

بیداد گهر عنصری که او را
قدح آمده مدح و وصف تحسین

بوم و بر از او نوای ویله
هر دوران از او بلعن و نفرین

بی مغز زنیف آنکه ماند
از کله گل بکلب گرگین

بی آزرمی که مانندش ازگل
نادیده کسی چو لون شونین

باشد ولد الحلال و شاهد
بر گونش جورش دم شمین

با جمله سفه رسوم تلبیس
ابلیس از او گرفته تلقین

استنده ریا چو در عبادت
با آنکه معتقد با ئین

انگشت کند نمون رکه
گوید که روش رسته شرکین

ز رسته که جهد رگونش خالش
از شدت رتبه ضالین

دندانش بجهد زریع اوقاف
دندانه دار سنه علف چین

غربیش به رحمش رحم کن
تعنیش ز تیغ ناتشعین

بر رشته دید چرخ دو
با آنکه شعارش چرخ و دفین

افکنده ز روت رشته اکر
ز رشته ... تسکین

زر ابستر که شغال برزخ
شسته در انده خار و پابین

[illegible]

چون شاه کی جوان بخت تو ن — بر روی چهره ماه افکند چین
جوتی خسرکان فکنده از پس — او خود بر سنگ و جمله تا پین
بر تشنه ملک شاه اودا — دستور همی رسپهر فرودین
که فاتحه شان یزد و کرمان — که کامدشان بتران و قاین
دارای شعار آل سغیان — در کسوت اهل بیت یاسین
آراسته صف مصاف قومس — آراسته صفوف صفین
القصه شدم به نزد خسرو — رهبرشان لشکرت ولین
این یک تا زان نجوه کوها — وان یک پرکار بدار دارین
یک گرم درون و برد دشان — کانون بهار بماه تشرین
گنجشک کی و چنگ شهباز — یا مور کجا و زخم تنین
وقتست که در هوای کویت — بر باره باد پا نهم زین
روزیست که با من و تو دارا — گیرد سر رحمت نخستین
پیوند من و تو باز بندد — شادان کند م دل غم آگین
از سیاره و ثابت ستاره — تا هست فلک بفر و آذین
شه زیور گاه خسروی باد — از بنده دعا و از تو آمین

خسروا زانده چند دلم ازار کرد
کم دهان نه که انبوه و نه بیدار کرد
٩ گرتن آزرده شود چاره سکالم العلاج — چاره چه بود چه سکالم که دل آزار کرد

نجم میمون مرا طالع میشوم رسید — سعد اقبال مرا نحس ادبار کرد
هرکجا بود دره قافله حسرت درد و — بر در خانه خونین دل من بار کرد
دوش آن کو هر زو هنه ناران سحاب — قطره چشم هنر بود که قطار کرد
طیش کردم که یکی عیش مرا در گنج — کوکب بخت دگرگون ره و رفتار کرد
رنج من بردم واز دیگری گنج ربود — نخل من کشتم واز دیگری بار کرد
همه را اهل جهان دیر در فرخ — تا هر دولت با برده رخسار کرد
غیر من کم همه با خاطر جمع و دل شاد — حال برگشت و پریشانی در کار کرد
همه را حال بخرسندی انبار رفاه — همه را کار بغیر روزی هنجار کرد
مرمرا عید محرم شد و روز آمد و گه — باید برزم غم چه عید و عزا دار کرد
بنده را که بدار رحمت شه پشت گره — این زمان نکا ضعف رویی مو ار کرد
خسروا عنبر تو دم شب در این کار بماه — غیرت آور که دل از ضعف غم زار کرد
دیدگان من و جهه تو با سنجام ابید — شهرت اندر سر هر کوچه و بازار کرد
شد سحر ابکه شه زیبر فلان بنگ و تو عیق — ساحت اضلع طرب خلق ز آزار کرد
بجوانمردی شکوی مزین ارادت — بکرامندی بنده ی بر ستار کرد
خود بسندی تو که گویند گرفتاری — ز خنجر خصم گران خیر سکبار کرد
داور دشمن اگر دم زند و شیخ تند — خسروا خسر اگر حکم تو خوار کرد
بایدش نیش بیر بلکه و لد رز درید — بایدش سر بن خنجر خونخوار کرد
کجها کرهیچ تاج بر هیچ بار — که تو اند سر آن طره طرار کرد

با دُرِ زرد مدحت او لب دُرر کند | حاشش تبه که کی چهره زرین ما زر کرد
گنجش معنی برانی بر ارانی آنکه | صاحب شرع زرد خاطر هزار کرد
بر او بگر نهاد آنکه بکف سبحه و جهر | عمر آسا بجمل درت زنار کرد
آنکه از یکدو مثل مسئله حیض و نفاس | خویش را بر فقها سرور و سالار کرد
آنکه نقد عز با کلک کلک قرطاس درد | آنکه جنس هوا خویش دجنس و دوار کرد
سجده نه جنبش ار سر زمین کرم بهوار | بر او کرد که این برتب دکر بلا کرد
وانه از بهر چه تخت بجکش کنم دروز | تا ز دانه جنس صرف باز درشمار کرد
به یاری بجمل آنچه در درد این بار | هیچ خورنده که خور اسراف ار کرد
او با لقای روم قیس آنچه کند | که بر این کار رحمی با بدت انکار کرد
خورنده ها قال نرود در سم نود | کز خوی بر بنوی بهده کنی زر کرد
بینش ها کم چه غم زرد مدحه ابر نیسان بنش | آنکه او در کف جم خاتم زنهار کرد
گر چه دانم بکفی در پیر ز دراه بهر دست | که بک کری بوی آهوی تاتار کرد
لیک ترسم همه زین دره باری ده سپهر | خوزه شیرین بر بهره گنار کرد
زین کهن کاغذ فرسوده اوراد سیه نشت | باید پس بهده چون نسخه عطار کرد
بهوای دل من زانکه منم بنده شاه | شاه را باید در کام من اصرار کرد
خسروا در پی آن نستر و بخ بر چشم | چهره چشم صعف خیری دگنار کرد
نوفل اثر کام دل مجنون نعرب | لطلکها ری یع ره یکی ار کرد
تو که ور داری داد وصد بنده خود نعم | با بدت بهر من آن ترک طرار کرد

کارت آن بود از عطف پناه هنر | خیره بر خفه بخوان این همه دشوار کرد
شاه را یا رب بر گاه شهی باز نشست | چون شه چهره که بر تخت تحمل بار کرد

9 ای داوری که پایه از افلاک درگذشت | ببیند کاین اهل نظر سرمه مراد
تا دولت جوان بفرمان بهی نشست | گردن سالخورده بفرمانبری نهاد
خورشید در حجاز سپهر تعبد | عارض بر آستان تو هر روز داد
فرخ خدایگانا من بنده را بعهد | آورد زی در تو بصدگونه اعتقاد
گفتم گذشته از طلبی کم شد بحکم | الفاظ قافیه ز ان ازدر حب طبع زاد
غرت نهی بمنزله رغبت ذی التقرب | فضل آوری بر حله بر آوردی نزاد
اینها نشد اگر همه با سبب بعد | کاریم باری از همه دشوارتر فتاد
در بحث یازده دو دیوان ز هر که بعد | ضبط کرد خوی و پس عکس اعتماد
بر اصل وجه نقد دبیر و وزیر تو | تعلیقه ام نوشت و بر ادم بکف نهاد
بر غایه و ورق مشترد و به شد رقم | ناچار آوریدم تمکین و انقیاد
کردم همی امینی و جهت کیا اجیر | با اجرتی گزافه و با زحمتی زیاد
دادم بدستور و اجرت و خرج و علیق و جیش | بشستم بره جوانش و کردم ره انجیاد
لیه زره ماه و اند که ز رحمت قیشره | هر لحظه آتش شاه بیانی نهاد
باز آمدن ز ردوی آن مستر دستور | کرایان دخو بر صعب طفل تازه زاد
نه قربات را و نه تعلیقه را فروغ | نه امر اثبات و نه احکام را نفاد

[illegible]

صدر را بلند قدر را برحسب حال خویش / در کار خویشتن مثلی آمدم بیاد

مروی بمرز مرو ز بودش بابکه / فحلی که هست اصل که تا زبان زاد

بر مادیان هرکه فرو راند فحل ازو / یک بدره سیم و یک بره جرس استاد

شخصی ز طوس با بره و سیم و مادیان / جا را بسر براند خنگ غریبت بر آن نژاد

تسلیم کرد و جمله مقتدر بمروزی / پس مروزی نرینه بر آن مادیان نشاند

فحل آن لغوظ نره براه دگر فسرد / یعنی ببوق خالصه بسپرد [illegible] استاد

طوسی هر آن عمل [illegible] / کش ز آن عمل نه سودی و بودی [illegible]

ز ابرام جسش دگر آورد و مروزی / اقرام نانموده علم [illegible]

انگاه نه گشت گرم [illegible] / غوغا فرو نشست [illegible]

در آن ستیزه مروزیان جمله متفق / وز آن میانه طوسی مسکین [illegible]

گفتند پس بطوسی یا [illegible] / یا بر مراد بره و سیمی [illegible]

زی طوس قاید آمد بر مادیان درشت / مقصود بردش همچو یکی [illegible]

مردی بره بپرسش از [illegible] / چونی و از کجا [illegible] باد

گفتا که بدره زر [illegible] و بره / در مرو وام بودم و [illegible]

این ماجرا مطابق حال من است و تو / خدا که شکر [illegible] اعتقاد

نزد یکی [illegible] / از پس همی [illegible]

خونم همی بجوشد [illegible] ضمیر / برقسم همی [illegible]

روزی نعوذ بالله گویم اگر [illegible] / دیو ز [illegible] کلکم [illegible] نهاد

[illegible]

نک خوبتر آنکه بدر طالع کنیم بگ / خود زوده تر آنکه دل عیش کنیم شاد

وز اجازت سفر بخش ورنه نیز / رفتیم بی اجازت دولت زیاد

۹ گفتند که در منزله مهمان [illegible] / کس هیچ ندیده است ندید و نه دیدند

نشناخته تا دیدن نسنجیده [illegible] / دل زاغ شد و قلب ولای تو [illegible]

مخدوم ستودیم و خداوند [illegible] / بی سابقه معرفت و لاحق پیوند

دیدیم و نیامد [illegible] / روح [illegible] شاد بدین [illegible] فرزند

کون زن [illegible] چون تو [illegible] مخدوم / کور پدر [illegible] خداوند

۹ خوش کوار بود [illegible] / در مجاعت نبات خاییدن

ز آن کوار [illegible] / با جماعت نبات کاییدن

۹ شاهرخ [illegible] / [illegible]

[illegible] / حیرتی دارم [illegible]

۹ زیر و بالا [illegible] / باد [illegible] زدل [illegible]

هیچ نشنیدم [illegible] / [illegible]

ز آن پس [illegible] / [illegible]

۹ خیاشهای چرخ سفله پرورمن که ز دورش — غمها موس خاین علیمردان دیش خانش
فسنجان نه رزد بود اینه رهبار این کیهان — که بعد از رخانه آن وانه بیانه میر بودانش
که کو لک خروش آخر پیه بوالک بردش آهن — قبا یکی لای کاله کلاه اسر ز تورانش
عجب گم العجب برخاست صنعتم تا خریطش — درین حیرت که آخر کم کمان ازگ کلاهش

۹ خان دیوان بکار آید ستور رگرکان تا ملس — می زده ز نزش کاری نا توپس کر بیکاری
در که سقال آقهبات که گرگ ز رانقود — مرزکرکان نه آنگزرکی مجون رهبوباری
تا خط ملحوظش بنگاشتی نمود نقش — تا که دهر بکمزرد بکه است نکمه زنکاری
شی مقرر از توام حکم و برای کس رسانم — برخبت دهر هستو ۲ و سر رشته داری
شرط و عهد این شه که در کون خبر ثبت یاد باشد — کر اسمی حی نکند بگرزم آن کالماری
زخطاب نا حصول و ذرات لاد صوت — لولها درم بکف اکنون تو حساب بیشماری

۹ خان قواد خسلان ای که بر — جون تو دیوث نیفاله بیناک
همچو عقرب ز دیم نیش بکلق — بجنبت ما ابحا چون ضحاک
کو نه از هجو چه عارت وچه ننگ — کر نه از ننگ چه بیم است وچه باک
آری ز هزل نمرزدش زدل — آری ز کبر شرسد کس جاک
تو رزد آن لمتر وحجا زنری — که نشوی رنجه ز هتک هتاک
در مذاق تو اسمی یکسان آتش — شده جستنه ل وزهر وتریاک

از

ز ذوطبع تو چه زیبا وچه زشت — پیش ذوق تو چه ناپاک وچه پاک
چه سر آید در ریحی بفلک — چه تو نشیند که روحی بفراک

۹ نفخ امراش هرخ ای خان کرم — ای خوانسته درغرت خود دلت حجاب
در بهشته گرکان چه بیک در نگری — افتادی جون در رمه قوچان قصاب
آخر زحصای فلکت مردم برکش — وا ذخیر بردبای جرکوش صفه خراب
برزورق امید نشانه بصندوق — برذخیرا بکس وبکشند نه بگرداب
در پور نکه حقیر و دراو به غائلی — وانذ بذنت اندر ره کوکلات احراب
تا انچه زدوران فلک دیری دیدی — از خشش وارنیش وارکیش اصحاب
چرخ است بیا دوره آفات بهر حال — دهر است بیا در مکافات بهر باب
در هم شغبان ونشته که رسید است — زین غم به تا بیلوین یخ زوان تاب
کفته حریفان بی تاریخ بسی کم — (۱۲۹۳) ۳۰ رسیدند برش آخر داده بهوا آب ۱۲۶۲۰

۹ کفتم به نیش هجو بکاوم رگ ترا — حالی دکشت نبض تو دریسه حسمع
بازروز درسیادت طاهر خلق — ازدر حم ازنبی شده ولیکن ندشه ازد
نسبت مصطفاست ثمی ودام افراشت — دارانی دحشیه او ور ما مرتضی علی
ازکو بهرنبوت ننخ جنین دعد — درخشه ولایت تحشی جنین دلی
فاعر شم زحای تمر زر از که کوی — الضالحون لله والطالحون لی

از چرخ کج رفتاری [illegible]

از در نیا [illegible] و علم و نعال [illegible]

در حجم هر جمعه [illegible] بید و [illegible]

در خوان [illegible] نام حق

۹ کفش چو شعر که شمس برت سیاه تر است شرط — هر که ازمن که هر شش ایش شش بد واند خوز است
عفت و علم و قناعت شجعت و حلم و حیا — فاقه این بالله ازمن ز جای دیگر است
هنگ و خشم و حسن و حرص و جهل و آلایش از — و عدل و امان برت حق و جوی دکو هر است
لوث عصمت کو دل و ایش خردل حو دل کفا — خوف جرات پر ده هنر می و خجل لشکر است
از سعادت هر زاران کش بیش شش آشفا — در دو این شش منظر آن آتش شش ارکان ز مظهر است
از وجود تکان منقش تخته رود ده غسل — مهره تلبیس از این شش دام اهرمن شده است
زرد و تعلیق و چه پسته از خالق و آید روا — برد و شمار دسیه دراعه سرخ انگشت است
من نمی گویم نه بیند ولی با این صفات — داوری دربار و زوان حکم با پیغمبر است

۹ در در مرز با تی است چشم و سیم سا ق — گوبا افارب هنش اندک قرابت است
باما بیان مرز در آید شا چه ی — زیرا زن جلیله و صاحب نجابت است
پیمانه نوش ناب نباب نیاب ناب — پیمان با نسابش از این باب و باب است
شیرین خسر و است و چو فرهاد و شش رقیب — فرهاد در نخیر و آری رقابت است
از آشنا مجاب حاجب گرای عیب — هر جا که اجنبی است از او در حجابت است
کردم روان ز رنج در اندم گفت تیغ — گفتم که وصل او بر سول و کتابت است
گشا پذیر نام نیابت نخود نخت — و آنگه فرستانه که دعوت اجابت است
تو گشته زرداب خدا که از جلال — شاه و گدا بدرگهش اندر انابت است

بالا دارد

بالا دولت مرتبه حکم و احتشام — در اعتقاد بنده بکمال و نکابت است
با همت بلند من این خطاب لیست — بالله که بی عراب بکمال غرابت است
لیکن چو از مصاحبت نفس نام مرز — شرط حصول صحبت وی زین صحابت است
ز خشم که ماهی پسته برم جا گزیر — با آنکه تنگ و مایه ها در نیابت است

۹ عزیزا از شرف سرای آن مه کش اسیر شدا — من از پر ندی احباش نگر تا که چون کادم
ز کر رشت نرعش بکا من دو رم کردی — منش بی شرع و بی سنت بدیر یکه فتوی کادم
ز کر بکره بد شو ارست حاصل گشت در دلی — منش صد وزر است آن تا بفهما خاله دل کادم
نه بر یک وضع دیگر بیان که چون انیغ شفقه — که ارشش و که از پس زیر کاهی که کمان کادم
اگر چون خانه را و رم نمی آوری از غیرت — بکن باور کش از روی ز نار خود حردل کادم
بهر تنگای از اعضای او پسته چشم حرزه — نه از دولیز کس تنها و از سوراخ کون کادم

۹ کس جلیله کرمان — جلیله شرخ
نه کس کریه رنجی است پر چرب و جاد
سپوحش قره غزان ورا بد جز که — چو قبوه رقت اساس جلال او باد
به پو کمش که نیغو رخان مباش شه — بزده بر بدرون ده هستی پای شاد
مرا بتک شبه کادن ز شور بخشی او — گذشت عمری ورودی ندیده ام دل شاد
ز کش همی همه ساعت بکرن ورا ازی — بکان و برت برادر خدای رحم کناد

۱ سفره‌ای است که زاید همی حیش از رز | سخن که بوش خورمنه را اهل حسن باید
بجز بوز که آید زرکله چیش ان | دگر ندیده کسی تا بر از خیش زاید

۱ ای زاده از حمیده حاجی | کز سیم سرین زرت بیست است
حبشی داری فراخ از کون | تا شکم تو را آب ببست است

۱ از دیده تو پنهان سگ همی رگس | کان عبهر جادو را این چشم نظر افتد
گفتم که بماند چشم توبان دیده | گر اعمی بی دیده بینا و بصیر افتد
بری تو دستار دم تا در نظر چشمت | از دعوی بی‌چشمی آدم چه برافتد
چشم تو چشم او افتد چو همی بر ام | به است که از حجب چشم که بر افتد

۱ جانا زین در آن وعده فرمودی باز | عذر آمدی وین دور است از انصاف تو
عذر است این کم است زین مستعمل ابا | خواهست دادن اگر کنجه با استحقاق تو
خود همی دارم بر آن سخت ملتام | تا براق جوش اندازم بر ملت تو

۱ ما ظلیس از هزار سیمی | سیم زر قلب تا روا داد
زین قلب زنی راد نگیرم | زحل زن خود بخسیج ما داد

۱ دارد بحرم مفتی ما دختر که خود | کش بال خوردن از سه وار چار بباشد
از دوره انگه چو مادر بسیار که | ملعونه عمل فاحشه کردار بباشد
بیشش پیک ریش تراشیده عزب عقد | تا پیش و پسش باز طلبکار بباشد
خاتون حرم کرد پسر را به تکلف | تکلیف با مری که سزاوار بباشد
هشتی درش داد و فروخفت که داست | مزد در شدن بی زر و دینار بباشد
داماد ابا کرد واداد چپ فرد چپه | پس گفت که با کیر تبکار بباشد
این از تو نه از دختر است که در شرع | حکم است که این روز آن غار بباشد
زن گفت که این مسئله پرسیم ز مفتی | تا او به فتوی دانکار بباشد
رفتند بر مفتی و فرمود جا پاسخ | این مسئله محتاج با ظهار بباشد
این حال صغیر است و با جماع صلاحش | البته در آن است که یکبار بباشد

۱ همای دولت و دین انکه زیر سایه تو | سخام ساخته کفتر در او نشیمنگه باز
بیان کفتر بازنده هر صباح آیند | بیاد تیز ترین چرخ در پرواز
ستم نداد تو پران به نشکه سیمرغ | بدان مشابه که از شیخ شهر کفتر باز
مجاوران تو ایمن زکید چرخ آری | رسم صفیه معصومند کفتران حجاز
خدایگانا روزی دو کرغراب عدو | همی چه کفتر بازنده ربرد از
چو کفتران هوا گیر چرخ بلبر دش | که از هوا آتش معلق بپر در آرد باز
ز لطف طاق خروکش همی کش آور حوش | کلاغ و کفتر بر نک چرخ شعبده باز

بزرگوارا ازجمله طلعتی دارم | ولی بسینه چو گفتر همی کجکل باز
گرفته بسکه نزدیک بزدگاه رهی | زخن نهادی گفتر گذار برخ فاز
محبتی که خدا آرد به نیم بیضه مرغ | چو گفتران معلق هزار جای نماز
همان نکو که بهرش سیخی جا عادت | اگر چه کلکم گفتر دم است و صفحه دراز
سپیده دم که ازین برج گفتران نجم | بگاه غرب بمیدان همی گشنه آغاز
فراز بام برآید چو طالع بد و خلق | زدی بهیبات گفتر زما ز دو رنگ و ناز
مرا دل از غم این بوم شوم گوهر تنگ | چو برج گفتر از گفتران بد انداز
چو چشم گفتر دارم دلی سراسر خون | زتاب آذر غم چون سمندرم گداز
برآشفته تو کمان ستیانه اهرا است | بان گفتر باهر کشیده ام آواز
چو گفترش بقفس کن که بازی گفتر | بحکم ابروش از شرع مارسیده جواز
و یا بلنگه دیگر ده آشیانش از آنکه | نبوده هرگز گفتر مدام شوم انباز
همیشه تا که بفال و خرند گفتر و کبک | زجنس طیر نیکو نهٔ دروش ممتاز
ز النصب رنگیکان بزم گفتردم | گر این کنایه ندانی ببوی رهان ناز

۹ حضرت میرزا جواد ای آنکه | صحبت او تست سنگ و سبو
گر بدی اندر روش نه عجب | گفته اند انجواد قد یکبو

وشاباد که تو یک انجمن عزیزم | بلند از این دو شعر از برج خواری

گر کار خانهٔ تو ما پانزده نفر را | آید دو نیم تشقاب آن هم برنج خواری

۹ ز خاکپای شه تا چند چاکر | که سر سودیم بر چرخ دوباره
مقرر گشتمان مشروب و ماکول | ز شربتخانه و دارالنظاره
چو شد آکوله با خوری مبدل | شکایت زاند نفس بگر باره
چو خواری شد بدل با کرم انبار | بر سیش رای باید جست چاره
شنیدستیم کرم آدمی خوار | ندیدستیم آدم کرم خواره

۹ ای خدیوی که آسمان آرد | بر سر جمله خسروان خسرو
کند ار مه ز مهر کسب ضیا | مهر گیرد ز طلعتت پرتو
مهر ز طلعت تو جسته شرف | چرخ از در که تو یافته علو
داورا لاشه اسبکی است مرا | لاغر و ناتوان شقاق و جدو
پایش از سستی ایستاده ز کار | چشمش از پیری او فتاده بگو
زار و مجروح هشت و پاکک خوار | برد بسیار خور و اندک رو
شال را ماند از نرمیش دل | زور ناید بر استخوانش قشو
تا سر دشت ریش لاشه او | پوشم از دیده و دلات و عدد
ده فشار و لکامی اما زود | بخش زین دستاحی اتابکو

۱۹ الا ای خسرو دانا سر آنخود که ز جنگ ... — رکابت کرد ماه نو ستا می خواست چرخ هم
همین خوش بیش از پیش دل بی تکلف خواهش — بکم غلاق کردی وجه مر مودی بکرم
جواب رقعه نوشتی فرستادم برت قاصد — بقول درد منه ان یک را داکردی از کرم
دو بیتی قطعه را ندم بهزل اندر بهور اما — نخواندستم همی بر کس برو نستم بد قسم
تکلف جمله غلط قت رعنف جنه ... — خلاف از من مکن باور که زین نسکم مکدرم
نبوشتی کزان بیتی بغلاق که بنوشتی — بجای من کنی پرش وقیاس در نیمه قطرام

۹ شنیده ام که شنیدند چو خواجه بر سر خوان — غذاش کرد و از خشم کند کرمان شال
بدست کرد نان در چشم بزد خون — چو دام شعق ز نعش بار بنی الحف ل
ز سفره بوی بخمینه آتش بنه دست — ملخ نکمند و در بمس بعقال
اگر مکس بر خوان نشی بالای آید — هزار بار نه پرد تا به بطرش از دنبال
بطعلکان خود از بخل روزه فرماید — حدیث خواند ز جنس روزه اطفال
بقیه آنکه نشد نیز با زنکث بند — که فضل بیش اندر ز اصعب تر اعمال
کند عزت و نهنه بجز خاتون فرد — رسم آنکه شود بچه و زید سه و سال
ستاره گوید اگر تا رکم نسک عدم — زمانه بنده اگر گردم نخجل زوال
ببست همت چو بین خرد بتار دم — بسخت ممسک چون کمکن نیار دل
مراد اگر رتو خف اهی ریاض نعض — در این دو ماه ترخف رسیده ام بکمال

۹ خداوندا چه اقبال است کاشان را درین دولت — نمیدانم که بر این دولت و اقبال یک زیند
ز صدر دستگاه و دستوان حکمرانی ها — چو خیزد الهی البته تری بر جای بنشیند
همه بنهاده گردن از حرص بر لای آن خادی — ولی بر تش نه تا تقرض سالی یک کار بزنند
یکی چون مارینستان کرده بر جشمها ناریک — سراسر خانه مظلوم چون باروی بر چینند
یکی را اعتبار این از بزرگیها که در درویش — بپای اسشد همچون کبر و چون جا بنشیند

۹ دادار داد بخش از این شیخ دین پناه — بعد از هزار رحمت و صد گونه ماجرا
بر روی ما گشود در رحمت و فرج — لیکن این برای مسجم و آن با سکر یوا

۹ بشهر ماب فلان تا چو دو منفرج است — در حج بولایت گشوده خواهد بود
بهر کس بار که ما گفته حال معلوم است — که عیش کاسته اند و فزوده خواهد
در آن دیار که کس پیکار می کرد — مسلم است که اضاع رووده خواهد بود

تاریخ وفات مرحوم حاجی عبد العلی ساباتکی

۹ شنده مثنی را اجل رجاک کرد — شنده سان تا لبید منی حیف حیف
وقت بنشین عمل صبحش نهاد — سر بسکام بینی حیف حیف
از پایکشش باتت تاریخ شش هلال — کار و بار حرف حسینی حیف حیف
در سینه خاک لحد کور بدره شد — ریش با آن نازنینی حیف حیف

اندران وادی که دانی بازجوت | با حریفان همنشینی حیف حیف
گفت تاریخ وفاتش را قلم | گرد چون با صد خزینی حیف حیف
همچو گوزی جست از کون وجود | حیف حیف از رنده هستی حیف حیف

۶۶۳ ۵۹۱

۱۲۵۴

۹ سال تاریخ مرگ جعفر را | گفت صاحبدلی صحیح سخن
گر کسی فوت شد بگو رسیاه | شهر آسود از فساد و فتن

۱۲۶۶

۱۲۶۲

آن ذئب ستمگر گنده دهن | از ساحت کاشان بسقر رخت بکن
گفتند بسال مرگ او اهل سخن | برگرد جهنم را ز گنده دهن

۱۲۶۲

۹ پیر بی مذهب علی اکبر که در لاهوت | ملت او ننگ آیین جهود و گبر شد
ذو ذنب سان کرد تا سعد سپهرش در نحس | آفتاب عزت شهری بدو ادبار شد
گردش چرخ را این ذنب اکبر گرگ باز | روبهی شد تبت چنگال ازدهای شد
سال مرگش جست روزی همنشینان چو تیز | زیرکی گفتا علی اکبر پس اندر گور شد

۱۲۵۷

سرور آزاده مردان جهان حاجی ملا | چون آزادگان زد در جهان پای ای دریغ
سالها در حجره آسوده گاهی دست خالی | جنت الماوی بجز هستی جای ای دریغ
وقت او دستی که بر درماندگان بخشید حیف | زیر خاک آن راد در تن فیض بخشای ای دریغ

جهاد وجودی که را اهل طلب گفتند چنین | آن سکه گنج نجاری خاک فرسای دریغ
از سفر آمد ولی دیگر سفر را بست بار | در وطن ناسوده یک امروز و فردای دریغ
کرد سوی رضوان راه عدم روی ای فسوس | رفت سوی کشت بهشت زی بار آمدن رای دریغ
راند او در باغ خلد و ماند یاران را بداغ | سوز در جان آه بر لب ناله در نای دریغ
بر سر خاکش از بهر وقت تاریخ وفات | خاک بر سر گفت آه دارای ایدریغ

۱۲۶۳

۱ میرزا نصرالله پیر جوان کان چرخ پیر | کرد خود ره کانون طی بی نکایت
منشی دوران که در روزش دفتر تیره باد | راه خط مستی بر صد زمام ناحیت
از در تاریخ مرگ خامه گفت ای داعی | بر جوانمرگی جنابش با که ارباب

۱۲۶۶

۹ ارچه برده غم آب انبار | تا برده زمین بکشد عین
بیکی باغ رنج جسته سیاه | گشت لقا سوخت وارین
هر که خورد آبش از در تاریخ | گفت لعنت لقا ملا حسین

۱۲۶۲

۹ ورد در کار دولت شاه سپهر گاه | شاهی که پشت چرخ معظم از حشمت
فخر ملوک راد محمد شه جواد | کش آستان ز لطف سلاطین عالم است
شاهنشهی که آیت اقبال در شانش | فرمصدر آمد و فسخ مجتمعت
فخر زمن خلاصه اسرار انجمن | لغا که نام پدر بروح مکرمست

آن نامور حکیم که رای منیرش | بر مبهمات حادثه از غیب ملهمست
کلکش عصای موسی عمران بقدرتست | طبعش بفیض معجزه عیسی ابن مریمست
گنجی است علم و عقل که بر وی مقرر است | ملکیست نظم و نثر که او را مسلمست
این قلعه را که از در سینا دو پای دید | چون حصن چرخ ثابت و بنیاد محکمست
آورده وهشت تعزیت میر ماریه | تا نام در زمانه زماه محرمست
آن غرقه محیط شهادت که ماتمش | اندر زمین [illegible] عرش اعظمست
طبع هنر بمصرع تاریخ گفت کیف | [illegible] اشرف اولاد آدمست

١٢٦٦

و که [illegible] فرزند [illegible]

٩ رجب روز بیش ز عشر سیم | [illegible] زمان هنر
از دو شنبه ساعت شش و نیم | که [illegible] اختران هنر
بعطارد و شمس نظره سعد | زهره را با قمر قران هنر
شد فروزان ز فر [illegible] والقاسم | فلک دولت و جهان هنر
فرهی ز فر [illegible] بنجم مراد | روشنی در فروغ جهان هنر
زیور انجمن [illegible] صفا | زینت انجمن گلستان هنر
نیروی افزود ساعد [illegible] | مغز [illegible] استخوان هنر
شد خطر را [illegible] در | محکم افتاد از آد میان هنر
گشت [illegible] گهرش بجهان | رایگان گنج شایگان هنر
گشت چون مولد خجسته دی | پرتو افزود دودمان هنر

بر تاریخ سال مولودش | راند کلک دُرفشان هنر
همایون طلیعه کرد طلوع | سعد اقبال از آسمان هنر

١٢٦٠

٩ بر المعالی راد والا شاه سیف الله آنکه | باشد او قهر الله و در مهر او والی الولات
زر با جودش اماره چون بها لازم بمهر | جود بر دستش مقرر چون صفت قائم بذات
فیض از طبعش [illegible] | جرم بر [illegible] شاهان انچه مالک بر زکات
[illegible] | کعبه [illegible] سبحت و باالله اللات
این [illegible] | [illegible] عثمان قلم [illegible]
سطر او عنبر کرا ز عنبر عیان [illegible] | خط او گوهر گرا ز گوهر روان آب حیات
بر همایون سجده شد [illegible] | [illegible] کعبه [illegible]
مسجدی کز رواق اعلی مقامات العلی | مسجدی [illegible] اقصی نهایات الجهات
مسجدی کاندر حریمش کفر و اسلام آمده | مسلمات مؤمنات قانتات تائبات
چون ز فرخ شه بدر [illegible] | شد [illegible] خلف شهزاده ابن العم [illegible]
زود رقم کلک هنر [illegible] تاریخ دهد | جاودان ماند ز والی باقیات صالحات

١٢٥٨

٩ اختر عصمت ز برج احتجاب آمد پدید | آفتاب فر و دولت از حجاب آمد پدید
در دل [illegible] صدف شد [illegible] جلال | قطره نیسان و لولوی خوشاب آمد پدید
در دو [illegible] غار آمد [illegible] | باز طالع گشته ماهی مهرتاب آمد پدید

چون ز فرزند فیروز و میمون شد دلش | عشرتی با حضرت عیشی به حیات آمده
فرهی اندر بها و مردوزن آمد فراز | فرحی اندر ضمیر شیخ و شاب آمده
زد پی تاریخ مولودش رقم کلک هنر | زهره از چرخ تابان آفتاب آمده
۱۲۴۵

۹ غره ماه محرم مصطفی را در حرم | شد کرامت ایزد جان آفرین عبد الحسین
چون نیاکان از فروغ در ظلعت [illegible] | مشعل [illegible] فروغ شرع و دین عبد الحسین
عکس آن عبد الحسین کاف دیهای [illegible] | گشت خود اصلاح کیتی را ضمیر عبد الحسین
آن اگر بنهاد در جنازه طفلان [illegible] | بست خشش بر زه و لجاج داد دین عبد الحسین
آن تفاوت را زید دین عادت [illegible] | فی جنان آید بلی باید چنین عبد الحسین
بر خلاف مقتضای نیامش تاریخ آنکه [illegible] | در بهشتی مصلح الدین آمد این عبد الحسین
۱۲۶۱

۹ خرد گفتم که چیزی زین سپهر خشه رای | خاک در از تو باشد کعبه حاجات ما
زین پس او فال ری اخراج ما [illegible] | شاه [illegible] اج [illegible] قطع افواهات ما

۹ رئیس شهر غیرت [illegible] خود [illegible] | که کس [illegible] رسیدیتی از پیش من
اگر [illegible] نه هم تا که شهر [illegible] | [illegible] که [illegible] پیش من در [illegible] من

۹ هر کمراه دل ای غره که بار [illegible] | خایه بی [illegible] خرده [illegible] دری

کفتی این گفته من از جناب نفس رستوی | راست چون نفس نفسش خدا داری
کفتم مرد خدا اشرمانه در تو | نه تحقق صدق و نه تصدیق تو بغزی داری
فرخ آن رقعه تو دیا که دهان [illegible] | خوش [illegible] تبسم دین اسم ستمی داری
کس [illegible] که از کار رها چون کس دکه | قول تو عهده و خنده بی جا داری
کو باطن تری لاکون [illegible] خشم جوز | بر [illegible] اگر دیده بسنا داری
نه هم اراده بد نفس [illegible] | ز خصه اشرم [illegible] خلق حیا داری
شر و سید و شطط و شیطان دیگر [illegible] | آنچه عالم همه دارند تو تنها داری

امروز [illegible] | دامن [illegible] رزده
بیهوده [illegible] | [illegible]

از عالم جانی [illegible] آمدیم
برگشت [illegible] آمدیم

چشم ز آفتاب در سایه و باز | از سایه بجسته با آفتاب آمدیم

این دیر [illegible]
[illegible]

زنهار بهوشیاری و بیداری   بگذر ز هر آنچه هست خواب آلوده

در ذل قناعت عز باید کردم

وز دولت کاست فزاینده کردم

زر نقره ام اگر فزاهم خواهی   شو کرد کنی اسباب بها کند کم

از آن که نه فرق بر از دُم کهنه

خود دست تهی روی بهم کهنه

گر می نرسد شادی فرج از ره حرص   ز آن است که سوراخ دعا کم کهنه

از طرفه دمی که فرق عریان بودم

وز فخر کهی که سر کلاهان بودم

وآن روز که خود نه این و نه آن بودم   با قطره بهر شاه حال یکسان بودم

ای ترک ز بهر غمزه ختنی حکم

آخر کنی بچشم جرز نکنم

ای مردمک دیده چو مژگان بورت   خواهم که تماشا کنی اندر نظرم

اندک اندک چهره سلام آلودی

تنگ تنگ ناز و کلام آلودی

شوخی شوخی سوم ببند اکنه   بازی بازی دلم بدام آوردی

گر نه ز بهای حسن تو می خواهم

اقرار بهت بکای کری چه آدم

شاها نفسی نشانه است ز بر صدر   در پیش تو بنده وار می استادم

ما بنده آن زلف دلباکوش شده ایم

با بال خرام آن بر و دوش شده ایم

آن حلقه زلف عنبرین بر گوش   دیدیم و غلام حلقه در گوش شده ایم

در عشق تو ما فاش بگردد نامم

هر لحظه بزرق حیلتی می دارم

به ابتدا از تو که می پوشم   پنهان پنهان با تو نظر می بازم

یاران بگذار دیر تا منزل یار

سازید از این سفر نشان ای یار

ناچار اگر جدایی آهسته کند   تا بوترانی آوردم   بس مجلس یار

این خودسری و هرزه گرائی غلط است

وآن دعوی زهد و پارسائی غلط است

ز آن بسوی تو آشنایی بیگانه بدست   بیگانه شدم آشنایی   غلط است

ای ترک از آن لب زر لخنده تو

چون زلف تو من دلم پراکنده تو

آن روز که ما خواجه تو لالا گرفت   امروز تو خواجه و ما بنده تو

گر تیغ کشی بنده رای تو شوم

ور جان طلبی محو رضای تو شوم

[illegible]

مردن بره حاجت جایه انات ای مایه زن که فدای کونتوم

... خیزد که سیم بر پاره کنیم

وز قوت زر ... چون ... کنیم

نازم بمرز عرب از ملک عجم یک پاره ز سیم آن صد پاره کنیم

ای خامه نخش ... از ...

در جستن لواط زدن ...

تا مقعده جستن حقنه کرده است دیگر نشنیده ایم کون جستنی

تا ... خط ...

تقدیر ... زابه ... سرشت

ز تحت ... دوزخ ... ای ... بهشت

... اگر ... نخاد

نه در پس ... نه در پیش ...

دانا ... برای ... ... چراغ ... باد

جنری بودن ... دین ...

... کاد ...

ازموی ... با کوته ...

[illegible]

[illegible]

بر کون زدن پیاش آتش ... این بار کون دیگری می آید

یا بنشینیم و خانه را در بندیم

یا رخت مسافرت بخر بندیم

یا بر گذر ... کان یا جوج خیزیم و ... سد سکندر بندیم

یا جوج ... کان بدارد دیم

گردد ... وخش ... را بریم

تا بر بندم ... افسوس ... حکم اسکندریم

هر کس بحلا یا ملا ... شند

خواه از در ... یا حظ ... شند

بر آن ... که در مجلس ها چون کس ... خایه ...

تا چند ز آمد شد این ... ان

کم شرم ... کون ...

نازم ... آسوده ... ای ... زن ... سواران

خورشید ... دختر ...

در ماه رجب ... زن ...

آمد فال ... از قرآن الآیه ... الا زان

در کار ...

محشور ... گرده ...

[illegible]

ز سنی و شیعه باز بپرسید خبر — نامرد عمر اکه علیمردان کرد

کردم چو تعصب فن علیمردان را

نامم بهجاش علیمردان را

در کیفر هر بد که زهر کس دیدم — کایم بعوض زن علیمردان را

بر سبد کی ننه خان که خان

در پای معلق چه و چاه و درون

شلوار شله زپای آورد برون — گفا شکر معاینه این کس دکون

۹ فرمانده اکابر سرحد ملک تور — ای بر حدود خرم و تیاق تو پاسبان

قهچی ان اگرنه بر تو سلم گذشته بود — قلب بپوت و گه ذنگ و نخجوان

قابوس اگر گذشته بر قابی قوباز — چهر نیاز سودی و بوسیدی آستان

ماهی وردوشا که اکاری کینه عمر — در حضرت تو میکرد ابسم رکان

این دجه هیچ قدر که مقرر آن — سالی دو در گذشته و بخشش نه قرن ران

آخر چه لایق است که دیوانیان برو — گاهی بان حواله نهند و گه بر آن

راوا خدایگانا دستوری ار بود — دستانسرای گردد دستان ز ماستان

من بنده کم رسیده ز تصریف روزگار — هستی بجد نوزده ذر دوره زمان

بدلذت نعم نشمرده یک نفس — بی زحمت ملال نسپردم یک اوان

گیتی هیچ دردم نا ورده بر کنی — کزان هیچ رنجم ناکرده امتحان

در شدت شتایم کره بها مجد — در حدت تموزم سرد بها مکان

قالم همیشه قسم فرح و بخم همی جید — عالم همار خرم و بخم همی جوان

با آرزوی خدمت تو کاصل راحت است — بگذاشتم بغنم و گذشتم زخانمان

شوق تو بود قاید و مهر تو را بهبر — ورنه مرا چکار بجرجان و دامغان

راهی چگونه راهی نه بنجیر — چون غول غولخانه و دهیکر دیو دان

نه ز ده غول و دیو همی در مسالکش — آن بی خطر مسیر و این نیز با امان

آن به بیه قتل سهنده بن ٥ جفو — کو بی نهاده اندر افلاک زد نان

گاهی از آن فرو زنده صدله نه فره — وز زیر پای ره همی فرق فرقدان

گاهی در آن نشیب که ماهی هزار گر — بالاتر از چه ننذر زین برعمان

تیغ دفزار حقف امنوه بر قد حش — کبر کشیده سر بثریا و کهکشان

ابری سیاه بر بختی ٥ دامنش — از فرقدان گشیده همی تا بفرقدان

گفتم ٥ بعد این همه رنج و عنم و گزر — شینم بعیش خرم و بسپر زور و شلان

و اکنون بجز این دسیم موده قاصد سفر — زین شهر دگر و هسیم اجاز بکم بیان

تفت و تحفن و دربنغ و گزنه و تلو — بارات و لگت و پشه و کما دزدکمان

زین بدتر اسمی ٥ شهر سفر نشتم — دزد و به بیوت با کهای گوکدان

خوا که بر و جهم سفر امر تست فرض — امر هنر فریضه مر ار دل است و جان

تقدیم مرده لیست که بر شیم بگاز جد — در خیو قم ستانی بامه زلامان

ای برو فقت اکرم مرقستل — وی بر بجاه دولت انیم جاودان

ده خبر خواستم از تو پاسخ گوی | ای نور دیده عمر باد در ده بزبان

عز و توجه و شرف و حضرت قبول | اکرام و نعمت و هنر و لب دار مفعان

نز نیکدشتم از همه جهد طلب | تا شکر از عطای تو دلیم و نشان

تا است صبح و شام و شب و روز و ماه و سال | بر این نظام و دوره و نسق مرهو جهان

سال و جمعه جشن کنند روز ماه و سال | از دشمنان شان و تجنی بود نشان

تاریخ ولادت فرزند محمد مهدی

زکتم غیب چو مهدی بمهد گاه رسید | نوید فتح و بشارت بمهر و ماه رسید

هنر چنین خلف از فضل پاک یزدان شد | کمال عدل بفریاد دادخواه رسید

بمژده اهل این پرتو ستاره بخت | ز آتش دل سوزان دود آه رسید

ز مهر طلعت او رحسود شیره چشم | همان رسید که آتش ببرگ کاه رسید

ز خون نگاه غم این کنون کسی کند رو | تو اخذ دل دو آتش که مرد راه رسید

دمی که تسمیه از نام میر غایب یافت | ز قعر چاه بر آمد باوج جاه رسید

بهر میر جو قامت فراخت دور نکوش | بیا که رایت منصور پادشاه رسید

زدم زد فشر حافظ بر او اقبال دکوش | جهان بکام دل اکنون رسد که شاه رسید

ز قول خواجه تاریخش این شماره ز غیب | ز دور دنیم شب در صبحگاه رسید

کجاست زاهد دجال جوی ملحد دم | بگو بسوز که مهدی دین پناه رسید

٦٨٤ ٥٨٣

١٢٦٢

باگوهر مردمی و دو صف بشری | جان ملک سرشته در جسم پری

گر خواهی ز وحشت نه جویی اثر | تاریخ ولادت تو رحشا ختری

١٢٦٩

٩ ای ملجا زمره اکابر | وی مرجع مجمع اعالی

درگاه تو قبله جابر | درگاه تو مقصد موالی

کمر صفت تو بو المکارم | نازل از تو دو المعالی

در فر و جلالت تو سه را | اجلال و صفات ذو الجلالی

بی پرده عیان ز رای ورد | آثار جلالی و جمالی

افلاک توجهات اعوان قران | نه ماهی و هفته و سالی

خیمه تو بکه رضا نه ملک | چون دولت شاه لایزالی

شخص تو بچشم اهل تو حسد | چون ذات ازل همیشه عالی

تا به ره رولدت ملک | فرزند جسته و با بد الی

ز دست ستم زمر زکو تاه | واطراف بلد ز غیب خالی

هم گرگ درم کند شبانی | هم بره بان کند مرالی

با همت تحت ب عزلت | ضرغام سپهر را غزالی

تا تیغ کشی بخصم جاهت | زال سپهر بروش ابلالی

ای داور راد بنده بود | دارم تو عرضی مقالی

دارم سبب زبان سبک | آن به خیمه بر عرض لا ابالی

دو طبعی ز آنکه گشت | بردای مبارک تو حالی

شش سال به تا که تیره ماه | از وعده عمیر احتمالی

که گشت هنم زر زر ربه | که گشت ز دوم ورده لالی

که داد ز بوسش خیمه جهه | که رانده ز تو نک بهت الی

که گشت ه ملک داب خو شتر | چون بیت خانه ورد والی

[illegible]

که کنم ... دام فلان را | ... اشغالی
با آنکه طلب ... بی مقصد | چیزی ... یک ریالی
امروز ... به تو ... | چون ... به ... سکه ای
در ... کردن ... | ... ای
در ... طرفه ... | آنکه ... بجز خیالی
چون ... طلب کنم ... | انگشت کنی ... روی قالی
با آن ... فتوه ... | چون ... فس فس ... الی
با اوج ... سرفه ... | هنگ ... گند ... ضعیف حالی
گر ... گند ز دور ... | که ... ز جور ... حالی
... همه ... | با ... همه ناله را ... لی
گاه ... ... | ... ن ... سکه ای
... بخواب ... | ن ... بجه ... شغالی
... رقص ... | ... ویلالی
... | ... هر ... خط و خالی
... زبان ... | ... که ... لی
... قصه ... | ... طلب ... زالی
که ... بلبان | آن ... هیچ ... لی
... کنم ... | ... بجز ... حالی
... طلب ... | ... صد ... لی

[illegible]

بکار بود ... | یک ... کیسل ... الی
زان ... اشتقاق ... | بروف ... با ... علی
... که جان شیرین ... | بر ... وجا ... دیرین ...
اخوان هر یک ... چشم ... | از ... چشم جان ...
در ... حال ... | ... ولاد علی
برخوان ... | هم ... علی
گر ... می ... گلگون ... | ... گلگون ...
... شربت آن ... شیرین ... | ... خاک ... خون ...
... دل و جان ... | هر لحظه نظر ... دارد
این ... چشم و آن ... | در راه ... دارد

۹ ای ریخته ... تو ... خون | ... چشم ... ریخته ...
هر خون که ... ریخته از ... چشم | خونی است که ... ریخته ... خون
هم چشم مرا ... | هم جان مرا ... چون
... چشم ... | ... خون
... | سیلاب ... چون
... | ... جیحون
... | کنجی است ... خون ... خون
... دل ... | ای چشم و دل آن ... تو ... خون

[illegible]

گلباره مگو چهره ام اگرباب گلگار
زنخ غ شقیقم شده زین لاله صد رنگ
رخ انکه اراده نجم مرا حال است غم
از انجم مر چهره شده آن طالع مسعود
هم سینه جو زرگ نقش شعف است
از حقه نکاه ابر دوم از سر حالش
چشمم بمقالات لحد باب زرکن

خمّاره مگو چشمم اگر مئی بنگون
دل جام چنینم شده زین شاغر وارد دون
خوشا انکه ازاده نجم مرا حال همایون
رخ خرم مرا زیره شده آن اختر میمون
ز اشراف رخ چهم زنجیر بر سینه اکنون
ماننده جو زرت لیلی دل مجنون
حالش بملاقات چه حالش ز مفتون

رحمان اثر داغی ازاین مرگ که در دین
درمان نه هر زو بسه اوای خلد طلان

علم خالق حق او واو زبر آن ات رتق
بتکلف کرد شمس دعوی تشریع در دوم
شب بیابان رفت دور در صبح ابتجم
با وجود کفر صلت ولا واسلام درو غ
رشکها بردم بر او بر اشکها ز ام بجوش
بیش ز غم هوش بردم گوش ز دم ببرد

در شبهای مدد از رتق فتق آن ز ثبات
تا نکو بر زمین و بر کار زمین بعجب است ثبات
دیدم او با ری آن مجذوب بحر ثبات
گفتم ای یا رب چه است فراق درجهد و ثبات
تا چه با بنگاه زمین از قرب یار او اثبات
دیدم از ذکر الهم از رتق و جهات

الا یا ایها الدوار التجافی
وکاس الناس مسکه ذوی حجب

بعدک عمر الله الدیارا
اذاق الناس حلوا ومرارا

شفا

شفا للمؤمنین ولا یکون
فمنه استغفروا قوم وقوم
فلو افسین وقد اواستقاه
اذا ان کنت تسئلنی برمز
فمذ ابعثنا خانا خوانا
حمیر ان ارانسه الرذل
فلیقا لا تمیز ولا التجرب
عاقا لا له الا التجیج
تعدی حبشه من ان یفیل
اقام بجوله قوما رذیلا
قد اتفقت نفوسهم الشریر
اذا کانت کذا زمر الاماره
فان الناس کلهم نفور
وجاءوا من بنی النجران قوم
واعطوا الجزیه واسلموا ذلیلا
اترضی جزیه الاسلام نعطی

یزید الظالمین الا خسارا
بمن صارف الله بر استجارا
وللطاغین بدنا وانکسارا
من الاحوال سته او جهارا
وفی کفیه سلمت اختیارا
تولی الامر واختلع العذارا
فسیقا لا شعور ولا شعارا
وعجلا لا له الا الخوارا
واکثر سوءه من ان یواری
وانزل دار حسن تا شرارا
بان قد اوقدوا للشر نارا
فبعدا لا دیار ولا دیارا
ولا یمکن لهم الا فرارا
وقد صاروا الا ذله وکارا

برذل من اراذله النصاری

داد کو اختر دو اکبر دهر فلک
اینه مغموق بسی مالک قدر ملک
هیچ بشری جز از بلبله قدر آمد
جه ق دو روز دو روز بلکه بلک

صحار حلال زره مشی دوران نکو
رانکه جهات ملک حمله بر آن نکو
هر زره خر و روز رشم میدان نکو
فاتش قوس اکر ز تو تشان نکو

تاریخ تولد فرزند محمد هادی

٩ بسی سال رحم ساعت از روز سیم و ماه ذی قعده — برآمد از حرم کلبا تکمک یا بشری مبارکی بود
بقرمولد نعم الخلف خیر السلف هادی — فرهود کایت بخت و تعجب العجایب عالی بود
تعالی صانعی کش صنع زین سان مغز آراید — مزاج آب و آتش کو بهر خاک و بادی بود
نیا یغمای هنر پایه صفات عم و مادر غور — کمال ذات و حشمت و پاک عقبایی بود
نکهت از چه یغما وارث هشت هنر رود — که کام لذتش و نام آرایی ور اولی بود
ستاره کوکب بخشش برابر شم لیل و کرون — سعادات بود و بهیر و دری خیم و مبارکی بود
بهر میر عاشب زاد و پاک ذات آرایش — که در فطرت از ما هت آن پاک زادی بود
بفال نیک در چهره ماه میلاد او گفتم — علم از ملت مهدی هدایت بالا بالای بود

١٢٦٠

تاریخ تولد فرزندی ابو الحسن نغاز از ابداع طبع گوهر نظامیه:

این زهره در صفات و گوهر — شد آنکش همی ستودی من گفت
تاریخ ولادتش زیک یک — جستم نه زبان نه جان نه تن گفت
دل سر بیانه اندر آورد — یغمای دوم ابو الحسن گفت

٤ ١٢٦٣

وله

زاد از اوه امیر را خلفی حوره کسب — ده حکم احد بر سپهدار جای سپهدار رسید راست
پنج با او که حوره جهره تنش منجه ستود — اخر و شد آنکه با آتش و باد از خرد راست
چار مام از قضا قمر ربه زشت نکو — ده هزار که به نجمه ربه زخش خطا است
سال وی را نه ای عهد ولادت بنجت — والی از شبح شه زهراوره لحساب [illegible]

هرچه جز حق بجز اباطل و بت بود هنر
کفت یزدان فاقم وجهک للدین حنیفا
الا ای نفس تا چند این غرور در کمم اعلی
اگر امروز فارغی ده در خاک لحد خوار
چو فرعون ادهمی کرده ما انا ربکم الاعلی
دم مزن تو ظالمان جهول
لا یزالون ینکرون القول
از خدا خواه هر چه می طلبی
بخشد و دهد بجیه و کششش
ای بنده چند بنده دل
بردار ز دست این و آن چشم
یزدان بار هنر و فارغ نشین
خدایت دهد روزی بد جایت
ومن یتق الله یجعل له
چند چون آز منعم بت شدن
گر مرد چون حق نمود راه راست
گر بگری بچشم حقیقت بین ترا
آنکه گشته قدر آستانه کشته اند
اگر واد جملت بدان رخ آری
دهر تا زنده بنده ستوار تر
نه افلاک مانده پا بی ملک
بدو باز گردند ذرات کون

فمن اسلمت له النفس و قلبت الیه
فطرة الله التی فطر الناس علیه
نکر نه دو رانی کرشته داو فانی
ز موسای قضا اذ خسفنا الارض ما نی
لعلی ابلغ الاسباب اسباب السموات
حق کو پیش ظالمان خبیث
لا یکادون یفقهون حدیث
تا که ز زاید و آن نصب و نصاب
یرزق من یشاء بغیر حساب
جز بر کرم غنی بالذات
ته خزاین السموات
زنده بشه روزی ای مکتب
اگر خویش رشوی محتسب
و یرزقه من حیث لا یحتسب
همچو ابراهیم کوی انی سقیم
فاعبدوا هذا صراط مستقیم
در هر نفس حیات و ممات است هین ببین
اماتنا اثنتین و احییتنا اثنتین
بالای ابلیس للکافرین
و ایلی لهم ان کید متین
نه خورشید ماند بجا نه سها
وانی الی ربک المنتهاها

رب بیت دل درویش خدا | کرد این خانه بفرما طوفی
الذی اطعمهم من جوع | و آمنهم من خوف
وصل بی شرط طلب میسر نیست | جهد باید در حصول مدعا
فضل جانان گرچه بسیار است لیک | لیس للانسان الا ما سعی
نه همین جن و انس و دیو و ملک | کرده تسبیح کبریایی او
بلکه ذرات کاینات همه | دعوا الله مخلصین له
خود شنیدم ز هر جماد و نبات | وحده لا اله الا هو
گیرمت ای دل نهان پیش خلق | پرده زن پس بساط درون
پس چه کنی پیش علیمی داد | یعلم ما تبدون و ما تکتمون
زیر دستان کرده زبر دستی | پنجه تابد بزور دست ضخم
دست یزدانش بشکند بازو | و ید الله فوق ایدیهم
بر در جانان جواب از هر ناله | چند کردی دعا بی فایده
فی السماء رزقکم ما توعدون | ربنا انزل علینا مائده
با خدا جز دلا خود خواهش | چیست دانی قصه سنگ و سبو
بگذر از جان تا بجانان درسی | لن تنالوا البر حتی تنفقوا
سعادت بی توفیق نیست الطاف ازلی | نه از کتاب و هی نه دفتر و درس
سلام علی من اشرح الله صدره | ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء
جرح و عجز از برو بالا که پنهان داری | در ره وات هر که یابد صلاح کاف ...
سر بسر بگیر ارزها پرتو شاه | ان فی ذلک لآیات لقوم یعقلون
نزدیکی تا بیابی الرجاء | لعلک ترقب الفتوحا
یا قوم توبوا قبل ان تموتوا | توبوا الی الله توبة نصوحا

[illegible]

تا همی از هر دل جان ربای ... | رونق از اقبال و تاب ... آب ...
[illegible]

[illegible]

۹ گفت تا از سینه جا کرد با عشق حال
در کهی کز خط رفعت برتر از چرخ بلند
آن چه درگه درگه مجد و دول و جاه بلند
درگه شهزاده سیف الله ولی انکه اخت
بارگاه مجد از روی بس فروغ اختر
آب گردد آتش از کین کرگران آرزو کار
هیچ سرورش همه زود گر بیرانه حد
پس بسی گر برده‌ای والا تر مرده
بر بزرگان خرده‌ها بر کی چه حق بود اخلاق
لیک برگو باش از عهده شال اقلاق حد
از ده چه بر که بسته‌ام یک کسه بر کوی هی
آمدم هر که به بحر بستم فرو چیدم نفس
خسروا هر چندم از نعل بنجه دستور نیست
گر چه گفت ای شیر زنهار از در صد باره
گر حجت در برد سینه‌ام و اشک گوی
لیک لنو از سر غرضی نهان از رنج
هیچ حجت را بود کو غلط بستی
در خور حیه چه بین عز اکرام از کرام
رو فرو خوان سیرت و خبر شاهان عجم
نه از تو سر ران هم در گلزار یعنی ببین
کس را دارد کسی بود از رای حرم عهد

سوی عالی درگهی گشته روان بر در ارسلان
درکهی کز قدر بیشتر خوشتر از صد جهان
آن چه درگه درگه و قدر بی فخر زمان
درگه هر تا تا دم شه نژاد و شه نشان
خاندان ملک را آرایش چراغ دودمان
خاک بیزی اد درویی از شکوه سایر زنان
که را ابکر نمرود کر تخفیف انسان
پس سرا در گاهی بلند آستانه چه از کامران
کاین چراغ انجمن آل چراغ نخجوان
بر خلاف خود چه ترک صدق چیری از قدر دان
فاتحم از کس بنده‌ام آن اخلاق ایمان
خواستم هر که به گردن بستم فرو بستم دهان
در برت از خسته‌ی الاخلاص و ایمان
بر تو ادا گر سخن تنها نکته داری زبان
بی‌خیانت گر نکو با کت است و حکمران
در جسارت نیز هم بی شرط بروی مران
هیچ حجت را نه در دل غلط بستهان
لایق جان با شه عز جان و هم جان
زر کیمیا از آن بخشش شاه مانده نشروان
رفته رفته تا نه به حضرت صاحبقران
برنخت آن ستجال از رای جلال لوک زمان

لمز راین عرض حال آن سر مسکین درجه
انچه کرد اد راز دست خود تو … بهی
عاقبت بودی خر ارین کس بی خوابی زبون
نی مکوم … از خلق … ای
از چه دارم در پهلو اندر جوانی منتقد
در حق ما هر چه گفتند از غرض بی‌حس بر
صدق مار از من مکم …
از خصر تنها نمانده در ره اخلاص نیست
بارها گفته شده صدق داری جنس ان
آن همی کن با نمی اند و خلل امید نیست
دل زکار رانده‌ام با آن نکاه از آیین خرد
در همی گوشه ز درهای کهل روز روی
لاجرم زینگونه بنگاه بر تو همدم …
گر نه گنجش بر ما به قدر تو و اخلاص گشت
جاودان نیک است در ره …
با چنین دولت چه ما را خلاف از …
هر که ز … نه کو طراز …
قصه‌ها از نسر … بیاد و نهان …
بی‌توقع بد تقاضا مستور …
الغرض بر علم ما زین با چراغ علمی …
هیش دار … ما بسی …

در تصور ما نکند ای شاه جلال
در بهانه تو سه از خدای عفو دان
بر نگاه … شور بخت گلستان
تا قیامت بس همی … استرداد
همچو کان و ازان و خان و زان و دان
داوری خواهم خدای منتقم مستعان
کو … گشته … کردگان
تا چراغ صبح …
کاین زمین را نشانه همی … خاوران
زین همی خواهم … همه …
بر نکالی … لا …
تا بجنبم … همی …
لاجرم زان دست … کردم … گشتم جهان
صلح کار … جهان …
گر ز … قدردان …
هیچ … گرانی … قهر …
دانکه …
خلق …
گفت …
کانچه هرگز …
فتح الله …

[illegible]

اختیارات ایام عربیه

۱ ا نیک و مبارک است برای خروج و حج و دیدار ملوک و طلب علم و سفر و معامله و شراب و زرع و بنا و نحس است در صفر و ربیع الاول و جمادی الاخر
۲ ب نیک است برای نکاح و بنا و تمکن و ملاقات و حاجت و هر کار خاصه سفر و معامله و نحس است در شوال
۳ ج نیک است برای طلسمات و نیرنجات و دیگر هیچ کار نشاید و نحس است در هر ماه خاصه ماه رمضان
۴ د نیک است برای زرع و شکار و نکاح و بنا و شراب و دوا و مکروه است سفر و نحس است در ربیع الاول و شعبان و ماه رمضان
۵ ه نحس است در هر ماه و هیچ کار نشاید
۶ و نیک است برای روا شدن حاجات و خطبه و سفر و شراب و دوا و معاش و شکار و حجامت و نحس است در شوال و ذی قعده
۷ ز نیک است برای شکار و طلب رزق و غرس و زرع و سفر و دیدار ملوک و شفقت و کتابت و بنا و نکاح
۸ ح نیک است برای معامله و دیدن ملوک و مکروه است سفر و جنگ و نحس است در ذی حجه
۹ ط مبارک است و نیک است برای اراده کار و ماه است ای بنا و شخم و جنگ و سلوک و [illegible] فردا و رزق است و دیگر نجات یابد
۱۰ ی نیک است برای طلب و شرب و سفر و زرع و سلطه خوردن و نشستن و دیدار ملوک را و نحس است در محرم و صفر و ربیع الاول و جمادی الاول و ذی قعده
۱۱ یا نیک است برای ابتدای کارها و بیع و شری و مکروه است لقای ملوک و نحس است در محرم و ربیع الثانی و جمادی الاول و جمادی الاخر و رجب
۱۲ یب نیک است برای خطبه و فتح دکان و شرکت و سفر دریا و مکروه است برای نوشته و دیگر برای همه حاجات ثابته است و نحس است در رجب و جمادی الاخر
۱۳ یج نحس است برای همه کارها در هر ماه خاصه در رجب
۱۴ ید نیک است برای کارها و طلب علم و معامله و سفر و قرض کردن و سفر دریا و دیدن اشراف و حوایج
۱۵ یه نیک است برای همه امور مگر قرض دادن و کرفتن و دو روز ایمن مختصر است
۱۶ یو جید است برای همه کارها مگر تجارت و شرکت و سفر دریا و بنا و نحس است در هر ماه
۱۷ یز صالح است برای هر کار و تزویج و معامله و زرع و بنا و لقای ملوک و سعی در حوایج و دوری از دشمن و بیع و شری و خانه و قرض دادن و رنا بار و نیکیس است
۱۸ یح نیک است برای هر کار خاصه سفر و حوایج و غیر خاصه
۱۹ یط نیک است برای هر کار
۲۰ ک نیک است برای حوایج و سفر و بنا و غرس و دخول بر ملوک و مبارک است و بدی ایمن است و سلامت برای خروج و حوایج و بنا و جماع و غرس و در دو دایره کرده و گری است و نحس است در صفر و ربیع الاول و جمادی و شعبان و ماه رمضان
۲۱ کا نحس مستمر است در هر ماه و بودن برای سفر خوب است و در روز تنی برای خون کرفتن
۲۲ کب مختار است برای معامله و لقاء سلطان و سفر و صید و نحس است در محرم
۲۳ کج مختار است برای هر کار خاصه تزویج و تجارت و دخول بر ملوک و حوایج و سفر
۲۴ کد روز نحس و شوم است در هر ماه خاصه در محرم
۲۵ که مذموم و نحس و شدید البلیات در هر ماه
۲۶ کو نیک است برای هر حاجت مگر تزویج و سفر و با مقصد دار که مشغول دارد و بد است برای در و در منزل از خدر و دریا مکروه است و نحس است در شعبان
۲۷ کز نیک است برای حوایج و لقاء سلطان نیک است و در بیا و طول
۲۸ کح ممزوج است و در روز بدی حاصل است و مبارک است برای هر حاجت و نحس است در ربیع الاول
۲۹ کط نیک است برای هر حاجت مگر کتابت و ره و هیچ [illegible] نیک است خاصه سفر و بد است برای دشمن [illegible]
۳۰ ل مختار است برای هر حاجت از معامله و زرع و تزویج و لقای ملوک و متعرض غیر نشود

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۲
۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰

اختیارات ایام الاسبوع

یکشنبه ایک است با او و بد است تقلیم و حجامت و نوبرین
دوشنبه بد است برای حوایج و سفر و بد است برای حلق و تقلیم و حجامت و نو بریدن و تعلم
سه شنبه بد است برای حوایج و سفر و دوری و نیک است برای سفر و تقلیم و حجامت و نو بریدن و تعلم برای حلق و بد است برای حلق و هیچ بد است برای [illegible] تقلیم
چهارشنبه نیک است برای حجامت و سفر و تقلیم و نیک است برای حمام و نکاح و بد است برای حلق و بد است بریدن جامه و برای [illegible] تقلیم
له نحس است مگر برای تعلم و دوا و حمام و نیک است برای زفاف و روزش نیک است و نوبرین و دعا [illegible] نو و تقلیم و بد است برای لوده و حجامت
پنجشنبه نیک است قضای حاجات و مبارک است برای جماع و لوده و زوال و تقلیم و حجامت و خروج از خانه در این [illegible] و نوبرین و طلب علم
جمعه و نیک است برای زوج و طلب زیارت قبور و دعا و حمام و جماع و درس و روزش نیک است و نو تراشیدن و نوبرین و دخول [illegible] و در بیست تنزه
شنبه نیک است برای صید و مبارک است برای تعلم و سفر و بد است برای ناخن گرفتن و حجامت و نوبرین

جهات سکونی بلوز تجنب از آن بکارها از مهمای ترک است بس اگر ماه بتی از مهمان قصه عربان یکروز برایام جنبد [illegible] و دیگر ازمان [illegible]

۱	۱۱	۲۱	در شرق است	۲	۱۲	۲۲	مابین شرق و جنوب است	۳	۱۳	۲۳	در جنوب است	۴	۱۴	۲۴ مابین جنوب و مغرب است
۵	۱۵	۲۵	در مغرب است	۶	۱۶	۲۶	مابین مغرب و شمال است	۷	۱۷	۲۷	در شمال است	۸	۱۸	۲۸ مابین شمال و شرق است
۹	۱۹	۲۹	تحت الارض است	۱۰	۲۰	۳۰	وسط السماء است							

جهات رجال الغیب فی الایام العربیه ۲ ۱۴ ۲۲ ۲۹ در شرق‌اند و در اول روز
۸ ۱۵ ۲۳ ۳۰ در شمال‌اند در ساعت هشتم ۴ ۱۲ ۱۹ ۲۷ در مغرب‌اند در ساعت نهم ۳ ۱۱ ۱۸ ۲۶ در جنوب‌اند در ساعت [illegible]
۶ ۱۳ ۲۸ میان شرق و شمال‌اند در ساعت چهارم ۵ ۱۳ ۲۰ میان شمال و مغرب‌اند در ساعت دوم ۲ ۱۲ ۱۰ ۲۵ میان مغرب و جنوب [illegible]
۱ ۱۶ ۹ ۲۴ میان جنوب و شرق‌اند در ساعت ششم

خون گرفتن در ایام ماه ۱ مضر و مورث ورق ۲ مورث بیماری ۳ ضعف دماغ ۴ مورث صلع ۵ مورث صفره بدل ۶ مورث [illegible]
۷ مورث ضعف ۸ مورث صداع ۹ جرب و وجع اعضا ۱۰ مورث ألم ۱۱ مورث خبط دماغ ۱۲ ضعف بدن ۱۳ مورث وجع ۱۴ حکه و نحست ۱۵ [illegible] ۱۶
۱۷ صحت ۱۸ تقوی ۱۹ دافع وجع طحل ۲۰ صحت ۲۱ سرور قلب ۲۲ مقوی قلب ۲۳ مفرح ۲۴ دافع صفره و خون ۲۵ مصفی خاطر ۲۶ خلاص از مرض
۲۷ مورث امن ۲۸ مقوی قلب ۲۹ خلاص از مرض ۳۰ [illegible]

سر تراشیدن ۱ عمر کوتاه کند ۲ حاجت بر آید ۳ نقصان مال آرد ۴ مراد بر آید ۵ خوشحال شود ۶ بلا از خطر آید ۷ نیکو بود ۸ بیمار شود ۹ مال یابد [illegible]
۱۰ غم زیاد شود ۱۱ دزد بمال گردد ۱۲ عزیز شود ۱۳ مصیبت آید ۱۴ خوشحال شود ۱۵ مراد حاصل کند ۱۶ عکس بود ۱۷ میانه بود ۱۸ نیکو بود ۱۹ [illegible]
۲۰ از غم برهد ۲۱ نیکو بود ۲۲ مفلس شود ۲۳ نیکو بود ۲۴ نیکو بود ۲۵ غنی گردد ۲۶ از غم برهد ۲۷ نیکو بود ۲۸ نیکو بود ۲۹ حاجت برآید ۳۰ [illegible]

تعبیر خواب ۱ باطل ۲ بالعکس ۳ بالعکس ۴ با خیر افتد ۵ با خیر افتد ۶ صادق ۷ صادق ۸ صادق ۹ صادق ۱۰ کذب
۱۱ با خیر افتد ۱۲ با خیر افتد ۱۳ به خیر و شر ۱۴ به شر رسد ۱۵ صادق ۱۶ با خیر افتد ۱۷ به شر رسد ۱۸ واقع شود ۱۹ به شر رسد ۲۰ باطل ۲۱ باطل
۲۲ سرور آورد ۲۳ واقع شود ۲۴ بیشتر رسد ۲۵ باطل ۲۶ بیشتر رسد ۲۷ واقع شود ۲۸ واقع شود ۲۹ تعبیر نکند ۳۰ صحیح است

دفع مضرات نحوسات الکواکب [illegible]

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم [illegible]

حديث همام في صفة المؤمن المتقين

قال ابو عبد الله عليه السلام قام رجل يقال له همام وكان عابدا ناسكا مجتهدا الى امير المؤمنين عليه السلام وهو يخطب فقال يا امير المؤمنين صف لنا صفة المؤمن
كاننا ننظر اليه فقال يا همام المؤمن هو الكيس الفطن بشره في وجهه وحزنه في قلبه اوسع شيء صدرا واذل شيء نفسا زاجر عن كل فان حاض على كل حسن
لا حقود ولا حسود ولا وثاب ولا سباب ولا عياب ولا مغتاب يكره الرفعة ويشنأ السمعة طويل الغم بعيد الهم كثير الصمت وقور ذكور صبور شكور
مغموم بفكره مسرور بفقره سهل الخليقة لين العريكة رصين الوفاء قليل الاذى لا متأفك ولا متهتك ان ضحك لم يخرق وان غضب لم ينزق ضحكه
تبسم واستفهامه تعلم ومراجعته تفهم كثير علمه عظيم حلمه كثير الرحمة لا يبخل ولا يعجل ولا يضجر ولا يبطر ولا يحيف في حكمه ولا يجور في علمه نفسه اصلب من الصلد
ومكادحته احلى من الشهد لا جشع ولا هلع ولا عنف ولا صلف ولا متكلف ولا متعمق جميل المنازعة كريم المراجعة عدل ان غضب رفيق ان طلب لا يتهور ولا يتهتك
ولا يتجبر خالص الود وثيق العهد وفي العقد شفيق وصول حليم خمول قليل الفضول راض عن الله عز وجل مخالف لهواه لا يغلظ على من دونه ولا يخوض فيما لا يعنيه
ناصر للدين محام عن المؤمنين كهف للمسلمين لا يخرق الثناء سمعه ولا ينكي الطمع قلبه ولا يصرف اللعب حكمه ولا يطلع الجاهل علمه قوال عمال عالم حازم لا بفحاش
ولا بطياش وصول في غير عنف بذول في غير سرف لا بختال ولا بغدار ولا يقتفي اثرا ولا يحيف بشرا رفيق بالخلق ساع في الارض عون للضعيف غوث
للملهوف لا يهتك سترا ولا يكشف سرا كثير البلوى قليل الشكوى ان راى خيرا ذكره وان عاين شرا ستره يستر العيب ويحفظ الغيب
ويقيل العثرة ويغفر الزلة لا يطلع على نصح فيذره ولا يدع جنح حيف فيصلحه امين رصين تقي نقي زكي رضي يقبل العذر ويجمل الذكر ويحسن بالناس
الظن ويتهم على العيب نفسه يحب في الله بفقه وعلم ويقطع في الله بحزم وعزم لا يخرق به فرح ولا يطيش به مرح مذكر للعالم معلم للجاهل لا يتوقع له
بائقة ولا يخاف له غائلة كل سعي اخلص عنده من سعيه وكل نفس اصلح عنده من نفسه عالم بعيبه شاغل بغمه لا يثق بغير ربه غريب وحيد حزين يحب في الله
ويجاهد في الله ليتبع رضاه ولا ينتقم لنفسه بنفسه ولا يوالي في سخط ربه مجالس لاهل الفقر مصادق لاهل الصدق موازر لاهل الحق عون للقريب
اب لليتيم بعل للارملة حفي باهل المسكنة مرجو لكل كريهة مامول لكل شدة هشاش بشاش لا بعباس ولا بجساس صليب كظام بسام دقيق
النظر عظيم الحذر لا يجهل وان جهل عليه يحلم لا يبخل وان بخل عليه صبر عقل فاستحيى وقنع فاستغنى حياؤه يعلو شهوته ووده يعلو حسده وعفوه يعلو حقده لا ينطق بغير
صواب ولا يلبس الا الاقتصاد مشيه التواضع خاضع لربه بطاعته راض عنه في كل حالاته نيته خالصة اعماله ليس فيها غش ولا خديعة
نظره عبرة وسكوته فكرة وكلامه حكمة مناصحا متباذلا متواخيا ناصح في السر والعلانية لا يهجر اخاه ولا يغتابه ولا يمكر به ولا ياسف على ما فاته
ولا يحزن على ما اصابه ولا يرجو ما لا يجوز له الرجاء ولا يفشل في الشدة ولا يبطر في الرخاء يمزج الحلم بالعلم والعقل بالصبر تراه بعيدا كسله
دائما نشاطه قريبا امله قليلا زلله متوقعا لاجله خاشعا قلبه ذاكرا ربه قانعة نفسه منفيا جهله سهلا امره حزينا لذنبه ميتة شهوته كظوما
غيظه صافيا خلقه آمنا منه جاره ضعيفا كبره قانعا بالذي قدر له متينا صبره محكما امره كثيرا ذكره يخالط الناس ليعلم ويصمت ليسلم
ويسأل ليفهم ويتجر ليغنم لا ينصت للخبر ليفجر به ولا يتكلم ليتجبر به على من سواه نفسه منه في عناء والناس منه في راحة اتعب نفسه لآخرته فاراح الناس
من نفسه ان بغي عليه صبر حتى يكون الله الذي ينتصر له بعده ممن تباعد منه بغض ونزاهة ودنوه ممن دنا منه لين ورحمة ليس تباعده تكبرا ولا عظمة
ولا دنوه خديعة ولا خلابة بل يقتدي بمن كان قبله من اهل الخير فهو امام لمن بعده من اهل البر قال فصاح همام صيحة ثم وقع مغشيا عليه فقال
امير المؤمنين اما والله لقد كنت اخافها عليه وقال هكذا تصنع الموعظة البالغة باهلها فقال له قائل فما بالك يا امير المؤمنين فقال عليه السلام
ان لكل اجلا لن يعدوه وسببا لا يجاوزه فمهلا لا تعد فانما نفث على لسانك شيطان فذكرنا الحديث لطوله لكون ... على الناس
على وحيد وحيد مهاجر يكون ... عن غير علمه وليعلم ان ... الصفات ... الكبريت الاحمر فاذا عرف صفات المؤمن ان علم ان
جميع اخوان الثقة واخوان المصادقة ليس بينهم ... ولا ...
المقبولة المشهورة قال الصادق عليه السلام ينظران من كان منكم ممن قد روى حديثنا ونظر في حلالنا وحرامنا وعرف احكامنا فليرضوا به حكما فاني
قد جعلته عليكم حاكما فاذا حكم بحكمنا فلم يقبله منه فانما استخف بحكم الله وعلينا رد والراد علينا الراد على الله وهو على حد
الشرك بالله قال اعلم العلماء شيخنا الشيخ الشهيد ... ظاهر ... لا يدرك

قال ابو عبد الله عليه السلام ان الله عز وجل خلق طينتين [illegible] شيئا فخلطها بهم [illegible] فلو كان [illegible] الينا فانتم والله منا قال رسول الله صلى الله عليه وآله

انا [illegible] الائمة [illegible] ليس الخلاف في الله [illegible] قال عليه السلام [illegible] ان الله عز وجل آية [illegible] ولايته [illegible]

ولقد فرضت ولايتي على الامم [illegible] ان تقبلها وعن الباقر عليه السلام في قوله تعالى قل بفضل الله وبرحمته فبذلك فليفرحوا هو خير مما يجمعون فضل الله هو رسول الله ورحمته

علي عليه السلام قال الصادق عليه السلام ان الله خلق المؤمنين من نوره وصبغهم في رحمته فالمؤمن اخ المؤمن لابيه وامه ابوه النور وامه الرحمة وقال الصادق عليه السلام [illegible]

[illegible] غير مختلفين [illegible] فاتقوا فراسة المؤمن فانه ينظر بنور الله [illegible]

[illegible] لوجدوا فيه اختلافا كثيرا قال [illegible] من زنى خرج من الايمان ومن شرب الخمر خرج من الايمان ومن افطر يوما من شهر رمضان متعمدا خرج من الايمان

وقيل [illegible] المرتكب للكبيرة [illegible] الايمان [illegible] قال عليه السلام يخرج من الايمان [illegible] انها حلال [illegible]

[illegible] وان كان معترفا بانها كبيرة [illegible] فانه معذب عليها [illegible] من الايمان [illegible]

[illegible] وشبابهم بالخطيئة [illegible] روح القوة [illegible] روح الشهوة [illegible] روح الايمان [illegible]

فليس يعود فيه حتى يتوب فاذا تاب تاب الله عليه فان عاد ادخله الله نار جهنم [illegible] الكبائر تخرج من الايمان قال نعم وما دون الكبائر قال رسول الله صلى الله عليه وآله

لا يزني الزاني وهو مؤمن ولا يسرق السارق وهو مؤمن وعن عبيد بن زرارة قال دخل ابن قيس الماصر [illegible] على ابي جعفر عليه السلام فتكلم ابن

[illegible] فقال [illegible] من الايمان [illegible] المعاصي والذنوب قال فقال ابو جعفر عليه السلام يا ابن قيس اما رسول الله صلى الله عليه وآله قال لا يزني الزاني وهو مؤمن ولا يسرق

السارق وهو مؤمن [illegible] وعن احدهما عليهما السلام قال الايمان [illegible] عمل [illegible] ابي عبد الله عليه السلام [illegible] قال

ان يطيع الله [illegible] قال ابو جعفر عليه السلام المؤمن من ائتمنه المؤمنون على اموالهم وانفسهم والمسلم من سلم المسلمون من يده ولسانه قال عليه السلام ان الله عز وجل خلق المؤمن من

طينة الجنان [illegible] من روح [illegible] المؤمن اخ المؤمن لابيه وامه [illegible] في تلك الارواح [illegible] حزن [illegible]

المؤمن اخ المؤمن كالجسد الواحد ان اشتكى شيئا منه وجد الم ذلك في سائر جسده وارواحهما من روح واحدة وان روح المؤمن لاشد اتصالا بروح الله من اتصال شعاع

الشمس بها قال ابو عبد الله عليه السلام ان الله عز وجل اخذ طينة من الجنة وطينة من النار فخلطهما جميعا ثم نزع هذه من هذه [illegible] من الامانة وحسن الخلق

وحسن السمت فمما مستهم من طينة الجنة وهم يعودون الى ما خلقوا منه [illegible] من قلة الامانة وسوء الخلق والزعارة فمما مستهم من

طينة النار وهم يعودون الى ما خلقوا منه قال علي عليه السلام لو ضربت بسيفي هذا خيشوم المؤمن على ان يبغضني ما ابغضني ولو صببت الدنيا على

المنافق على ان يحبني ما احبني قال ابو جعفر عليه السلام ان الله عز وجل خلقنا من اعلى عليين وخلق قلوب شيعتنا مما خلقنا منه وخلق ابدانهم من دون

ذلك وقلوبهم تهوي الينا لانها خلقت مما خلقنا ثم تلا كلا ان كتاب الابرار لفي عليين [illegible] وخلق عدونا من سجين وخلق قلوب شيعتهم مما خلقهم منه وابدانهم من دون

ذلك فقلوبهم تهوي اليهم لانها خلقت مما خلقوا منه ثم تلا كلا ان كتاب الفجار لفي سجين [illegible] قال علي عليه السلام في حديث [illegible]

[illegible] فلينظر [illegible] قلبه فان كان يحب ولينا فليس بمبغض لنا وان كان يبغض ولينا فليس بمحب لنا [illegible] رسول الله صلى الله عليه وآله [illegible]

[illegible] من الله [illegible] ان تبغضوا اولياءنا وتحبوا اعداءنا [illegible] فقال [illegible] يقول [illegible]

[illegible] عليه السلام [illegible] فان كنت [illegible] قال [illegible] ابي عبد الله عليه السلام [illegible] لاحبك [illegible] ثم رفع رأسه

فقال صدقت يا [illegible] قلبك [illegible] قلبي [illegible] قال لا تخبر [illegible] عليه السلام [illegible] وتعلم اني [illegible] قال

[illegible] نفسي [illegible] شيعته [illegible] قال وكيف علمت ذلك قال [illegible] شيعتك [illegible] فقال [illegible] علمت [illegible]

غير [illegible] ان تعلم ما لك عندي فانظر [illegible] عندك قال ابو عبد الله عليه السلام انظر قلبك فان انكر صاحبك فاعلم ان احدكما قد احدث

كتب [illegible] عليه السلام الى رجلين [illegible] ان احدهما [illegible] كثير [illegible] عليه السلام [illegible]

الشيوخ [illegible] وانما المراد [illegible] الباب قول ابي عبد الله عليه السلام ليس منا من لم يوقر كبيرنا ويرحم صغيرنا

وقول رسول الله صلى الله عليه وآله من اجلال الله اجلال ذي الشيبة المسلم [illegible] عليه السلام [illegible]

[illegible] وامرك ان تواسي اخوانك [illegible] ولا [illegible] فضلك [illegible]

وخلقهم ومن كان منهم [illegible] ان [illegible]

اولياء الله اكرم عليك من اهلك وعيالك سئل العسكري عليه السلام عن رجل اوصى بمال في سبيل الله قال عليه السلام سبيل الله شيعتنا روي الكليني عن الكاظم عليه السلام من لم يقدر

ان يزورنا فليزر صالحي اخوانه يكتب له ثواب زيارتنا ومن لم يقدر ان يصلنا فليصل صالحي اخوانه يكتب له ثواب صلتنا قال ابو عبد الله عليه السلام ان الله تعالى خلق

المؤمن من نور عظمته وجلاله وكبريائه فمن طعن على المؤمن او رد عليه فقد رد على الله في عرشه وليس هو من الله في ولاية وانما هو شرك الشيطان وقال عليه السلام

[illegible] من الناس [illegible] الموالين [illegible] وقال العسكري عليه السلام ان

موالينا وشيعتنا كالجسد الواحد [illegible] قال [illegible] تعقد [illegible]

[illegible] فقال [illegible] من شيعتنا [illegible] المتحابين [illegible] احب الينا [illegible] بحبكم [illegible]

من سر مؤمنا فقد سرني ومن سرني فقد سر الله وقال [illegible] احب الله من ادخال السرور على المؤمن قال ابو عبد الله عليه السلام اوحى الله الى داود

ان العبد من عبادي ليأتيني بالحسنة فابيحه جنتي فقال داود يا رب [illegible] تلك الحسنة قال يدخل على عبدي المؤمن سرورا ولو بتمرة وقال عليه السلام لا يرى احدكم اذا ادخل

على مؤمن سرورا انه عليه ادخله فقط بل والله علينا بل والله على رسول الله صلى الله عليه وآله [illegible] الكافرين [illegible]

[illegible] خير [illegible] ان تحبهم [illegible] اعمالهم وتبرؤوا من اعمالهم [illegible]

[illegible] قال له [illegible] لا يؤثر [illegible] مقالة [illegible] عن جعفر عليه السلام [illegible]

يا ابن رسول الله [illegible] رجال من مواليكم يشربون الخمور [illegible] الذنوب [illegible] نقول انهم فساق فجار [illegible]

[illegible] الفاسق الفاجر [illegible] من النفس [illegible] والله لن يخرج [illegible] الدنيا الا [illegible]

ذلك ان الله يجزيه [illegible] الذنوب [illegible] ولا تصيبه [illegible]

[illegible] او شدة وعليه [illegible] ذلك كفارة لذنبه فيخرج من الدنيا بغير ذنب [illegible] قال لا نجس [illegible]

ان من شيعتكم قوما يشربون الخمر على الطريق فقال الحمد لله الذي جعلهم على الطريق [illegible] قال قلت لابي جعفر عليه السلام

[illegible] قال [illegible] قلت فيشرب المسكر قال [illegible] قال نعم [illegible] لا يزني ولا يلوط ولا يركب العاب

[illegible] قال يا اسحاق قال الله تعالى الذين يجتنبون كبائر الاثم والفواحش الا اللمم [illegible] المؤمن [illegible]

[illegible] قال [illegible] ترى المؤمن [illegible] يقول [illegible] بدين الله [illegible]

معتبر [illegible] في طلق الوجه حسن البشر

[illegible] الصلاة كثير الصوم كثير الصدقة يؤدي الزكاة [illegible] ويؤدي الامانة قال يا اسحاق ليس [illegible]

[illegible] فقال يا اسحاق ان الله عز وجل لما كان متفردا بالوحدانية ابتدأ الاشياء لا من شيء

فاجرى الماء العذب على ارض طيبة طاهرة سبعة ايام مع لياليها ثم نضب الماء عنها فقبض قبضة من صفاوة ذلك الطين وهي طينتنا اهل البيت

ثم قبض قبضة من اسفل ذلك الطين وهي طينة شيعتنا ثم اصطفانا لنفسه فلو ان طينة شيعتنا تركت كما تركت طينتنا لما زنى احد منهم ولا سرق ولا لاط

ولا شرب المسكر [illegible] ولكن الله عز وجل اجرى الماء المالح على ارض ملعونة سبعة ايام ولياليها ثم نضب الماء عنها ثم قبض قبضة وهي طينة

[illegible] وهي طينة خبال وهي طينة اعدائنا فلو ان الله عز وجل ترك طينتهم كما اخذها لم تروهم في خلق الآدميين ولم يقروا بالشهادتين ولم

[illegible] ولم يحجوا البيت ولم تروا احدا منهم بحسن خلق ولكن الله تبارك وتعالى جمع الطينتين طينتكم وطينتهم فخلطها وعركها عرك الاديم ومزجها

بالمائين [illegible] من اخيك المؤمن من شر لفظ او زنا او شيء مما ذكرت من شرب مسكر او غيره فليس من جوهريته ولا من ايمانه انما هو بمسحة الناصب اجترح هذه السيئات

التي ذكرت وما رأيت من الناصب من حسن وجه وحسن خلق وصوم وصلاة او حج بيت او صدقة او معروف فليس من جوهريته انما تلك الافاعيل من مسحة الايمان

[illegible] قال يا اسحاق ايجمع الله الخير والشر في موضع واحد اذا كان يوم القيامة نزع الله مسحة الايمان

منهم فردها الى شيعتنا ونزع مسحة الناصب بجميع ما اكتسبوا من السيئات فردها على اعدائنا وعاد كل شيء الى عنصره الاول [illegible] الشمس اذا

[illegible] قال نعم يا اسحاق [illegible] الشمس اذا غربت [illegible] كذلك يعود [illegible] قال نعم

يعود [illegible] حسناتهم فترد اليهم قال اي والله الذي لا اله الا هو [illegible]

يا اسحاق اما تقرأ هذه الآية اولئك يبدل الله سيئاتهم حسنات وكان الله غفورا رحيما فلم يبدل الله سيئاتهم حسنات الله يبدل لكم

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible]

كائنة ما كانت فانه زين لك ... فعله حتى يجعلك شعلة مثل خشبة تعاشر النار فهي تؤثر فيها بحرارتها وتخفيفها حتى تجعلها نارا مثلها ... تنتقل اليه لا محالة ولذا قال النبي صلى الله عليه وآله المرء على دين خليله وقرينه بخلاف من كان فيه سجية غالبة من سجايا الكبير التقي وطبايعهم وصارت مركوزة وملكة فان من يعاشره ينتفع بذلك ويتخلق لا محالة كما هو مجرب معروف فاذا اردت العشرة فانظر ان كان فيه صفة كاملة من الصفات ... الا نفعك منها وساير صفته حسنة لم تبلغ رتبة الباقي فهي مضمحلة دون ملكة القوية فلا تعاشره ولا تساوره ولا تواخه ابدا فان المواخاة للقوية الذي ... وهذه تفيد ... كما ... فيه صفة غير غالبة كاملة وساير صفاته السيئة مقهورة مغلوبة دونها فعاشره فانك تنتفع بتلك الصفة في ... اتحد اخا فايّاك جميع الصفات السيئة فلا يكاد يوجد الا المعصومين عليهم السلام ... فلا يكاد يخرا منهما احدا الا قليل جسم كما كثرت ... يؤثر في الغير ويظهر ما فيه منها ... فافهم ذلك فانها ... الحمد لله ...

ان تسلم عليه
حسنة ... تعالى
... وتعاقره ...
ان تطهر حسنة

ان يحلف في غيبك ان يحترم غيبته ان لا تقول بعد موته الا خيرا ان تغفر زلته ان ترحم عبرته
ان تستر عورته ان تقبل عثرته ان تقبل معذرته ان ترد غيبته ان تديم نصيحته ان تحفظ خلته ان ترعى ذمته
ان تقبل هديته ان تكافي صلته ان تشكر نعمته ان تحسن نصرته ان تحفظ حليلته ان تقضي حاجته ان تشفع مسئلته
ان ترشد ضالته ان ترد سلامه ان تطيب كلامه ان تبر انعامه ان تصدق اقسامه ان توالي وليه ان تحسن جواره
وعشرته ان تنقض عنه ان لا تطلبه الا نصاف ان تصافح من صافاه ان تعادي من عاداه ان تكتم سره ان تحبه
بحضرته ان لا تسميه الا في غيبته ان لا تنقض منه ان لا تخونه ان لا تخرجه ان لا تظلمه ان لا تكذبه ان لا
تتهمه ان لا تغشه ان لا تخذله ان لا تعاديه ان لا تلمه ان لا تقول له اف ان لا تقول له انت عدوي
ان تقبل عتابه ان تتقي حرمته ان توقره وتكرمه ان تقوم معه اذا دخل عليك واذا خرج ان تأمر امره اذا دخلت بيته ان
تدخل في بيته حيثما امرك ان تبتسم في وجهه ان ترفق به في السفر والحضر ان تشيعه اذا خرج من بيته ان تكاتبه في السفر
ان تبدأ باسمه في الكتاب ان تسابقه في صلته ان لا تقدم الرجل من اخوانك ان تخالفه وتؤاكله ان تلقاه بالبشر وطلاقة الوجه
ان تعفو عنه وان ظلمك ان تصله وان قطعك ان تحسن اليه وان اساء اليك ان تعطيه وان منعك ان تواخيه
ملاطفته وتؤازره ان تصافحه اذا لقيته في حضر ولو فارقته بقدر دورتك ان تعانقه اذا سافر عند المفارقة ان تستقبله اذا قدم
ان تشيعه اذا سافر ان لا تترك السلام عليه ولو في التقية ان لا تناجي بحضرته غيره اذا كنتم ثلثة ان لا تعترضه في حديثه
ان لا تدخر النصيحة عنه بالكلية ان لا تماريه ولا تمازحه ان لا تهجره فوق الثلث ان لا تتقدم عليه الا ان تقرا بخلاف العنف
ان لا تخرش بانه ... عليه ان لا تعيبه ان لا تكربه ان لا تقعده ان لا تقول له رحمت ان لا تكون له
ذا وجهين ولسانين ان لا تؤذيه ان لا تستهينه ان لا تذله ان لا تحقره ان لا تتبع عثراته وعوراته لتعيره بها يوما
ان لا تستخف به ان لا تعيره ولا تؤنبه ان لا تذيع سره ان لا تتهمه ان لا ترد عليه ما يعيبه ان لا
تصدق ما يروى عليه ان لا تسبه ان لا تعرض عرضه وماله ودمه ان لا تقطع عليه ان لا ترد عليه قوله
ان لا تفخر التزول له ان لا تلمه ان لا تسيء الظن به ان لا تخيفه ولو بالنظر ان لا تغيظ اذاه ولو بشطر كلمة
ان لا تحاكيه ان لا تتقارن حديثه بغير اذنه

[illegible]

قال الصادق عليه السلام من استفاد اخاً في الله استفاد بيتاً في الجنة وعن لقمان انه قال لابنه يا بني اتخذ الف صديق والف قليل ولا تتخذ عدواً واحداً والواحد كثير وقال امير المؤمنين عليه السلام عليك باخوان الصفاء فانهم عماد اذا استنجدتهم وظهور وليس كثيراً الف خليل وصاحب وان عدواً واحداً لكثير قال رسول الله صلى الله عليه وآله لا يدخل الجنة من ليس له خط قيل يا رسول الله ولكل خط قال نعم ان خط الرجل اخاه في الله قال ابو عبد الله عليه السلام اكثروا من الاصدقاء في الدنيا فانهم ينفعون في الدنيا والآخرة اما في الدنيا فحوائج يقومون بها واما الآخرة فان اهل جهنم قالوا فما لنا من شافعين ولا صديق حميم وقال عليه السلام استكثروا من الاخوان فان لكل مؤمن دعوة مستجابة وقال استكثروا من الاخوان فان لكل مؤمن شفاعة وقال اكثروا من مواخاة المؤمنين فان لهم عند الله يداً يكافيهم بها يوم القيامة وقال امير المؤمنين عليه السلام اعجز الناس من عجز عن اكتساب الاخوان واعجز منه من ضيع من ظفر به منهم قال رسول الله صلى الله عليه وآله المؤمن غر كريم والمنافق خب لئيم وخير المؤمنين من كان مألفة للمؤمنين ولا خير فيمن لا يألف ولا يؤلف وقال شرار الناس من يبغض المؤمنين وتبغضه قلوبهم المشاؤون بالنميمة المفرقون بين الاحبة الباغون للناس العيب اولئك لا ينظر الله اليهم ولا يزكيهم يوم القيامة ثم تلا عليه السلام هو الذي ايدك بنصره وبالمؤمنين والف بين قلوبهم

[illegible]

جهت رفع درد چشم

زاج مکلس — زاک — آب غوره

١٥ مثقال — ٥ مثقال — صد مثقال

زاک و زاج مکلس را نرم کوبیده و از الک بیخته و آب غوره را در ظرف آهنی بر روی آتش ملایم نهاده و زاج و زاک را کم کم در آن داخل و مخلوط نمایند و قدری سرب سیم در آن بیندازند و اندک اندک طبخ دهند تا فی الجمله قوام گیرد و در وقت طبخ دائم با الت آهنی بهم زنند که ته آن نسوزد و چون فی الجمله قوام گرفت از آتش برگرفته بگذارند تا سرد شود و از آن حب باندازه نخود بسازند و در وقت شدت درد بر روی آن آب سایند و بر اطراف چشم بمالند الا اکحال که ... مفید است

و سریع للانر ...

توکلت علی الله — یکصد و ده مرتبه

الحمد لله رب العالمین — یکصد مرتبه

لا اله الا الله — یکصد مرتبه

محمد رسول الله — یکصد مرتبه

علی ولی الله — یکصد مرتبه

اللهم وال من والاهم وعاد من عاداهم — یکصد مرتبه

ما قال آل محمد قلنا وما دان آل محمد دنّا — یکصد مرتبه

اللهم صل علی محمد و آل محمد — یکصد مرتبه

استغفر الله ربی و اتوب الیه — یکصد مرتبه

[illegible]

فائده در دفع خواب پریشان هر کس خواب پریشان بیند اول آنکه بعد از خواب پریشان از پهلو به پهلوی دیگر گردد
و این آیه را بخواند إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ و دیگر این دعا بخواند عُذْتُ بِمَا عَاذَتْ بِهِ مَلَائِكَةُ اللَّهِ الْمُقَرَّبُونَ
وَأَنْبِيَاؤُهُ الْمُرْسَلُونَ وَعِبَادُهُ الصَّالِحُونَ مِنْ شَرِّ مَا رَأَيْتُ فِي رُؤْيَايَ وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ فائده در دفع [illegible] بنویسد [illegible]
بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی اسئلک ان تحفظنی من الجن والانس اعوذ بوجه الله الکریم وبکلمات الله
التامات التی لا یجاوزهن بر ولا فاجر ومن شر ما ینزل من السماء وما یعرج فیها ومن شر ما یلج فی
الارض ومن شر ما یخرج منها ومن شر اللیل والنهار والاطارق الا طارق یطرق بخیر منک یا رحمن یا رحیم بفضلک
وجودک وکرمک یا ارحم الراحمین باسم فلان بن فلان بحق هذه الاسماء ٥٥١٢٣٤٤٩ [illegible]
[illegible] الساعة العجل الوحا فائده [illegible]
[illegible]
روایت کرده [illegible] فائده در [illegible]
[illegible] بسم الله الرحمن الرحیم یمحوا الله ما یشاء ویثبت وعنده
ام الکتاب الحمد لله فاطر السموات والارض جاعل الملائکة رسلا اولی اجنحة مثنی وثلاث ورباع [illegible]
[illegible] فائده [illegible]
[illegible] بسم الله وبالله ما شاء الله [illegible] لا حول ولا قوة الا بالله وقال موسی ما جئتم به السحر ان الله سیبطله
ان الله لا یصلح عمل المفسدین فوقع الحق وبطل ما کانوا یعملون فغلبوا هنالک وانقلبوا صاغرین [illegible]
[illegible] بسم الله الرحمن الرحیم یا من اذل السحرة
بانجاز موسی [illegible] لما القی عصاه فاذا هی ثعبان مبین اذل عمن قصد شر سحر السحرة وکید الفجرة
انک علی کل شیء قدیر فائده [illegible] حضرت امیر المؤمنین علیه السلام [illegible]
[illegible]
وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ فائده [illegible]
[illegible]
ایضا [illegible]

١١	٣	١٣	٢
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

فائده [illegible]

[illegible]	[illegible]	الحی	القیوم
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	علیهم	[illegible]

باذن الله تعالی [illegible] العزیز

[illegible]

فائده [illegible] (حاشیه: [illegible])

رزم شامی و حجازی کم از آن تحفه نباشد — یک نظر در [illegible] کرم ما در نباشد
گر نشان ما را تب آمد خون شاه [illegible] — جا هنوز این [illegible] را چرا آخر نباشد
از یک چشمه آمد تا شرزه شیری [illegible] — چشم [illegible] خاک [illegible] نباشد
سرخ [illegible] دیده [illegible] — هر که را روشن چراغی [illegible] نباشد
تشنه لب [illegible] در چمن — دفعه [illegible] نباشد
[illegible] خاک [illegible] — کس [illegible] نباشد
[illegible] — گر سر [illegible] که خنجر [illegible] نباشد
خاک دانه [illegible] — فارغ است از [illegible] نباشد
یک تن [illegible] — [illegible] نباشد
پای [illegible] — [illegible] نباشد
[illegible] — تا کسی را [illegible] خاک [illegible] نباشد
[illegible] — یا کرا اولاد زهرا آل پیغمبر نباشد
[illegible] — گوهری را [illegible] نباشد
[illegible] — تا کی [illegible] نباشد
عقل [illegible] — ای [illegible] نباشد
دیده [illegible] — آخر [illegible] نباشد
باده [illegible] — کار [illegible] نباشد
وای اگر [illegible] — آه اگر [illegible] نباشد
[illegible] — جا [illegible] نباشد

[illegible]

للشيخ العارف الصمداني شيخ احمد الاحسائي قدس سره

ايا جريحا به صار التراب شفا | من ذا يداوي جروحا امكنت فيكا
لقد رموك سهاما حد منصلها | يوم الشقاوة شلت كف راميكا
ايا طعين العوالي ليتها كسرت | لا بارك الله فيها كيف يرديكا
ويل المواضي وويل الحاملين لها | عجبت منها ضباها كيف تدميكا
ياروح احمد يا ريحان مهجته | لهفي عليك سموم الريح يذريكا
بعد الحسين ايا ماء الفرات فلا | تجري سواقيك لا راقت ما فيكا
يهيج الشجو في القلب الحزين اذا | ذكرت بنت علي اذ تناديكا
تطوف حولك في ارض الطفوف وقد | تجمعت حولها الايتام تبكيكا
وتارة عطش الاطفال يحرقها | ودمعها كاد يرويها ويرويكا
وتارة تسحب الذيل الضعيف الى | نحو الخيام اذا صاحت ذراريكا
وتارة تندب الاخوان اذ صرعوا | واسوك بالروح اذ عزت مواسيكا
وتارة تدفع الشمر اللعين عن | الجسم الشريف وبالصرخات تحميكا
تصيح يا شمر حاذر ان تؤمله | فانني لطريق الخير اهديكا
يا شمر لا تبر راس السبط ان لم تجبها | عند الاله لك انا اخشى يراديكا
ان شئت نفديه بالارواح دونه | او شئت مالا فانا اليوم نعطيكا

وله

فيا سماء جرت هذا الامور على | شبل الحسين فموري بعده موري
وانت يا ارض سيري بعده قطعا | ويا جبال على وجه الثرى سيري
يا خيل يا خيل من بعد الحسين فلا | عطشى فقضى نحبه من بعد تغوير
ويا ماء ابن ساقي الحوض مهجته | شدت عليك سروج للمغاوير
اين الرسول عن الشبل الحسين وقد | امسى مزارا لقطعان العصافير
اين الرسول وجثمان الحسين يرى | كمصحف قد ثوى في الارض مهجور
اين الرسول عن الراس الكريم على | راس السنان يحاكي بدر ديجور
اين الرسول وثغر كان يرشفه | تدقه بقضيب كف مخمور
اين الرسول عن الايتام تندبه | شل النجوم على النوق الحداسير
خطب تزعزع منه الدين وانهدمت | قواعد المجد في الاعراف والطور

خطب تزلزل منه العرش وانطمست | معالم الرشد في الاحقاف والنور
خطبا قام عمود الشرك منتصبا | وشد اعضاد اهل الغي والزور

وله

يا نكبة لبس الدين القويم لها | سود الحداد وغاض العلم والعمل
وقرحة اورثت في قلب فاطمة | رزءا عظيما وجرحا ليس يندمل
فكيف احمد سبط المال من حدل | وسبط احمد بالبوغاء منجدل
ام كيف نشق ريحانا وقد تركت | ريحانة المصطفى تنتاشها الاسل
ام كيف نشرب ماء لا اغص به | والسبط صاد تنقيه الردى الذبل
ام كيف نفرش فرشا وهو منجدل | بجندل قد علا عليا به عبل
ام كيف نعيش في طيب ونسوته | شعث ترامى بهن العجف الهزل
بلا وطاء ولا ستر يظللها | من اعين الناس الا الحزن والثكل
مسبية مثل سبي الروم قد سلبت | منها القلائد والاسوار والحجل
سواغبا كحمام الايك نادبة | بنعيه من شجوهن الصخر والجبل
فاين ليث بني عدنان واللهه | اين الغيارى اين السادة الاول
اما دروا ان حرما كان يلثمه | ثم الرسول بسيف الشمر منجدل
اما دروا ان جسما كان يحمله | خير البرية فوق الترب منجدل
وهل دروا ان راسا قد علا شرفا | على سنان اصم الكعب قد جعلوا
وان نسوته اسرى بلا وطاء | ولا قناع على الاقتاب قد حملوا
فكم بكر بكت سعي في التراب ثوى | وانجم في عراص الطف قد افلوا
وكم وجوه لقد ابلى محاسنها | حر الظما وهجير الشمس والذبل
وكم دروس على الارماح قد رفعت | ومن نجيع دماها شيبها عطل

وله

لهفي على الجسد المغادر بالفلا | شلوا تقبله حد وضباك
لهفي على الخد التريب تخده | سفها باطراف القنا سنابك
لهفي لآلك يا رسول الله في | ايدي الطغاة نوائح وبواكي
ما بين نادبة وبين مروعة | في اسر كل معاند افاك
تالله لا انساك زينب والعدى | قسرا تجاذب عنك فضل رداك
حتى اذا هموا بسلبك صيحت | باسم ابيك واستصرخت ثم اخاك
تستصرخيه ويعز عليه ان | تستصرخيه ولا يجيب نداك
يا عين ان سفحت دموعك فليكن | حزنا على سبط الرسول بكاك
ابكي القتيل المستضام ومن بكت | لمصابه الاملاك في الافلاك

ولد

أجسم تربيه الرسول ويغتذي
محاسنه قد غير الشمس حسنها
بلا كفن تسفي عليه دبورها
ونوبه مكشوفة الراس في الملا
أفاطم قومي من سنودك وانظري
أفاطم عودي من لحودك وانعي
افاطم نوحي للغريب معفرا
عزيز عليك الحال يا بنت احمد
فكم ليلة اسهرت فيها وطالما
لهفي على ربات خدر ابرزت
أسفي على فتيات احمد اصبحت
لهفي على تلك الحرائر والعدى
لم انس لا والله زينب اذ مشت
تدعوه والاحزان ملاء فوادها
أأخي اعظم ما لاقيه من
اخي ما لك عن بناتك معرض
اخي ما عودتني منك الجفا
اخي ما شق الجيوب عليك غير
اخي هل لك وجهة عني بها
أأخي لو قبل الفدا منا الفدا
اخي هذا مجلل السجاد قد
اخي زود بالوداع سكينة
اخي قد صدعت قلب [illegible]
اخي اين ذا علي المرتضى
اخي ما قلبي [illegible] ما به

ولادي

لهفي لزينب واليتامى حولها
وغدت تنادي وهي حسرى ثاكل
يا قوم ما ذنب الصغار لتنزلوا
يا ويلكم لم تنف غل صدوركم
وتبع طردا بالوصي وناده
يا ام قومي من ثراك وشاهدي

بني البتول مرضض الوجنات
وانثلت قوا الخيل بالوطآت
وانصاره صرعى بارض فلات
يشهرن في البلدان مشتهرات
حبلك منبوذا بارض فلات
بناتك في ذل السبا وشتات
على وجهه ملقى على الوهدات
لقتل حسين خيرة الخيرات
صرعت فيها غصته الوهدات

ولادي

بكت السنور لكل عبد اكوع
يرجى بمن بكل فهر بلقع
قمرا تجاذبه ابن فضل البرقع
وهي الوقود اليه مثل المسرع
والقلب يسرع بالدموع المرجع
البلوى فراقك يا ابن امي فاجع
والكل منك بمنظر ومسمع
فلم [illegible] وجوههم [illegible]
ضيفي وموتي قبل ليس بمقنع
اروح اخا هيهات ما من مرجع
لقد تلت منا انفس لم تجزع
اودع النقام [illegible] المتضعضع
يا خير مفقود وخير مودع
بجمال [illegible] والاعراض [illegible] تقطع
ليرى انكساري للعدى وتخشعي
ان لم ينب من لوعتي وتفجع

ولادي

قد ابرزت من خدرها وخباها
والحزن يشمل على اعضائها
بهم الصغار وتعلنوا باذلها
قتل الموالي اليوم من امرائها
حاجة تشكو الى [illegible] امرها
اسرانك في اسرائك ذل عنائها

الشيخ محمد ابن حماد رحمه الله

واذكر مولاي الحسين وما جرى — عليه من الارجاس في ارض كربلا
فواسفها انيه بالطف قاتلا — لعترته العز الكرام ومن تلا
الا فاز لو افديه بالارض علوها — بانها امسى صريعا مجدلا
واسقيها كاس المنون على الظما — ويصبح جسمي بالدماء مغسلا
ولهفي لرأيه على الانام [illegible] — مقالي يا شر الانام [illegible]
اما تعلموا اني ابن بنت محمد — ووالدي الكرار [illegible]
فهل سنة غيرتها او شريعة — وهل كنت في دين الاله مبدلا
احللت ما قد حرم الله ربكم — احرمت ما قد كان قبل محللا
فقال له دع ما تقول فانما — ستقبل كاس الموت غصبا معجلا
كقتل ابيك المرتضى [illegible] — وتشفى صدورا من ضغائنكم ملا
فاثنى الى نحو النساء جواده — واحزانه منها الفواد [illegible]
ونادى الا يا اهل بيتي تصبروا — على الضر [illegible] والشدائد والبلا
فاني بهذا اليوم ارحل عنكم — على الرغم مني لا ملال ولا قلا
فصوموا احبنا اهل بيتي [illegible] — اودعكم والدمع في الخد [illegible]
فصبرا اجملا [illegible] — ليجزيكم خير الجزاء وافضلا
فاثنى على اهل العناد مبادرا — يدافع عن دين المهيمن [illegible]
ومال عليهم كالهزبر مجاهدا — كفعل ابيه لم يدل [illegible]
فمال عليه القوم من كل جانب — والقوه من ظهر الجواد مجدلا
وخر كريم السبط [illegible] — بها اصبح الدين القويم معطلا
لذا رجعت [illegible] الملائكة — وناحت عليه الجن والانس [illegible]
وراح جواد السبط نحو خيامه — ينوح وينعى [illegible]
فخرجن بنات البتول حواسرا — فعاين مهر السبط والسرج قد خلا
نادمين باللطم الخد [illegible] — واسكين دمعا [illegible] ليس تصطلي

کتابخانه مجلس شورای ملی

سألت اشياء عجيبه بلى
اليس اشياء بفعل ما يأباه
ونجيها ويطرح عليها
شبه الزرق يجعلها القفا
ويأتي من يجي كف باللطف
ويبرلي اذا انا جاء بنا
ويأتي بعد ذا الجحاب عيب
بصرنا ولكن بنا غناء

ان لم يكن صلة منك لكن ادب
فانه الخطا او كفاره الكذب
تناولوا واوسطا الوصف [illegible]
لو انصفوا انصفوا لكن [illegible]
عليهم الدهر باخوانه [illegible]
فاصبحوا اولنا الدهر [illegible]
هذا بذاك ولا عتب على الزمن

اذا امتت فاني في الحب [illegible]
تروع عظلى [illegible]
ولا بد فتى في الفلا فاني
اذا فاذا امامت [illegible]
كان خليه [illegible]
تعادل العيش [illegible]
فقف احد [illegible]
وارده من [illegible]
بي الدنيا تقول [illegible]
فلا يغرنك [illegible]
ما اشهى على [illegible]
اذا كان [illegible]
وان كان [illegible]
وان كنت [illegible]

من كان [illegible]

www.ical.ir

www.ical.ir

خطی
۵